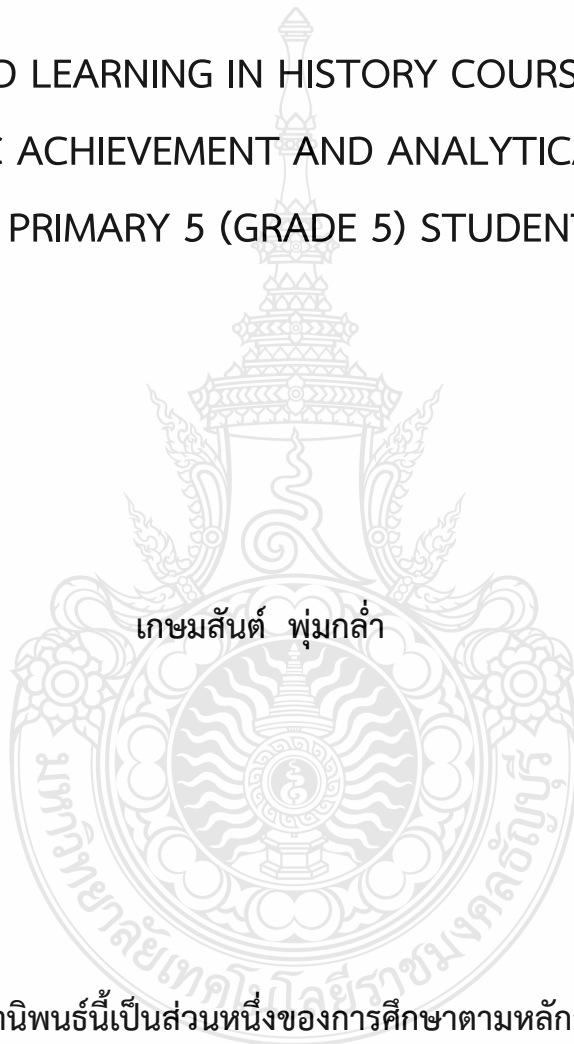

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5

PROBLEM-BASED LEARNING IN HISTORY COURSE TO DEVELOP
ACADEMIC ACHIEVEMENT AND ANALYTICAL SKILLS
OF PRIMARY 5 (GRADE 5) STUDENTS

เกษมสันต์ พุ่มกล้า

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อ
พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

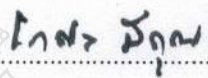
เกษมสันต์ พุ่มกล้า

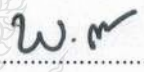

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 5
Problem-Based Learning in History Course to Develop Academic
Achievement and Analytical Skills of Primary 5 (Grade 5) Students
ชื่อ - นามสกุล นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า
สาขาวิชา การพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด
ปีการศึกษา 2563

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์โกศล มีคุณ, กศ.ด.)

..... กรรมการ
(อาจารย์พรภริมา หลงทรัพย์, ประ.ด.)

..... กรรมการ
(อาจารย์สายพิน สีหรักษ์, ค.ด.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล, ค.อ.ม.)

วันที่...29...เดือน...พฤศจิกายน...พ.ศ...2563..

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชื่อ – นามสกุล	นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า
สาขาวิชา	การพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 2) เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี โดยนักเรียนในห้องได้มีการจัดแบบคละผสมระหว่างเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานวิชาประวัติศาสตร์ จำนวน 4 แผน จำนวน 8 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 3) แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test แบบ dependent

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Thesis Title	Problem-Based Learning in History Course to Develop Academic Achievement and Analytical Skills of Primary 5 (Grade 5) Students
Name	Mr. Kasemsan Punklan
Program	Curriculum Development and Instructional Innovation
Thesis Advisor	Assistant Professor Sutthiporn Boonsong, Ed.D.
Academic Year	2020

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to compare the students' academic achievement in history course before and after integrating problem-based learning for Primary 5 (Grade 5) students, and 2) to compare the students' analytical skills in history course before and after integrating problem-based learning for Primary 5 (Grade 5) students.

The samples in this research were 40 Primary 5 (Grade 5) students in the first semester of Academic Year 2020 at Assumption Convent Lopburi school. The students were arranged into a mixed ability class of good, moderate, and weak by using the purposive sampling. The research instruments were: 1) four PBL lesson plans of eight hours for history course, 2) the achievement test for history course consisting of 30 multiple-choice questions with four choices each, and 3) the critical thinking test consisting of 30 multiple-choice questions with four choices each. The data were statistically analyzed through mean, standard deviation, and independent t-test.

The results of the study revealed that: 1) the students' academic achievement in history course using PBL was higher than before learning at a statistically significant level of .05, and 2) the students' analytical skills in history course using PBL were higher than before learning at a statistically significant level of .05.

Keywords: problem-based learning (PBL), analytical skills, academic achievement

กิตติกรรมประกาศ

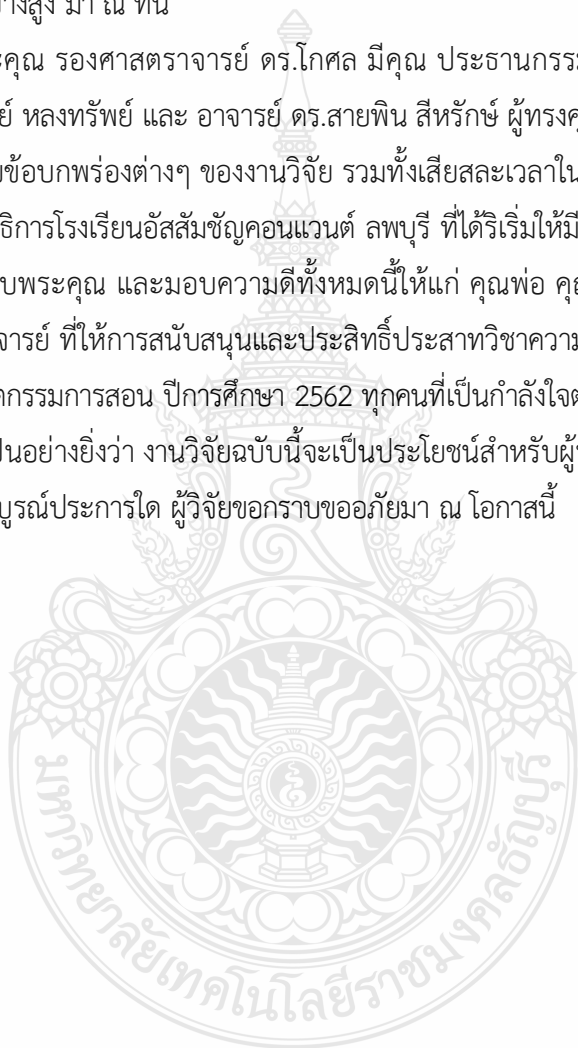
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ศึกษาวิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ พว.ดร.พรภิรมย์ หลงทรัพย์ และ อาจารย์ ดร.สายพิน สีหรัักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสอบ ที่ได้ให้ความกรุณาในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัย รวมทั้งเสียสละเวลาในการเป็นกรรมการสอบครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ ท่านอธิการโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี ที่ได้ริเริ่มให้มีการสนับสนุนการศึกษาต่อ

ขอกราบขอบพระคุณ และมอบความดีทั้งหมดนี้ให้แก่ คุณพ่อ คุณแม่ ภรรยา พี่น้อง เพื่อนที่แสนดี และคณะครู-อาจารย์ ที่ให้การสนับสนุนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และเพื่อนๆ สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน ปีการศึกษา 2562 ทุกคนที่เป็นกำลังใจตลอดมา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ หากงานวิจัยในครั้งนี้มีข้อบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์ประการใด ผู้วิจัยขอกราบขอภัยมา ณ โอกาสนี้

เกษมสันต์ พุ่มกล้า

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(9)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	11
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	11
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	13
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	13
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	13
1.5 คำจำกัดความในการวิจัย.....	14
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	14
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	15
2.2 หลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ของโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี พุทธศักราช 2562.....	17
2.3 แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน.....	24
2.4 ทักษะการคิดวิเคราะห์.....	34
2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	41
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
3.3 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4.2 ผลการวิเคราะห์.....	53
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	55
5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
5.3 สรุปผลการวิจัย.....	55
5.4 การอภิปรายผลการวิจัย.....	56
5.5 ข้อเสนอแนะ.....	58
บรรณานุกรม.....	59
ภาคผนวก.....	63
ภาคผนวก ก - รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	64
- หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	66
ภาคผนวก ข - แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาประวัติศาสตร์.....	71
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์.....	91
- แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์.....	96
ภาคผนวก ค - แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์.....	104
- แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์.....	113
- แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์.....	123
ภาคผนวก ง - ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐานวิชาประวัติศาสตร์.....	139
- ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	152
- ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	154
- ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน.....	156
- ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของ แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน.....	158

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก จ - คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์.....	160
- คะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	163
ประวัติผู้เขียน.....	165

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 โครงสร้างวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์.....	24
ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องอาณาจักรธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่.....	53
ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องอาณาจักรธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	54

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 14
--------------------------------------	------------

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้เรื่องราวในอดีตเป็นสิ่งสำคัญมากเพราะเราสามารถนำมาปรับใช้หรือทำให้ปัจจุบันดีขึ้น วิชาประวัติศาสตร์จึงมีความสำคัญอย่างมากทำให้เรารู้จักตนเอง รู้ตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และการที่เราไม่รู้จักตนเองจะทำให้เรากลายเป็นคนไม่มีทิศทาง เป็นคนแปลกหน้าในสังคมของตนเอง ไม่สามารถแยกได้ว่าอะไรที่ทำได้และอะไรที่ทำได้ วิชาประวัติศาสตร์จึงช่วยให้ตนเองสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างสันติสุขโดยไม่รู้สึกราวอยู่คนเดียว วิชาประวัติศาสตร์สอนให้เราเป็นคนฉลาดทันสมัย มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เนื่องจากมนุษย์เราเป็นสัตว์ที่มีสมอง มีความฉลาด ดังนั้น มนุษย์ย่อมไม่กระทำผิดในสิ่งที่เคยผิดพลาดมาแล้ว มนุษย์จะคิดหาหนทางใหม่ที่ดีกว่าเสมอ ถึงแม้ว่าประวัติศาสตร์จะไม่ซ้ำรอย แต่ประวัติศาสตร์สามารถใช้เป็นประโยชน์ในการคาดการณ์หรือคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ดังนั้น วิชาประวัติศาสตร์จึงทำให้คนเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ ทันคน ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และทันการเปลี่ยนแปลงของโลก สอนให้เป็นคนขยัน อดทน และมีความวิริยะอุตสาหะ มนุษย์เราสร้างประวัติศาสตร์ทุกๆ นาที นักประวัติศาสตร์จึงจำเป็นต้องติดตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วทุกมุมโลกอยู่ตลอดเวลาเพื่อที่จะไม่เป็นผู้ที่ล้าหลัง การหยุดไปเพียงหนึ่งวินาทีก็อาจทำให้เรากลายเป็นคนแปลกหน้าในสังคมได้ ประวัติศาสตร์จึงเป็นตัวกระตุ้นให้คนต้องขยันติดตามเหตุการณ์ต่างๆ อยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ประวัติศาสตร์ยังแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของบุคคลต่างๆ ซึ่งเป็นเสมือนเครื่องกระตุ้นและเป็นแบบอย่างที่คนรุ่นหลังจะได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้ ประวัติศาสตร์เป็นรากฐานในศาสตร์สาขาอื่นๆ เพราะประวัติศาสตร์จะบอกถึงข้อผิดพลาดในอดีตและนำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553, น.9) ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้ให้นักเรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ 4) ความสามารถในการใช้ทักษะ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.6-7)

การจัดการเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์ ได้ประสบปัญหาหลายประการ ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ผลสอบปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ได้คะแนนเฉลี่ย 78.12 นักเรียนไม่ผ่าน 102 คน และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ได้คะแนนเฉลี่ย 75.59 นักเรียนไม่ผ่าน 72 คน ซึ่งนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำลง ทศิตยาภรณ์ ภูมิตอนมิ่ง (2551, น.75) ได้กล่าวไว้ว่า เนื่องจากเนื้อหาของวิชาที่เป็นนามธรรม นักเรียนไม่สามารถสัมผัสกับประวัติศาสตร์เหล่านี้ได้

โดยตรง การเรียนการสอนจึงอาศัยการอ่าน การท่องจำ ลำดับเหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ ธรรมชาติของวิชาประวัติศาสตร์หากจะมองโดยผิวเผินก็คงจะเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ เพราะมีแต่อดีตซึ่งต้องอาศัยการจดจำเหตุการณ์มาก จนทำให้นักเรียนรู้สึกว่ามันน่าเบื่อ และไม่มีสิ่งใดจะจูงใจได้เลย เนื่องจากเป็นสิ่งที่ไม่ทันสมัย หรือมองในแนวทางการประกอบอาชีพก็แทบจะไม่มีเสียด้วยซ้ำไป การอยู่กับสิ่งเก่าๆ โดยนักเรียนไม่ได้ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ ทำให้นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ และ สิริวรรณ ศรีพหล (2553, น.132) ได้กล่าวอีกว่า กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่จะเน้นครูเป็นศูนย์กลาง เน้นการสอนแบบบรรยาย เพื่อถ่ายทอดความรู้มากกว่าการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ส่งผลให้การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจนัก เมื่อนักเรียนไม่สนใจในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ และเห็นว่าเป็นการเรียนเพื่อจดจำเรื่องราวในอดีตเท่านั้น จึงทำให้นักเรียนไม่เห็นคุณค่าของวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่พัฒนาความเป็นพลเมืองดี เรียนรู้อดีตเพื่อเข้าใจสภาพปัญหาที่ไม่ตอบสนองกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาคุณภาพนักเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจนำรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทิศนา ขัมมณี (2556, น.137-138) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดสถานการณ์ของการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นเครื่องมือในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย โดยครูอาจนำนักเรียนไปสู่สถานการณ์ของปัญหาจริง หรือครูอาจจัดสถานการณ์ให้นักเรียนเผชิญกับปัญหา และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ปัญหา และแก้ปัญหาาร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจน ได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหา นั้น รวมทั้งช่วยให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เกิดทักษะกระบวนการคิดและกระบวนการแก้ปัญหาต่างๆ ดังที่ Torp and Sage (1998, pp.14-16) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เน้นให้ผู้เรียนค้นคว้าหาคำตอบจากปัญหาที่มีความเกี่ยว ข้องกัน จากชีวิตประจำวัน ซึ่งครูผู้สอนจะมีหน้าคอยให้คำแนะนำ กระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และเสนอแนะให้ผู้เรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และ Barrows (1996) ยังกล่าวถึงลักษณะของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้ปัญหาฐานเป็นตัวกระตุ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความอยากรู้ โดยที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหาที่หลากหลายภายใต้กระบวนการกลุ่ม มีการวางแผนการแก้ปัญหาร่วมกัน และผู้เรียนเป็นคนแก้ปัญหา โดยการแสวงหาข้อมูลใหม่ๆ ด้วยตนเองจนเกิดการเรียนรู้ และยังมิวิจัยของ ณิชชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์ (2557, น.85-86) ได้ศึกษาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นพบลงมือหาปัญหาด้วยตนเอง

จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งมีนักวิชาการศึกษาได้นำรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานไปใช้แล้วได้ผลดี และเกิดประสิทธิภาพ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์และทักษะการคิดวิเคราะห์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียน วิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียน วิชาประวัติศาสตร์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี

1.4.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.4.2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

1.4.2.2 ตัวแปรตาม

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2) ทักษะการคิดวิเคราะห์

1.5 คำจำกัดความในการวิจัย

1.5.1 การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้ปัญหา หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปแก้ปัญหา โดยใช้กระบวนการกลุ่มมาใช้ในการศึกษาปัญหาเพื่อหาแนวทางการแก้ไข ปัญหา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

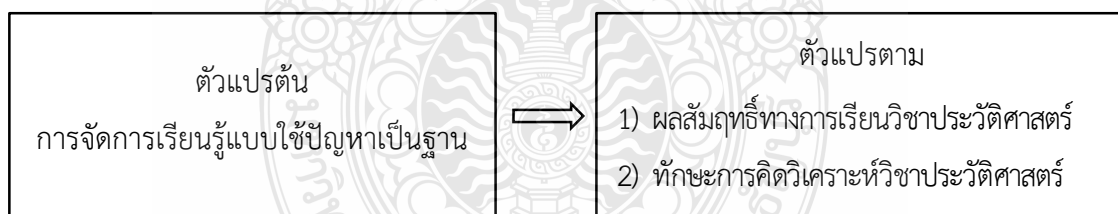
1.5.2 แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือสำหรับการจัดการเรียนการสอนโดยจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่ครูสร้างขึ้นและพัฒนา เพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ ให้มีคุณภาพโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ

1.5.3 วิชาประวัติศาสตร์ หมายถึง วิชาที่ว่าด้วยเรื่องราวพฤติกรรมของมนุษย์ในอดีต และมีร่องรอยหลักฐานส่งผ่านมาถึงปัจจุบัน

1.5.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนในการเรียนรู้ รายวิชาประวัติศาสตร์ โดยทำการวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.5.5 ทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การใช้รูปแบบขั้นการคิดวิเคราะห์ของ มาร์ซาโน ซึ่งจำแนกเป็น 5 ทักษะ คือ ทักษะการจำแนก ทักษะการจัดหมวดหมู่ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการสรุปความ และทักษะการประยุกต์

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.7.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ที่สูงขึ้น

1.7.3 ส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันได้เรียนรู้ร่วมกัน เรียนรู้ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคม นักเรียนมีความตื่นตัว สนุกสนานกับการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอสาระสำคัญ ดังนี้

- 2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2.2 หลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ของโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี พุทธศักราช 2562
- 2.3 แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
- 2.4 ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2561) ได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ดังต่อไปนี้

2.1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

2.1.2 คุณภาพผู้เรียนเมื่อนักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1) ได้เรียนรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมืองการปกครอง สภาพเศรษฐกิจโดยเน้นความเป็นประเทศไทย

2) ได้รับการพัฒนาความรู้และความเข้าใจในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น

3) ได้ศึกษาและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้น

4) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่างๆ ของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจในภูมิภาค ชีวโลกตะวันออกและตะวันตก เกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

2.1.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย และตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้ 1) ส 4.3 ป.5/1 อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป 2) ส 4.3 ป.5/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ และ 3) ส 4.3 ป.5/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ โดยมีสาระสำคัญในเรื่องอาณาจักรธนบุรี คือ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา โดยสังเขป ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยา พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาการด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสังเขป ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ชาวบ้านบางระจัน เป็นต้น ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา โดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม การกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีโดยสังเขป พระราชประวัติ และผลงานของพระเจ้าตากสินมหาราชโดยสังเขป ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม

จากหลักสูตรดังกล่าวสรุปได้ว่า ทำให้เห็นได้ว่าวิชาประวัติศาสตร์ เป็นการบอกเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

2.2 หลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ของโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี พุทธศักราช 2562

โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี (2562) ได้กำหนดหลักสูตรสถานศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ดังต่อไปนี้

2.2.1 ลักษณะของหลักสูตรโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี พุทธศักราช 2562

หลักสูตรโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี พุทธศักราช 2562 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาได้พัฒนาขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยยึดองค์ประกอบหลักสำคัญ 5 ส่วน คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) สารระการการเรียนรู้ท้องถิ่นและอาเซียน บูรณาการทักษะชีวิตเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 จัดการเรียนการสอนแบบ STEAM ใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามค่านิยม 12 ประการ และสาระสำคัญที่สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติม เป็นกรอบในการจัดทำรายละเอียดเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด เหมาะสมกับสภาพชุมชนและท้องถิ่นและจุดเน้นของสถานศึกษา โดยหลักสูตรโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี พุทธศักราช 2561 ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะของหลักสูตร ดังนี้

1) เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถานศึกษา สำหรับจัดการศึกษาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) และมัธยมศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)

2) มีความเป็นเอกภาพ หลักสูตรโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี พุทธศักราช 2562 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นหลักสูตรของสถานศึกษาสำหรับให้ครูผู้สอนนำไปจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย โดยกำหนดให้

(2.1) มีสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

(2.2) มีสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ ศักยภาพการคิดและการทำงาน ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาอังกฤษ

(2.3) มีสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม โดยจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียน สารระการการเรียนรู้ท้องถิ่น หน้าที่พลเมือง และความต้องการของผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา

(2.4) มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างการเรียนรู้รู้นอกจากสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และการพัฒนาตนตามศักยภาพ

(2.5) มีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานระดับต่างๆ เพื่อเป็นเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายละเอียดสาระการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพในชุมชน สังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

(2.6) มีการจัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ทั้ง 8 กลุ่ม สาระการเรียนรู้ โดยการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนแบบ STEAM EDUCATION

(2.7) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ Active Learning (GPAS 5 Step)

(2.8) มีการใช้สื่อ เทคโนโลยี (iPad) ในการจัดการเรียนการสอน

(2.9) จัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน รณรงค์ต่อต้านการค้ายาเสพติดและการใช้ความรุนแรง การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

3) มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หลักสูตร โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี พุทธศักราช 2562 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานเป็นตัว กำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการกำหนดมาตรฐานไว้ ดังนี้

(3.1) มาตรฐานหลักสูตร เป็นมาตรฐานด้านผู้เรียนหรือผลผลิตของหลักสูตร สถานศึกษา อันเกิดจากการได้รับการอบรมสั่งสอนตามโครงสร้างของหลักสูตรทั้งหมดใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณภาพโดยรวมของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรในทุกระดับ และสถานศึกษาต้องใช้ สำหรับการประเมินตนเองเพื่อจัดทำรายงานประจำปี ตามทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการกำหนดแนวปฏิบัติในการส่งเสริม กำกับ ติดตาม ดูแล และปรับปรุงคุณภาพ เพื่อให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

(3.2) มีตัวชี้วัดชั้นปีเป็นเป้าหมายระบุสิ่งที่นักเรียนต้องรู้และควรรู้ รวมทั้ง คุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจง และมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็น เกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน ตรวจสอบพัฒนาการผู้เรียน ความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ และเป็นหลักในการเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์จากการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย

(3.3) มีความเป็นสากล ความเป็นสากลของหลักสูตรสถานศึกษา คือ มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ การจัดการสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น อาเซียน มีคุณลักษณะที่จำเป็นในการอยู่ในสังคม ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา การเสียสละ การเอื้อเฟื้อ โดยอยู่บนพื้นฐานของความพอดีระหว่างการเป็นผู้นำและผู้ตาม การทำงานเป็นทีม และการทำงานตามลำพัง การแข่งขัน การรู้จักพอและการร่วมมือกันเพื่อสังคม วิทยาการสมัยใหม่ และภูมิปัญญาท้องถิ่น การรับวัฒนธรรมต่างประเทศ และการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย การฝึกฝนทักษะเฉพาะทาง และการบูรณาการในลักษณะที่เป็นองค์รวม

4) มีความยืดหยุ่น หลากหลาย หลักสูตรโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำรายละเอียดต่างๆ ขึ้นเอง โดยยึดโครงสร้างหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เป็นขอบข่ายในการจัดทำ จึงทำให้หลักสูตรของสถานศึกษามีความยืดหยุ่น หลากหลาย สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความเหมาะสมกับตัวผู้เรียน

5) การวัดและประเมินผลเน้นหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน โดยผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดชั้นปี เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

2.2.2 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี พ.ศ.2562 ตามหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

2.2.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี พุทธศักราช 2562 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

- 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีวินัย
- 4) ใฝ่เรียนรู้
- 5) อยู่อย่างพอเพียง
- 6) มุ่งมั่นในการทำงาน
- 7) รักความเป็นไทย
- 8) มีจิตสาธารณะ

2.2.4 ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21

สาระวิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย

- 1) ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก
- 2) ศิลปะ
- 3) คณิตศาสตร์
- 4) การปกครองและหน้าที่พลเมือง
- 5) เศรษฐศาสตร์
- 6) วิทยาศาสตร์
- 7) ภูมิศาสตร์
- 8) ประวัติศาสตร์

โดยวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก ดังนี้

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

- 1) ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)
- 2) ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy)
- 3) ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy)
- 4) ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)
- 5) ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่

- 1) ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- 2) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา
- 3) การสื่อสารและการร่วมมือ

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ดังนี้

- 1) ความรู้ด้านสารสนเทศ
- 2) ความรู้เกี่ยวกับสื่อ
- 3) ความรู้ด้านเทคโนโลยี

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้

- 1) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- 2) การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง
- 3) ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม
- 4) การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability)
- 5) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

2.2.5 โครงสร้างวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์

คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์ (ส 15102) ภาคเรียนที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ศึกษาวิธีการหาข้อมูลทางประวัติศาสตร์เพื่อให้ทราบข้อมูลเรื่อง สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ พระนารายณ์มหาราช วัดสันเปาโล พระที่นั่งเย็น ปรากฏแขก ปราศสามยอด ศาลพระกาฬ ประวัติอาเซียน และประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ อย่างมีเหตุผล อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบันโดยสังเขป เช่น วัฒนธรรมอาหารของข้าวทองกิบม้า พระนางจามเทวี พระนารายณ์มหาราช พระนารายณ์ราชนิเวศน์ วัฒนธรรมด้านต่างๆ ในอาเซียนอธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยสังเขป อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ เช่น พระนารายณ์มหาราช อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ ซื่อสัตย์ เสียสละเข้าใจ เรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อดทน มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ มีสติ ทั้งยังบอกถึงสาเหตุของปัญหาการค้ำมนุษย์และวิธีป้องกันการค้ำมนุษย์

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน และเข้าใจความเป็นมาของวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยไทย มีกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้ง

ทางตรงและทางอ้อม และคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ เรียนรู้เกี่ยวกับสวนพฤกษศาสตร์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และสามารถใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตระหนักและเห็นคุณค่าของเวลา วิถีชีวิตของชุมชนจากอดีตถึงปัจจุบัน และมีความรักความภูมิใจในความเป็นไทย ภูมิปัญญาไทย และธำรงรักษาความเป็นไทย ตัวชี้วัดรวมทั้งหมด 9 ตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) ส 4.1 ป.5/1 สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย
 - 2) ส 4.1 ป.5/2 รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล
 - 3) ส 4.1 ป.5/3 บอกความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดยสอบถามผู้เกี่ยวข้อง
 - 4) ส 4.2 ป.5/1 อธิบายอิทธิพลอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป
 - 5) ส 4.2 ป.5/2 อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบันโดยสังเขป
 - 6) ส 4.3 ป.5/1 อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป
 - 7) ส 4.3 ป.5/2 อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองอาณาจักรอยุธยา
 - 8) ส 4.3 ป.5/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ
 - 9) ส 4.3 ป.5/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้
- กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาประวัติศาสตร์ ส 15102 เรื่อง อาณาจักรธนบุรีได้กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัด ดังนี้
- มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย เรื่อง อาณาจักรธนบุรี

ตารางที่ 2.1 โครงสร้างวิชาพื้นฐานประวัติศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
4	อาณาจักร ธนบุรี	ส4.3 ป.5/1 ส4.3 ป.5/3 ส4.3 ป.5/4	- การสถาปนาธนบุรี - พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี - ประวัติและผลงานของสมเด็จพระ เจ้าตากสินมหาราช - ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี - ทิ้งยั้งบอกถึงสาเหตุของปัญหา การค้ามนุษย์และวิธีป้องกันการค้า มนุษย์และสามารถใช้ทรัพยากร อย่างประหยัด อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	8	30
รวม				8	30

2.3 แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

2.3.1 ความหมายการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL)

Duch, et al (2001) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ด้วยปัญหา (Problem-based Learning : PBL) คือ วิธีการสอนที่ใช้ปัญหาโลกที่ซับซ้อนเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการ เมื่อเทียบกับการนำเสนอโดยตรงของข้อเท็จจริงและแนวคิด นอกจากเนื้อหาหลักสูตร (Problem-based Learning : PBL) สามารถส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถในการแก้ปัญหาและทักษะการสื่อสาร นอกจากนี้ยังสามารถให้โอกาสในการทำงานเป็นกลุ่ม การค้นหาและประเมินผลงานวิจัยและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

Barrow and Tamblyn (1980) ได้บอกความหมายของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไว้ ซึ่งสรุปได้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่เป็นผลของกระบวนการทำงานที่มุ่งสร้างความเข้าใจและหาทางแก้ปัญหา ตัวปัญหาเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้ และเป็นตัวกระตุ้นการแก้ปัญหาด้วยเหตุผล และการสืบค้นข้อมูลต้องการเพื่อสร้างความเข้าใจในตัวปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา

Boud & Feletti (1996) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) เป็นวิธีการที่สามารถนำมาสร้างหลักสูตร โดยนำปัญหาเป็นตัวกระตุ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในปัญหา

Nilson, LB (2010) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ วิธีการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยที่ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อแก้ปัญหาแบบปลายเปิด เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด ได้ทำ อย่างอิสระ ปัญหาที่เป็นแรงจูงใจในการขับเคลื่อนการเรียนรู้

ทิศนา แคมมณี (2556) ได้บอกความหมายของการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) ไว้ว่า เป็นการจัดสถานการณ์ของการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย โดยผู้ครูผู้สอนอาจนำผู้เรียนไปสู่สถานการณ์ของปัญหาจริง หรือครูผู้สอนอาจจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเผชิญกับปัญหา และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาพร้อมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจนได้เห็นทางเลือกและวิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหา นั้น รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เกิดทักษะกระบวนการคิดและกระบวนการแก้ปัญหาต่างๆ

Torp and Sage (1998, pp.14-16) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้เป็นแนวทางการจัดทำหลักสูตรที่มีลักษณะกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนในการแก้ปัญหา ครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ สนับสนุน อำนวยความสะดวกจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนตามหลักสูตร โดยจะมีปัญหาเป็นแกนกลาง มีบทบาทในการเตรียมประสบการณ์จริงที่ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนให้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง และบูรณาการสิ่งต่างๆ ที่เรียนรู้ในโรงเรียนกับชีวิตจริงเข้าด้วยกัน ในขณะที่เรียนรู้นักเรียนจะถูกทำให้เป็นนักแก้ปัญหาและพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองได้ ในกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้ครูจะเป็นผู้ร่วมในการแก้ปัญหาที่มีหน้าที่ในการสร้างความสนใจ สร้างความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน เป็นผู้แนะนำและอำนวยความสะดวก เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์

วัชรมา เล่าเรียนดี (2556, น.107) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เป็นวิธีการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมายอีกวิธีหนึ่ง โดยการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นหลัก เพื่อกระตุ้น จูงใจ ได้รับความสนใจ เพื่อเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้ปัญหาเป็นฐานในกิจกรรมการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้นั้นจะต้องเป็นปัญหาที่มาจากตัวนักเรียน เป็นปัญหาที่นักเรียนสนใจ ต้องการแสวงหา ค้นคว้าคำตอบและหาเหตุผลมาแก้ปัญหา หรือทำให้ปัญหานั้นชัดเจนจนมองเห็นแนวทางแก้ไข ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สามารถผสมผสานความรู้ที่ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่สำคัญการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจะส่งเสริมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นของนักเรียน

จิราวรรณ สอนสวัสดิ์ (2554, น.13) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) เป็นการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เป็นการเรียน

ที่ผลเกิดจากการลงมือปฏิบัติ และผู้เรียนมีความเข้าใจในกระบวนการแก้ปัญหาเป็นอย่างดี ใช้ปัญหาเป็น ตัวกระตุ้น เพื่อให้ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน หรือแก้ปัญหาตัดสินใจในสิ่งที่ต้องการแสวงหาและรู้จักทำงาน ร่วมกันเป็นทีมและมีการเรียนเป็นรายบุคคลโดยผู้สอนมีส่วนร่วมน้อย

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ง่ายยิ่งขึ้น โดยใช้ปัญหา หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเป็นฐาน ที่จะให้ผู้เรียนไปสืบค้นหาแสวงหาข้อมูลจากแหล่ง การเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและภายนอกห้องเรียนมา เพื่อตอบคำถามหรือแก้ปัญหานั้นๆ โดยปัญหาหรือ คำถามที่มาจากครูและนักเรียนร่วมตั้งปัญหาหรือสถานการณ์ขึ้นมา จะเป็นปัญหาหรือสถานการณ์ใดๆ ก็ตาม que ผู้เรียนยังไม่สามารถอธิบายได้ ทั้งนี้จะไม่มีการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นการสอนโดยการ บรรยาย ทั้งนี้ผู้เรียนจะมีความรู้ในเรื่องที่กำลังจะศึกษาน้อยหรือไม่มีเลย แต่เมื่อผ่านกระบวนการจัดการ เรียนการสอนแล้วผู้เรียนจะได้ความรู้ ทักษะเหล่านั้น จากการสืบค้นเองและการอภิปรายแลกเปลี่ยน ความรู้กับเพื่อนในกลุ่มหรือกลุ่มอื่นๆ โดยครูคอยให้การสนับสนุนทางการเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริม ให้ผู้เรียนเกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ทักษะกระบวนการคิดและกระบวนการแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอน

2.3.2 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL)

Barrows (1996) กล่าวถึงลักษณะของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีดังนี้

- 1) เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ภายใต้การดูแลให้คำปรึกษาของ ครูผู้สอนประจำกลุ่ม ผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง ระบุสิ่งที่ต้องการจะรู้เพื่อทำความเข้าใจที่ดีขึ้น โดยการแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ซึ่งอาจมาจากหนังสือวารสารหรือแหล่งข้อมูล อื่นๆ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหา
- 2) การเรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ ละประมาณ 5-7 คน พร้อมกับผู้สอนประจำกลุ่ม เพื่อให้ ผู้เรียนได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและด้วยความหลากหลายของบุคคลต่างๆ
- 3) มีผู้สอนประจำกลุ่มเป็นผู้อำนวยการความสะดวก ซึ่งแนะแนวทางและจะไม่บอกข้อมูล หรือไม่สอนแบบบรรยายให้นักเรียนคิดว่าอันไหนถูกหรือผิด และสิ่งใดที่ผู้เรียนต้องศึกษาหรืออ่านแต่มี บทบาทในการตั้งคำถามให้พรั่งนี้เดินทางต่อตนเอง เพื่อเกิดความเข้าใจที่ดีขึ้นและการจดจำปัญหาด้วย ตนเอง
- 4) รูปแบบของปัญหามุ่งให้มีการรวบรวมข้อมูล และกระตุ้นการเรียนรู้ปัญหาที่ นำเสนอเป็นสิ่งที่ท้าทายผู้เรียนที่จะต้องเผชิญในการปฏิบัติจริง ตรงประเด็นและกระตุ้นการเรียนรู้ให้หาทาง แก้ปัญหาเป็นสิ่งที่ผู้เรียนตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องเรียนรู้พื้นฐานวิทยาศาสตร์ และการรวบรวม ข้อมูลจากศาสตร์ต่างๆ
- 5) ปัญหาเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา

6) ความรู้ใหม่ได้มา โดยผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง ในระหว่างการเรียนรู้ด้วยตนเองมีการทำงานร่วมกับผู้อื่น อภิปรายเปรียบเทียบ ทบทวนและโต้แย้งสิ่งที่เรียน

Gijsselaers (1996) กล่าวถึง ลักษณะของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) สรุปได้ ดังนี้

1) การเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้าง ไม่ใช่กระบวนการรับ การเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างความรู้เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายมโนทัศน์ที่มีความหมาย จะช่วยในการจำและระลึกข้อมูลซึ่งความรู้เดิมนั้นจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้สิ่งใหม่

2) เมตาคognition (Metacognition) เป็นองค์ประกอบของทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียน มีผลกับการเรียน การตั้งเป้าหมายว่าจะทำอะไร การเลือกวิธีการว่าจะทำอย่างไร และการประเมินผลว่าสิ่งนั้นได้ผลหรือไม่ เป็นการตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง

3) ปัจจัยทางสังคมและสภาพแวดล้อมทำให้ผู้เรียนได้ประสบปัญหาที่เป็นจริง หรือการได้ปฏิบัติเกี่ยวกับอาชีพ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้เกี่ยวกับการรู้คิดไปใช้ในการแก้ปัญหา ปัจจัยทางสังคมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล การทำงานเป็นกลุ่มทำให้มีการแสดงและแลกเปลี่ยนความคิดก่อให้เกิดทางเลือกหลายแนวทาง

ทิสนา แคมมณี (2556, น.138) ได้สรุปลักษณะสำคัญของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

1) ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันเลือกปัญหาที่ตรงกับความสนใจหรือตามความต้องการของผู้เรียน

2) ผู้สอนและผู้เรียนมีการออกไปเผชิญสถานการณ์ปัญหาอย่างแท้จริง หรือผู้สอนมีการจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเผชิญปัญหา

3) ผู้สอนและผู้เรียนมีการร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและหาสาเหตุของปัญหา

4) ผู้เรียนมีการวางแผนการแก้ปัญหาร่วมกัน

5) ผู้สอนมีการให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการแสวงหาแหล่งข้อมูล การศึกษาข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

6) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และมีการพิจารณาเลือกวิธีที่เหมาะสม

7) ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

8) ผู้เรียนลงมือแก้ปัญหารวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุป และประเมินผล

9) ผู้สอนมีการติดตามการปฏิบัติงานของผู้เรียนและให้คำปรึกษา

10) ผู้สอนมีการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งทางด้านผลงานและกระบวนการของผู้เรียน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ (2550, น.7-8) ได้นำเสนอลักษณะของ ปัญหาที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

- 1) ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงและเกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียน
- 2) ปัญหาที่ผู้เรียนอาจมีโอกาสเผชิญกับปัญหานั้น
- 3) ปัญหานั้นพบได้บ่อยและมีความสำคัญ
- 4) ปัญหาสามารถค้นหาข้อมูลได้อย่างเพียงพอต่อการค้นคว้า
- 5) ปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบชัดเจนแล้วตายตัว คลุมเครือ หรือผู้เรียนยังมีข้อสงสัย
- 6) ปัญหาที่เป็นประเด็นขัดแย้ง ข้อถกเถียงในสังคมที่ยังไม่มีข้อยุติ
- 7) ปัญหาที่อยู่ในความสนใจแต่ยังไม่รู้
- 8) ปัญหาที่มีการยอมรับว่าจริง แต่ผู้เรียนไม่เชื่อว่าเป็นจริง
- 9) ปัญหาที่สามารถหาคำตอบได้หลายแนวทาง
- 10) ปัญหานั้นเหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน
- 11) ปัญหาที่ไม่สามารถหาคำตอบได้ทันที ต้องอาศัยการสำรวจค้นหาและค้นคว้าหา

ข้อมูล

12) ปัญหาส่งเสริมความรู้ด้านเนื้อหาและทักษะที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา จากลักษณะของปัญหาที่ได้กล่าวมาในข้างต้นสามารถสรุปลักษณะสำคัญของปัญหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) ได้ดังนี้

- 1) เป็นปัญหาที่เรียนเกิดความสงสัยหรือให้ความสนใจต้องการหาคำตอบ
- 2) เป็นปัญหาที่ต้องการมีการสืบสวนค้นคว้ารวบรวมข้อมูลมาใช้เพื่อแก้ปัญหา
- 3) เป็นปัญหาที่สามารถหาวิธีการแก้ปัญหาได้หลากหลายทาง
- 4) เกิดขึ้นในชีวิตจริงและเกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียน

2.3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL)

Barrows and Tamblyn (1980) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ไว้ดังนี้

- 1) ผู้เรียนจะต้องเผชิญกับปัญหาเป็นลำดับแรกก่อนที่จะมีการเตรียมการหรือเรียนเกิดขึ้น
- 2) สถานการณ์ปัญหาจะถูกนำเสนอแก่ผู้เรียนในแนวทางที่เหมือนกับสถานการณ์จริง
- 3) ผู้เรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับปัญหาโดยใช้เหตุผลและการประยุกต์ความรู้ที่มีเพื่อหา

แนวทางวิธีการในการหาคำตอบของปัญหาและประเมินผลงานซึ่งเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้

4) ขอบเขตของการเรียนรู้จะเกิดขึ้นหรือนิยามขึ้นในกระบวนการทำงานเกี่ยวกับปัญหาและจะเป็นแนวทางนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Individualized Study)

5) ทักษะและความรู้จะได้มาจากการศึกษาเหล่านี้ คือ การนำความรู้ที่มีเพื่อประยุกต์ใช้ปัญหาเพื่อการประเมินผลการเรียนรู้ และเพื่อเสริมแรงการเรียนรู้

6) การเรียนรู้เกิดขึ้นในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับปัญหาและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการรวบรวมสรุปและบูรณาการความรู้และทักษะที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว

Good (1973, pp.25-30) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มผู้เรียนทำความเข้าใจคำศัพท์ ข้อความที่ปรากฏอยู่ในปัญหาให้ชัดเจน โดยอาศัยความรู้พื้นฐานของสมาชิกในกลุ่ม หรือการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำราหรือสื่ออื่นๆ

ขั้นตอนที่ 2 กลุ่มผู้เรียนระบุปัญหาหรือข้อมูลสำคัญร่วมกัน โดยทุกคนในกลุ่มเข้าใจปัญหา เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ใดที่กล่าวถึงในปัญหานั้น

ขั้นตอนที่ 3 กลุ่มผู้เรียนระดมสมองเพื่อวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ อธิบายความเชื่อมโยงต่างๆ ของข้อมูลหรือปัญหา

ขั้นตอนที่ 4 กลุ่มผู้เรียนกำหนดและจัดลำดับความสำคัญของสมมติฐาน พยายามหาเหตุผลที่จะอธิบายปัญหาหรือข้อมูลที่พบ โดยใช้พื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน การแสดงความคิด อย่างมีเหตุผล ตั้งสมมติฐานอย่างสมเหตุสมผลสำหรับปัญหานั้น

ขั้นตอนที่ 5 กลุ่มผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อค้นหาข้อมูลหรือความรู้ที่จะอธิบายหรือทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าความรู้ส่วนใดรู้แล้ว ส่วนใดต้องกลับไปทบทวน ส่วนใดยังไม่รู้หรือจำเป็นต้องไปค้นคว้าเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 6 ผู้เรียนค้นคว้ารวบรวมสารสนเทศจากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ 7 จากรายงานข้อมูลหรือสารสนเทศใหม่ที่ได้มา กลุ่มผู้เรียนนำมาอภิปรายวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แล้วนำมาสรุปเป็นหลักการและประเมินผลการเรียนรู้

ณิชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์ (2557) กล่าวว่า หลักการและแนวคิดของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning หรือ PBL) ได้กำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นนำ นำเข้าสู่บทเรียนโดยจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมโยงสู่เรื่องที่จะอ่านโดยใช้ คำถาม รูปภาพ และเกมการศึกษาเพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน

ชั้นสอน จัดกิจกรรมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมี ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 ชั้นเสนอสถานการณ์ คือ ผู้สอนเสนอสถานการณ์ หรือตัวอย่างข้อมูล ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานเขียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหาสามารถ กำหนดปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้ และเกิดความสนใจที่จะหาคำตอบ

ขั้นตอนที่ 2 ชั้นวิเคราะห์ปัญหา คือ แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย เพื่อระบุปัญหา และทำ ความเข้าใจกับปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ที่สังเกตได้จากสถานการณ์ หรือข้อมูลที่ครูเสนอร่วมกัน วิเคราะห์ ปัญหา และสาเหตุของปัญหา

ขั้นตอนที่ 3 ชั้นศึกษาค้นคว้าหาความรู้ คือ ผู้เรียนดำเนินการศึกษาหาความรู้ที่จำเป็น ในการแก้ปัญหาโดยสืบค้นจากเอกสาร ตำราเรียน และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ

ขั้นตอนที่ 4 ชั้นอภิปรายและแลกเปลี่ยนความรู้ คือ ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและแลกเปลี่ยน ความรู้ที่ได้จากการศึกษาหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อสรุปเป็นคำตอบของปัญหา

ขั้นตอนที่ 5 ชั้นนำเสนอ คือ ให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้มานำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบ ที่หลากหลาย

ขั้นตอนที่ 6 ชั้นประเมินผล คือ ผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ โดยประเมินจาก การลงมือปฏิบัติกิจกรรม การทำงานกลุ่ม และชิ้นงาน

ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้

หฤทัย จตุรวัฒนา (2560) ได้เสนอขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดปัญหา ครูนำเสนอสถานการณ์ปัญหาเพื่อกระตุ้นให้นักเรียน เกิดความสนใจและมองเห็นถึงปัญหา

ขั้นตอนที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา เป็นการมองถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการค้นคว้าเพื่อรวบรวมแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

ขั้นตอนที่ 4 สังเคราะห์ความรู้เป็นการนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามามาแลกเปลี่ยนเพื่อเรียนรู้ ร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบเพื่อสรุปผลงานของกลุ่มตนเองและ ประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ค้นคว้ามามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

ขั้นตอนที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน นำข้อมูลที่ได้จากการสรุปมานำเสนอเป็น ผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย

จากการศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้ ขั้นกำหนดปัญหา ครูร่วมกับนักเรียนเสนอปัญหาที่เกิดจากสถานการณ์จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ขั้นทำความเข้าใจกับปัญหา ครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตีความปัญหา ร่วมกันวิเคราะห์ และสาเหตุของปัญหาให้ชัดเจน ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า ครูคอยสังเกตการณ์และให้คำแนะนำนักเรียนให้วางแผนการดำเนินงานและแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบภายในกลุ่ม โดยศึกษาจากแหล่งความรู้ต่างๆ ขั้นสังเคราะห์ความรู้ ครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ระดมสมอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่ ขั้นสรุปผลและประเมินค่าของคำตอบ ครูคอยแนะแนวทางให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด และให้นักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของคำตอบ และชั้นนำเสนอและประเมินผลงาน นักเรียนนำเสนอผลงาน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างกลุ่มเพื่อนำไปสู่การสรุปร่วมกันอีกครั้งจากนั้นครูจึงประเมินผลการเรียนรู้ ตรวจสอบและประมวลความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การคิดวิเคราะห์ของนักเรียน สังเคราะห์ และนำไปใช้

2.3.4 บทบาทของครูและผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL)

บทบาทของครู

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) เป็นการนำปัญหามากระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนจะเป็นผู้นำเสนอสถานการณ์และเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง คอยให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นบทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) จึงควรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

Kru-Rose (2020) การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานครูผู้สอนจะทำหน้าที่สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน คอยให้คำปรึกษา กระตุ้นให้ผู้เรียนเอาความรู้เดิมที่มีอยู่มาใช้และเกิดการเรียนรู้โดยการตั้งคำถาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง รวมทั้งเป็นผู้ประเมินทักษะของผู้เรียนและกลุ่ม พร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาตนเอง

Norman and Schmidt (2000) การเตรียมผู้สอนเพื่อทำหน้าที่ในกระบวนการกลุ่ม ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการควบคุมผู้เรียนให้เหมาะสม คือ เตรียมผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของครูที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งลักษณะของครูผู้สอนต้องอำนวยความสะดวกดังต่อไปนี้

- 1) ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตัวเองและภูมิใจตัวเองมากขึ้น
- 2) ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการตัดสินใจและทราบข้อดีและข้อเสียของตนเอง

- 3) ช่วยให้ผู้เรียนตั้งจุดมุ่งหมายของชีวิตตามสภาพความเป็นจริง
- 4) ให้ผู้เรียนรู้จักกล้าแสดงออกได้เผชิญกับปัญหา
- 5) ให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ปิดกั้นผู้เรียน
- 6) ช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงออกทั้งด้านความรู้ ความรู้สึก อารมณ์อย่างเปิดเผยไม่ถูกปิดกั้น
- 7) ช่วยผู้เรียนเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ว่าจะเรียนอะไร เรียนอย่างไร เพื่อจะเป็นผู้รู้อยู่เสมอ
- 8) ช่วยให้ผู้เรียนประเมินตนเองและรู้จักเกณฑ์ในการประเมิน
- 9) ช่วยให้ผู้เรียนตระหนักรู้และไวต่อความรู้สึกของผู้อื่นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, น.7-8) สามารถสรุปได้ดังนี้ผู้สอนมีบทบาทสำคัญโดยตรงต่อการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

- 1) มุ่งมั่นและรู้จักแสวงหาความรู้อยู่เสมอเพื่อพัฒนาตนเอง
- 2) รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเข้าใจถึงศักยภาพของผู้เรียน
- 3) เข้าใจขั้นตอนรูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างถ่องแท้
- 4) มีทักษะและความรู้ในการจัดการเรียนรู้และติดตามประเมินผลผู้เรียน
- 5) อำนวยความสะดวกในการจัดหาเครื่องมือและสนับสนุนอุปกรณ์ การเรียนรู้ที่เหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน

เหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน

- 6) มีจิตใจที่จะสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนตื่นตัวอยู่เสมอและเรียนรู้ตลอดเวลา
- 7) ปรับทัศนคติของผู้เรียนให้เข้าใจและเห็นคุณค่าที่จะใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้

ปัญหาเป็นฐาน และความรู้ ความสามารถในการวัดและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริง

ฉันทาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์ (2557) ได้สรุปว่า บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีดังนี้

- 1) ใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ไม่เป็นผู้ป้อนข้อมูลความรู้ต่างๆ ให้นักเรียนโดยตรง หลีกเลี่ยงการให้ความเห็นต่อการอภิปรายของนักเรียนหรือบอกผิดหรือถูก
- 2) ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้โดยผ่านทางต่อการเรียนรู้ที่ละขั้นตอน ไม่เรียนลัด
- 3) ช่วยผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องราวที่เรียนได้อย่างลึกซึ้ง และสามารถดึงความรู้หรือความคิดที่ซ่อนอยู่ในใจของนักเรียนออกมาได้
- 4) กระตุ้นให้นักเรียนอภิปรายตอบโต้วิจารณ์แลกเปลี่ยนความเห็นระหว่างกันและกัน โดยครูต้องไม่ทำตัวเป็นศูนย์กลางของการโต้ตอบ
- 5) ช่วยปรับเปลี่ยนสภาพการเรียนการสอนไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

6) ดูแลความก้าวหน้าของนักเรียนทุกคนในกลุ่ม พยายามทำให้นักเรียนได้รู้จักประเมินตนเองและพยายามให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันเองเป็นส่วนใหญ่เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจากการเรียนรู้

7) ทำความรู้จักกับกลุ่มเป็นอย่างดีเมื่อเกิดปัญหาพฤติกรรมกลุ่ม ทำให้นักเรียนไม่ก้าวหน้าและการเรียนรู้ไม่ดี ครูต้องทราบและพยายามทำให้เกิดการแก้ไข โดยทำให้กลุ่มได้ตระหนักถึงปัญหาและการแก้ปัญหาด้วยความสามารถของกลุ่มเอง

กล่าวสรุปได้ว่า บทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) ซึ่งผู้สอนจะเป็นผู้ช่วยคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้คำปรึกษาตลอดจนจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอกับผู้เรียน ผู้สอนไม่ควรยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางแต่ให้เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกสามารถแสดงความคิดเห็นซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างถาวร

บทบาทของนักเรียน

Barrows and Tamblyn (1996) กล่าวว่า ผู้เรียนจะเป็นผู้ปฏิบัติลงมือโดยตรง ไม่ใช่เป็นแค่ผู้รับ ผู้เรียนไม่ใช่ผู้ที่จะมานั่งฟังสังเกต เขียนหรือจดจำ แต่ผู้เรียนจะปฏิบัติด้วยตนเอง มีส่วนร่วมสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และเรียนด้วยการแสวงหา พยายามตลอดเวลา

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนารการเรียนรู้ (2550, น.9-13) ได้กล่าวถึงบทบาทของนักเรียนในการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังนี้

- 1) ผู้เรียนต้องปรับทัศนคติในบทบาทหน้าที่และการเรียนรู้ของตนเอง
- 2) ผู้เรียนต้องมีลักษณะการเรียนรู้ใฝ่เรียน มีความรับผิดชอบสูง รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นระบบ
- 3) ผู้เรียนต้องรับการวางพื้นฐาน และฝึกทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น กระบวนการคิด การสืบค้นข้อมูล การทำงานกลุ่มอภิปราย การสรุป การนำเสนอผลงาน และการประเมินผล
- 4) ผู้เรียนต้องมีทักษะการสื่อสารที่ดีพอ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีบทบาทในกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตัดสินใจด้วยตนเองว่าจะต้องเรียนอะไร เรียนอย่างไร ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีความรับผิดชอบต่องานที่รับมอบหมาย และดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย รู้จักคิดริเริ่มตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการและการประเมินผล บทบาทของผู้เรียนนั้นเปรียบเสมือนผู้แก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างแท้จริง

2.3.5 จุดเด่นและข้อจำกัดของการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL)

จากงานวิจัยหลายชิ้นพบว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีจุดเด่นที่สำคัญ คือ ผู้เรียนจะมีทักษะในการตั้งสมมติฐานและการให้เหตุผลดีขึ้น สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำงานเป็นกลุ่มและสื่อสารกับผู้อื่นได้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพ ความคงอยู่ของความรู้มากกว่าการเรียนแบบบรรยาย นอกจากนี้บรรยากาศการเรียนรู้มีชีวิตชีวา ภูมิใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้มากขึ้น และยังส่งเสริมความร่วมมือและการทำงานร่วมกันระหว่างภาควิชาหรือหน่วยงาน

ข้อจำกัดของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งยังเป็นประเด็นที่ถกเถียงกัน ได้แก่ ครูมีความกังวลว่าผู้เรียนจะมีความรู้ที่น้อยลง ความรู้ที่ได้รับจะไม่เป็นระบบ ความถูกต้องของเนื้อหาหรือข้อมูลที่ผู้เรียนไปค้นคว้าศึกษามา ตลอดจนครูต้องมีทักษะที่หลากหลายมากกว่าการสอนแบบบรรยาย ในส่วนของผู้เรียน จะกังวลเกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อหา ไม่มั่นใจว่าสิ่งที่ตนเองไปเรียนรู้มาถูกต้องหรือไม่ ขอบเขตของการเรียนรู้ต้องเรียนรู้มากขึ้นน้อยเพียงไร รวมถึงความแตกต่างกันของครูหรือผู้สอนประจำกลุ่ม นอกจากนี้อาจยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับงบประมาณหรือสิ่งสนับสนุนที่ใช้จำนวนครูการบริหารจัดการ ซึ่งต้องมีการประสานงานและร่วมมือกันอย่างดีระหว่างภาควิชา และเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.4 ทักษะการคิดวิเคราะห์

ทักษะการคิดวิเคราะห์มีความสำคัญมากในสังคมไทยปัจจุบัน เนื่องจากสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่มาจากเทคโนโลยีและส่งผลกระทบต่อการค้าขายที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้สังคมไทยมีทางเลือกมากมายและหลากหลายกับพฤติกรรมของแต่ละบุคคลซึ่งคุณสมบัติของแต่ละบุคคลนั้นจำเป็นต้องมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การแยกแยะ สิ่งใดดีสิ่งใดที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์โดยเหตุนี้ทักษะการคิดวิเคราะห์จึงจำเป็นที่ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2557)

2.4.1 ความหมายของทักษะการคิดวิเคราะห์

Marzano (2001) ได้อธิบายว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วยทักษะ 5 ประการ ได้แก่ ทักษะการจำแนกเป็นความสามารถในการแยกแยะส่วนต่างๆ ของเรื่องราวที่เกิดขึ้นออกเป็นส่วนๆ ทำให้เข้าใจได้ง่ายโดยมีหลักในการแยกส่วนต่างๆ และบอกรายละเอียดได้ ทักษะการจัดหมวดหมู่เป็นความสามารถในการจัดประเภทเหตุการณ์ กลุ่มสิ่งที่มีความคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน โดยลักษณะหรือคุณสมบัติที่เป็นประเภทเดียวกัน ทักษะการเชื่อมโยงเป็นความสามารถในการเชื่อมความสัมพันธ์ของข้อมูลเข้าด้วยกัน ทักษะการสรุปความเป็นความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนด

และสุดท้าย คือ ทักษะการประยุกต์เป็นทักษะในการนำความรู้หลักการทฤษฎีต่างๆ มาใช้ในสถานการณ์ สามารถคาดเดา พยากรณ์ ขยายความสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตได้

Michael Tomaszewski, CPRW (2020) ให้นิยาม ทักษะการคิดวิเคราะห์ ไว้ว่า ความสามารถในการคิดอย่างมีระบบและมีเหตุผล เพื่อทำความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างความจริง และข้อเท็จจริงที่จะให้ช่วยในการตัดสินใจ

ราชบัณฑิตยสภา (2557) ให้ความหมายไว้ว่า ความสามารถและความชำนาญในการ ดำเนินการคิดที่ซับซ้อน เพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ทักษะการคิดเป็นทักษะทาง ปัญญาที่ใช้กระบวนการทางสมองในการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่รับเข้ามาผ่านประสาท สัมผัสทั้ง 5 ทักษะการคิดขั้นสูงเป็นทักษะที่มีความซับซ้อน จำเป็นที่ผู้เรียนต้องได้รับการสอนและฝึก เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการแสวงหาคำตอบ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาต่างๆ ตัวอย่างทักษะการ คิดขั้นสูงที่สำคัญ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประเมิน การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดแก้ ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น.1071) กล่าวไว้ว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึงความ ขำนาญในการคิดใคร่ครวญอย่างละเอียดรอบคอบในเรื่องราวต่างๆ อย่างมีเหตุผล โดยหาส่วนดี ส่วน บกพร่อง หรือจุดเด่นจุดด้อยของเรื่องนั้นๆ แล้วเสนอแนะสิ่งที่ดีสิ่งที่เหมาะสมนั้นอย่างยุติธรรม

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์คือ การจำแนก แยกแยะ ข้อมูลทั้ง ที่เป็นข้อเท็จจริงและความจริง การแสดงความคิดเห็น เพื่อนำให้เกิดความเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ

2.4.2 องค์ประกอบของทักษะการคิดวิเคราะห์

Bloom (1956) ได้กล่าวถึงทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วยทักษะสำคัญๆ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ความสำคัญหรือเนื้อหาของสิ่งต่างๆ เป็นความสามารถในการแยกแยะ ได้ว่า สิ่งใดจำเป็น สิ่งใดสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการค้นหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ว่ามีอะไร สัมพันธ์กัน สัมพันธ์กันอย่างไร สัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด สอดคล้องหรือขัดแย้งกัน

3) การวิเคราะห์เชิงหลักการ หมายถึง การค้นหาโครงสร้างระบบ เรื่องราว สิ่งของ และการทำงานต่างๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นดำรงอยู่ได้ในสภาพเช่นนั้น เนื่องจากอะไร มีหลักการอย่างไร

พัชรี นาคนวง (2562) ได้อธิบายองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1) การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นการวิเคราะห์ว่า สิ่งที่อยู่นั้นอะไรสำคัญหรือมีบทบาทมากที่สุด ขาดสิ่งนั้นเกิดผลอย่างไร สิ่งใดเป็นเหตุ สิ่งใดเป็นผล เหตุใดถูกต้องและเหมาะสมที่สุด

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการเชื่อมโยงของข้อมูลในส่วนต่างๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร อาศัยหลักการใด เหตุใดถึงเป็นเช่นนั้น

3) การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ความรู้ หลักการและทฤษฎีและส่วนสำคัญในเรื่องนั้นว่า สัมพันธ์กันโดยอาศัยหลักการใด

อเนก พ.อนุกุลบุตร (2554, น.34) ได้กล่าวถึงประเภทของการคิดวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

1) การวิเคราะห์องค์ประกอบ เป็นการคิดอย่างแยกแยะว่าสิ่งสำเร็จรูปที่พิจารณานั้น มีชิ้นส่วน องค์ประกอบ เนื้อหาอะไรบ้าง สิ่งใดเป็นสิ่งสำคัญ เป็นหัวใจ เป็นส่วนประกอบย่อย

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการคิดค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยในระบบนั้น ว่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างไร เกี่ยวข้องกับสิ่งสำเร็จรูปทั้งหมดอย่างไร องค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กันมากหรือน้อย

3) การวิเคราะห์หลักการ เป็นการคิดแบบพิจารณาทั้งองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทุกส่วนแล้วค้นหาหลักการกฎเกณฑ์ที่ทำให้องค์ประกอบเหล่านั้นคูกันอยู่จนเป็นระบบหรือเป็นสิ่งสำเร็จรูปอยู่ได้ และบรรลุวัตถุประสงค์หลักของระบบนั้นได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2020) กล่าวว่า องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย

1) การตีความ ความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่งที่ต้องการวิเคราะห์เพื่อแปลความของสิ่งนั้นขึ้นกับความรู้ประสบการณ์และค่านิยม

2) การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์

3) การช่างสังเกต สงสัย ช่างถาม ขอบเขตของคำถาม ที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงวิเคราะห์จะยึดหลัก 5W1H คือ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How)

4) การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (คำถาม) ค้นหาคำตอบได้ว่า อะไรเป็นสาเหตุให้เรื่องนั้นเชื่อมกับสิ่งนี้ได้อย่างไร เรื่องนี้ใครเกี่ยวข้อง เมื่อเกิดเรื่องนี้ส่งผลกระทบต่ออย่างไรมีองค์ประกอบใดบ้างที่นำไปสู่สิ่งนั้น มีวิธีการ ขั้นตอนการทำให้เกิดสิ่งนี้ได้อย่างไร มีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างไรบ้าง ถ้าทำเช่นนี้จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรเขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างไร

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า คุณลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์มีหลายอย่าง เช่น ช่างสังเกต ความรอบคอบ มีเหตุมีผล สามารถแยกประเด็นย่อยจากปัญหาใหม่ มองหาแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและหลากหลาย เป็นต้น ซึ่งคุณลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เหล่านี้จะเป็นแนวทางเพื่อช่วยในการพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดีเหมาะสม

2.4.3 ขั้นตอนทักษะการคิดวิเคราะห์

Marzano (2001) ได้แบ่งขั้นตอนการคิดวิเคราะห์จำแนกเป็น 5 ทักษะ ดังนี้

- 1) ทักษะการจำแนก เป็นความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยต่างๆ ทั้งเหตุการณ์ เรื่องราวสิ่งของออกเป็นส่วนย่อยๆ ให้เข้าใจง่ายอย่างมีหลักเกณฑ์สามารถบอกรายละเอียดของสิ่งต่างๆ ได้
- 2) ทักษะการจัดหมวดหมู่ เป็นความสามารถในการจัดประเภท จัดลำดับ จัดกลุ่มของ สิ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน โดยยึดโครงสร้างลักษณะหรือคุณสมบัติที่เป็นประเภทเดียวกัน
- 3) ทักษะการเชื่อมโยง เป็นความสามารถในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่างๆ ว่าสัมพันธ์กันอย่างไร
- 4) ทักษะการสรุปความ เป็นความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่ กำหนดให้
- 5) การประยุกต์เป็นความสามารถในการนำความรู้ หลักการและทฤษฎีมาใช้ใน สถานการณ์ต่างๆ สามารถคาดการณ์ กะประมาณ พยากรณ์ ขยายความ คาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นใน อนาคตได้

ชลกานต์ พิเศษฐานิช (2561, น.22) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการคิดวิเคราะห์นั้นมีขั้นตอน สำคัญ ดังนี้

- 1) การกำหนดปัญหา เรื่องราวต่างๆ ที่ต้องการวิเคราะห์
- 2) การตั้งคำถาม ข้อสงสัยเพื่อต้องการคำตอบ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ที่จะค้นหาคำตอบ
- 3) กำหนดหลักการและเกณฑ์ในการแยกแยะส่วนประกอบหรือการหาความสัมพันธ์ ของสิ่งนั้นเชิงเหตุผล
- 4) พิจารณาความเข้าใจองค์ประกอบย่อยรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการสรุปต่อไป
- 5) สรุปคำตอบเป็นการสรุปคำตอบจากข้อมูลที่ผ่านการพิจารณาทำความเข้าใจและ ตีความในส่วนต่างๆ แล้ว

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้วิจัยได้นำทักษะการคิดวิเคราะห์ของ Marzano มาสร้าง แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ทักษะการจำแนก ทักษะการจัดหมวดหมู่ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการสรุปความ และสุดท้ายคือทักษะการประยุกต์

2.4.4 การประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์

Bloom (1956, p.64) กล่าวว่า การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์นั้นจะต้อง พิจารณาให้ครบทั้ง 3 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย

1) การวิเคราะห์ความสำคัญ โดยการให้ค้นหาข้อมูลเหตุ ผลลัพธ์และความสำคัญของเรื่องราวต่างๆ โดยใช้ทักษะวิเคราะห์ว่าตอนใดเป็นจริงหรือเป็นสมมติฐานส่วนใดเป็นข้อสรุปหรืออ้างอิง มีวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายสำคัญใด วิเคราะห์ข้อสรุปนั้นมีอะไรสนับสนุน หรือวิเคราะห์หาข้อผิดพลาด

2) การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ เป็นการถามให้ค้นคว้าว่า ความสำคัญย่อยๆ ของเรื่องราวที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างไร ใช้หลักการหรือทฤษฎีใดเป็นหลัก โดยพิจารณาว่าอะไรเป็นสาเหตุอะไรเป็นผลของการกระทำนั้น มีข้อสนับสนุนหรือคัดค้านใด ข้อสรุปที่มีเหตุและผลอย่างไร ส่วนใดที่มีความสัมพันธ์กันมากน้อย ถ้าเกิดสิ่งนั้นสิ่งใดจะเกิดตามมายกเรื่องราวข้อเท็จจริงมาวิเคราะห์ว่าสอดคล้องหรือขัดแย้งกัน

3) การวิเคราะห์หลักการ เป็นการถามให้ค้นว่าเรื่องราวต่างๆ อาศัยหลักการใด มีโครงสร้างองค์ประกอบ ใจความสำคัญอย่างไร

Good (1973, p.680) ให้ความหมายการคิดวิเคราะห์เป็นการคิดอย่างรอบคอบตามหลักของการประเมินและมีหลักฐานอ้างอิง เพื่อหาข้อสรุปที่น่าจะเป็นไปได้ ตลอดจนพิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และใช้กระบวนการตรรกวิทยาได้อย่างถูกต้องสมเหตุสมผล

ทิสนา แชมณี และคณะ (2549, น.48) กล่าวว่า การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์นั้นจะต้องทำการวัดให้ครบทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์หลักการ ในการกำหนดเกณฑ์ในการจำแนกข้อมูล
- 2) การวิเคราะห์เนื้อหา ในการแยกข้อมูลเนื้อเรื่องได้ตามเกณฑ์
- 3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบและความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบ

วรรณ โรจนะบุรานนท์ (2557, น.78-79) กล่าวว่า แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีลักษณะเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก อ่านและทำความเข้าใจกับข้อความ บทกลอน บทสนทนา หรือสถานการณ์ต่างๆ ที่กำหนดให้พิจารณาตัวเลือกจากข้อความในแต่ละข้อของแบบวัด เพื่อหาคำตอบที่ถูกต้องที่สุด ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) การจัดระบบข้อมูล หมายถึง ทักษะในการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านจากสถานการณ์ที่กำหนดให้หรือแหล่งข้อมูลที่หลากหลายได้ถูกต้อง
- 2) การใช้เหตุผล หมายถึง ทักษะในการอธิบายเหตุผลของปรากฏการณ์ต่างๆ โดยมีหลักฐาน หลักการอ้างอิงถูกต้องและชัดเจน
- 3) การหาความสัมพันธ์ หมายถึง ทักษะในการเปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนหรือความแตกต่าง ลำดับความต่อเนื่องของเหตุการณ์หรือกระบวนการได้ถูกต้อง

4) การลงข้อสรุป หมายถึง ทักษะในการสรุปสาระสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา ได้ถูกต้องชัดเจนและครบถ้วน

5) การประเมินข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้ หมายถึง ทักษะในการพิจารณา วิจัย เปรียบเทียบคุณค่า เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาได้ถูกต้องและชัดเจน

จากที่กล่าวมาข้างต้น การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักวิชาการ ผู้วิจัย ได้พิจารณาทักษะการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดของ ของ Marzano (2001) มาสร้างแบบทดสอบแบ่ง ออกเป็น 5 ด้าน คือ ทักษะการจำแนก ทักษะการจัดหมวดหมู่ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการสรุปความ และสุดท้าย คือ ทักษะการประยุกต์

2.4.5 ประโยชน์ของทักษะการคิดวิเคราะห์

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556) ได้กล่าวไว้ว่า ผลจากการฝึกให้คิดจะช่วยให้เกิด ประโยชน์ได้ ดังนี้

- 1) สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีระบบมีหลักการและเหตุผลผลงานที่ได้รับมี ประสิทธิภาพ
- 2) สามารถพิจารณาสิ่งต่างๆ และประเมินงานโดยใช้หลักเกณฑ์อย่างสมเหตุสมผล
- 3) รู้จักประเมินตนเองและผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง
- 4) ได้เรียนรู้เนื้อหาได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่า มีความหมายและเป็นประโยชน์
- 5) ได้ฝึกทักษะการทำงานโดยใช้เหตุและผลในการแก้ปัญหา
- 6) มีความรู้ความสามารถมีกระบวนการในการทำงานเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนด เป้าหมาย รวมข้อมูลเชิงประจักษ์ ค้นคว้าความรู้ หลักการ ตั้งข้อสันนิษฐาน ตีความหมายและลงข้อสรุป
- 7) ส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาและสื่อความหมาย
- 8) เกิดความสามารถในการคิดอย่างชัดเจน คิดอย่างถูกต้อง คิดอย่างแจ่มแจ้ง คิดอย่าง กว้างขวาง คิดไกลและคิดอย่างลุ่มลึก ตลอดจนคิดอย่างมีสมเหตุสมผล
- 9) ทำให้เป็นผู้มีปัญญามีคุณธรรมจริยธรรมมีความรับผิดชอบมีระเบียบวินัยมีความ เมตตากรุณาและเป็นผู้มีประโยชน์ต่อสังคม
- 10) มีทักษะและความสามารถในการอ่านเขียนพูดฟังและมีทักษะการสื่อสารกับผู้อื่น ได้อย่างดี
- 11) พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างต่อเนื่องในสถานการณ์ที่โลก มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

สุคนธ์ สิ้นพานนท์ และคณะ (2555) ได้บอกถึงประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ไว้ดังนี้

1) ทำให้สามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อมูล หรือจากความคิดเห็นมีความกระจ่างชัดเจน ทำให้มองเห็นแนวทางในการตัดสินใจที่จะทำงานอย่างเป็นระบบ บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2) เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ ทำให้รู้จักคิดจำแนกแยกแยะสิ่งที่เรียนรู้จากประเภทสิ่งต่างๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ สามารถทำนายผลการคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้น ได้ใกล้เคียงความเป็นจริง นำสู่การตัดสินใจอย่างเหมาะสม

3) ทำให้เป็นคนมีเหตุผล มีหลักการไม่ทำการใดๆ ตามใจตนเองอย่างเลื่อนลอยไร้เหตุผล ไม่สรุปเรื่องราวต่างๆ ด้วยอารมณ์หรือความรู้สึก

4) ทำให้ผู้ที่มีความน่าเชื่อถือได้รับการยกย่องจากผู้อื่นในด้านการแสดงความคิดเห็น หรือการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีเหตุผล

5) สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผลตามขั้นตอนถูกต้อง และสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ในสังคมโลกยุคปัจจุบันได้ โดยไม่หลงเชื่อบุคคลอื่นจนทำให้พลาดพลั้งในกิจการต่างๆ

6) ทำให้เป็นผู้ที่มีทักษะในการลำดับเหตุการณ์เรื่องราวต่างๆ และหลอมรวมได้ใจความเพื่อนำเสนอความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลไปยังบุคคลหรือองค์กรต่างๆ ได้

7) ทำให้สามารถประมูลกัเห็นหรือความคิดเห็นของบุคคลที่มีความหลากหลายมากสัมพันธ์กันเพื่อนำมาสรุปเป็นแนวทางความคิดใหม่นำไปใช้ให้การพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพของงาน

8) ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และสามารถตรวจสอบความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้อย่างตรงประเด็น

สรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจว่าทักษะ การคิดวิเคราะห์เป็นอย่างไร คุณค่าและความสำคัญอย่างไร มีอะไรบ้างเป็นองค์ประกอบ ควรใช้อะไร เป็นหลักเกณฑ์ในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ และจะใช้แนวทางใดในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ซึ่งประเด็นต่างๆ ที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น จะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่ต้องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Spinath & Birgit (2012) ได้ให้ความหมาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ว่า ผลการปฏิบัติงานที่บ่งบอกถึงระดับการบรรลุเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งเป็นจุดสนใจของกิจกรรมในสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนโดยเฉพาะในโรงเรียนวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ระบบโรงเรียนส่วนใหญ่ กำหนดเป้าหมายด้านความรู้ ความเข้าใจ ที่อาจนำไปใช้ในหลายสาขาวิชา เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หรือรวมถึงการได้รับความรู้และความเข้าใจในทางปัญญาที่เฉพาะเจาะจง เช่น การคำนวณความรู้วิทยาศาสตร์ ร์ประวัติศาสตร์ ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรได้รับการพิจารณาว่าเป็นโครงสร้างที่มีหลายแง่มุมซึ่งประกอบด้วยขอบเขตการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เนื่องจากสาขาวิชาของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความหลากหลายและครอบคลุมผลลัพธ์ด้านการศึกษาที่หลากหลาย

ไพโรจน์ คะเซนทร์ (2563) ให้ความหมายไว้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลแต่ละบุคคลที่เป็นผลจากการเรียนการสอน หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพทางสมองซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อการตรวจสอบความสามารถของแต่ละบุคคลว่า เรียนแล้วรู้อะไรบ้างและมีความสามารถด้านใดมากหรือน้อย สามารถนำความรู้ไปใช้ได้หรือไม่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลที่เกิดจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ทางที่ในโรงเรียนและบ้านหรือสิ่งแวดล้อมอื่นๆ รวมถึงความรู้สึกร ค่านิยม จริยธรรม ก็เป็นผลมาจากการฝึกฝนทั้งสิ้น

2.5.2 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Bloom (1956) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมด้านสมองเป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความคิด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งพฤติกรรมทางพุทธิพิสัย 6 ระดับ ได้แก่

- 1) ด้านความรู้ (Knowledge) เป็นความสามารถในการจดจำ จำแนกประสบการณ์ต่างๆ และนึกถึงเรื่องราวต่างๆ ออกมาได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ
- 2) ด้านความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความสามารถในการบอใจความสำคัญของเรื่องราวต่างๆ โดยแปลความหลัก ตีความ และสามารถสรุปใจความสำคัญได้
- 3) ด้านการนำความรู้ไปประยุกต์ (Application) เป็นความสามารถในการนำหลักการ กฎเกณฑ์และวิธีการดำเนินการต่างๆ ของเรื่องที่ได้นำมาแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ได้
- 4) ด้านการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวออกเป็นส่วนต่างๆ ได้อย่างชัดเจน

5) ด้านการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการผสมผสานส่วนต่างๆ เข้าเป็นเรื่องเดียวกันได้โดยปรับปรุงของเก่าให้ดีขึ้นและมีคุณภาพที่สูงขึ้น

6) ด้านการประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถในการวินิจฉัยหรือตัดสินการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไป ประเมินเกี่ยวข้องโดยใช้เกณฑ์คือ มาตรฐานการวัดที่กำหนดไว้

ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2556) ได้จัดประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher made tests) และแบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) ซึ่งทั้ง 2 ประเภทจะถามเนื้อหาเหมือนกัน คือ ถามสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอนซึ่งจัดกลุ่มพฤติกรรมได้ 6 ประเภท คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน

1) แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในการทดสอบผู้เรียนในชั้นเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

(1.1) แบบทดสอบปรนัย (Objective tests) ได้แก่ แบบถูก-ผิด (True-false) แบบจับคู่ (Matching) แบบเติมคำให้สมบูรณ์ (Completion) หรือแบบคำตอบสั้น (Short answer) และแบบเลือกตอบ (Multiple choice)

(1.2) แบบอัตนัย (Essay tests) ได้แก่ แบบจำกัดคำตอบ (Restricted response items) และแบบไม่จำกัดคำตอบ หรือตอบอย่างเสรี (Extended response items)

2) แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) เป็นแบบทดสอบที่สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเนื้อหา และมีทักษะการสร้างแบบทดสอบ มีการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ มีค่าชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการสอบ การให้คะแนนและการแปลผล มีความเป็นปรนัย (Objective) มีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) แบบทดสอบมาตรฐาน ได้แก่ California Achievement Test, Iowa Test of Basic Skills, Stanford Achievement Test และ the Metropolitan Achievement tests เป็นต้น

จากข้อความข้างต้น การวัดและการประเมินผลทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์จะเป็นไปตามแนวคิดของ Bloom โดยเป็นการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 6 ด้าน คือ 1) ความรู้ความจำ 2) ด้านความเข้าใจ 3) ด้านการนำไปใช้ 4) ด้านการวิเคราะห์ 5) การสังเคราะห์ และ 6) การประเมินค่า

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราวรรณ สอนสวัสดิ์ (2554) ได้วิจัยเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์กับความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) กับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมโครงการวิทยาศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) กับชุดกิจกรรมโครงการวิทยาศาสตร์ ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

วิสุทธิ์ ตรีเงิน (2557) ได้ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดขั้นพื้นฐานด้วยการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และเทคนิคการเรียนรู้แบบ K-W-L เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลกและอากาศ พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ทั้ง 2 วิธียังทำให้นักศึกษามีคะแนนความสามารถในการคิดขั้นพื้นฐานสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณิชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์ (2557) ได้ศึกษา การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้ 1) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาความคิดเห็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ รองลงมานักเรียนมีความคิดเห็นมากที่สุดเท่ากันคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

กนก จันทรา (2556) ได้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหา (Problem-based Learning: PBL) และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning: PBL) มีความสามารถในการแก้ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning: PBL) มีความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิชุดา วงษ์เจริญ (2561, น.98) ได้ศึกษาวิจัย การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคโนโลยีเสมือนจริงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคโนโลยีเสมือนจริง สูงกว่าก่อนเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และ 2) ทักษะการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคโนโลยีเสมือนจริง สูงกว่าก่อนเรียนโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

สุวรรณ วลัยชีเยอร์ (2553, น.273) ได้วิจัย การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน เรื่อง การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning: PBL) กับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบหวมความคิดหกใบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุดมศึกษา แขวงวังทองกลาง เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 60 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบหวมความคิดหกใบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน ระดับ .05 2) ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning: PBL) สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบหวมความคิดหกใบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน ระดับ .05

สุทธิพงศ์ กันวะนา (2558, น.157) ได้ศึกษาผลการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความพึงพอใจ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .05 อาจเนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ มีกระบวนการและขั้นตอนที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น แสวงหาความรู้ เพื่อให้ได้คำตอบและยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนาน มีความสุขในการเรียน รู้จักแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมงาน

ไพเราะ สุตธรรม และ ลัดดา ศิลาน้อย (2555) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนสำนักอำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ หน่วยที่ 3 พัฒนาการของมนุษย์ในดินแดนไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.33 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคิดเป็นร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 มีระดับในการพัฒนาการที่

สูงมากขึ้น และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พัฒนาการของมนุษย์ในดินแดนไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประจําภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 79.00 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคิดเป็นร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 มีระดับในการพัฒนาการที่สูงมากขึ้น

Ferreira and Trudel (2012) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีผลต่อเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ ทักษะการแก้ปัญหาและการมีส่วนร่วมในห้องเรียน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม โดยมีการตรวจสอบในเชิงปริมาณ แต่เนื่องด้วยเชิงปริมาณอย่างเดียวอาจยังไม่สามารถอธิบายได้ดีที่สุด จึงมีการตรวจสอบเชิงคุณภาพเพื่อให้ผลการวิจัยดีขึ้น มีความน่าเชื่อถือมากที่สุดจะใช้ในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล กลุ่มตัวอย่างนักเรียน 48 คน ใน 3 ห้องเรียนปกติ วิชาเคมี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ กระบวนการเรียนรู้สภาพแวดล้อม การเรียนรู้ของพวกเขาและทักษะการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จากแบบสอบถามพบว่านักเรียนมีความสนใจวิทยาศาสตร์มากขึ้นและมีบทบาทในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพิ่มมากขึ้นและสนุกกับวิทยาศาสตร์เมื่อได้ทำงานร่วมกับเพื่อน มีบทบาทในการเรียนรู้มากขึ้น สามารถเลือกแนวคิดและวิธีการแก้ปัญหา เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานส่งเสริมการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์และให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

Marian (2011) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของวิธีการร่วมมือแบบกลุ่มย่อยและกลยุทธ์คำถามที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการแก้ปัญหาและเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติของนักเรียนเกรด 5 ผลการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับกลยุทธ์คำถามตามแนวโซเครตีส จะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์กับความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) และเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้วิจัยมีความมั่นใจว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) จะสามารถพัฒนาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ให้แก่ผู้เรียนได้ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี ประจำปีการศึกษา 2563

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี โดยนักเรียนในห้องได้มีการจัดแบบคละผสมระหว่างเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 แผน 8 ชั่วโมง

3.2.2 ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2.3 แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อาณาจักรธนบุรี จำนวน 8 แผน รวม 8 ชั่วโมง มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.3.1.1 วิเคราะห์หลักสูตรของโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี พุทธศักราช 2563 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระการเรียนรู้ที่ 4 วิชาประวัติศาสตร์ มาตรฐานการเรียนรู้ ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย เรื่อง อาณาจักรธนบุรี และตัวชี้วัด ส 4.3 ป.5/1 อธิบายพัฒนาการของ อาณาจักรอยุธยาและธนบุรี โดยสังเขป ส 4.3 ป.5/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยา และธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ ส 4.3 ป.5/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

3.3.1.2 ศึกษาเอกสาร แนวคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.3.1.3 ศึกษาเอกสาร แนวคิด เกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง อาณาจักรธนบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง อาณาจักรธนบุรี จำนวน 4 แผน 8 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การสถาปนากรุงธนบุรี 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 พระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้า

ตากสินมหาราช 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ภูมิปัญญาไทยสมัยอาณาจักรธนบุรี 2 ชั่วโมง

3.3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหา ทฤษฎีต่างๆ ที่ใช้ และให้ข้อเสนอแนะปรับปรุง

3.3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ปรับปรุงแก้ไขและให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ของงานวิจัยและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ เพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา

3.3.1.7 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขอีกครั้งก่อนใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.3.2 ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ตาม

แนวคิดของ Bloom โดยเป็นการวัดพฤติกรรมการเรียนทั้งหมด 6 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ความจำ 2) ด้านความเข้าใจ 3) ด้านการนำไปใช้ 4) ด้านการวิเคราะห์ 5) การสังเคราะห์ และ 6) การประเมินค่า โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.3.2.1 วิเคราะห์ผลการเรียนและรู้ตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3.3.2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3.3.2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี ที่ปรับปรุงตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC : Index of Item Objective Congruence) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา คือ (สมนึก ภัททิยธนี, 2562)

เห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน +1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 0
เห็นว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน -1

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาและค่าความสอดคล้องของเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับ 0.6 - 1.0

3.3.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์หาความยาก-ง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกข้อมีระดับความยาก-ง่าย อยู่ระหว่าง 0.2 - 0.8 ซึ่งทำการคัดเลือกข้อสอบที่ใช้ได้ จะได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

3.3.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR20 การหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

3.3.3 แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี เป็นแบบทดสอบประเภทปรนัย จำนวน 40 ข้อ ตามแนวคิดของ Marzano (2001) มาสร้างแบบทดสอบแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ทักษะการจำแนก ทักษะการจัดหมวดหมู่ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการสรุปความ และสุดท้าย คือ ทักษะการประยุกต์ โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

3.3.3.1 วิเคราะห์ผลการเรียนและรู้ตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3.3.3.2 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3.3.3.3 นำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี ที่ปรับปรุงตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC : Index of Item Objective Congruence) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา คือ (สมนึก ภัททิยธนี, 2562)

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาและค่าความสอดคล้องของเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับ 0.6 - 1.0

3.3.3.4 นำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์หาความยาก-ง่ายของแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ทุกข้อมีระดับความยาก-ง่าย อยู่ระหว่าง 0.09 - 0.82 ซึ่งทำการคัดเลือกข้อสอบที่ใช้ได้ จะได้แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ

3.3.3.5 นำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR20 การหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มเป้าหมายตามลำดับ ดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือความอนุเคราะห์จากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 ผู้วิจัยได้นำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มาทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มเป้าหมาย

3.4.3 ผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 แผน จำนวน 8 ชั่วโมง

3.4.4 ผู้วิจัยได้นำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มาทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มเป้าหมาย และนำผลที่ได้จากแบบทดสอบไปสรุปผลทางสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, น.149)

3.5.1.1 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{x} คือ ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ คือ ผลรวมคะแนนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

n คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3.5.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ คือ ผลรวมของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง

N คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ เพื่อวิเคราะห์หาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตรในการวิเคราะห์ ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2562)

โดยที่ +1 = แนใจว่าสอดคล้อง
 0 = ไม่แนใจว่าสอดคล้อง
 -1 = แนใจว่าไม่สอดคล้อง

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ
 วัตถุประสงค์

ΣR คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยแปลความคือ $IOC >$ หรือ $= 0.5$ แสดงว่าแผนมีความสอดคล้องกับ
 วัตถุประสงค์ และ $IOC < 0.5$ แสดงว่า แผนไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

3.5.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรของ Kuder-Richardson 20 หรือ KR-20
 โดยวิธีของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550)

$$r_{rr} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

KR₂₀ หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวัด
 P หมายถึง สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูก
 q หมายถึง (1 - P) หรือ สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ
 S² หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนจากทุกข้อคำถาม
 N หมายถึง จำนวนข้อคำถามทั้งหมด

3.5.4 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกลุ่มทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็น
 ฐาน โดยใช้ t-test แบบ dependent (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2551, น.307)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{n\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{(n-1)}}}$$

$$df = n-1$$

เมื่อ	t	คือ	ค่าที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่าง
	D	คือ	ผลต่างของคะแนนก่อนเรียนกับคะแนนหลังเรียน
	n	คือ	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	ΣD	คือ	ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกัน เป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้รับจากการ ทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน
	(ΣD^2)	คือ	ผลรวมกำลังสองของความแตกต่างจากการ เปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนน ที่ได้รับจากการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- \bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
- S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาการแจกแจงของ t (t-distribution)

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แสดงดังตารางที่ 4.1 – 4.2

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องอาณาจักรธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การทดสอบ	n	\bar{X}	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	40	10.70	3.28		
หลังเรียน	40	21.35	5.16	14.59	.000

* ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.70 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.35 โดยพบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องอาณาจักรธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การทดสอบ	n	\bar{X}	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	40	12.03	4.57	13.07	.000
หลังเรียน	40	22.33	4.55		

* ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.03 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.33 โดยพบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ผู้วิจัยขอนำเสนอสาระสำคัญดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

5.1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี ประจำปีการศึกษา 2562

5.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 40 คน โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ลพบุรี ประจำปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งนักเรียนในห้องได้มีการจัดแบบผสมระหว่างเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อน

5.3 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยไว้ ดังนี้

5.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.70 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.35 โดยพบว่าผลสัมฤทธิ์หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์ วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.03 และ

หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.33 โดยพบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4 การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

5.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.70 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.35 โดยพบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 แผน 8 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนการใช้ปัญหาเป็นฐาน 6 ขั้นตอน จากการศึกษาตามหลักการแนวคิดของ Barrows (1996); Torp and Sage (1998, pp.14-16) และ ทิศนา แคมมณี (2556, น.137-138) ซึ่งผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนโดยขั้นตอนแรกให้นักเรียนกำหนดปัญหา ครูร่วมกับนักเรียนเสนอปัญหาที่เกิดจากสถานการณ์โดยใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นนักเรียนเกิดข้อสงสัย จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ขึ้นทำความเข้าใจกับปัญหา ครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตีความปัญหา ร่วมกันวิเคราะห์ และสาเหตุของปัญหาให้ชัดเจน ขึ้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า ครูคอยสังเกตการณ์และให้คำแนะนำนักเรียนให้วางแผนการดำเนินงานและแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบภายในกลุ่ม โดยศึกษาจากแหล่งความรู้ต่างๆ ขึ้นสังเคราะห์ความรู้ ครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ระดมสมอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่ ขึ้นสรุปผลและประเมินค่าของคำตอบ ครูคอยแนะแนวทางให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด และให้นักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของคำตอบ และ ขึ้นนำเสนอและประเมินผลงาน นักเรียนนำเสนอผลงานโดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างกลุ่มเพื่อนำไปสู่การสรุปร่วมกันอีกครั้ง จากนั้นครูจึงประเมินผลการเรียนรู้ ตรวจสอบและประมวลความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การคิดวิเคราะห์ของนักเรียน สังเคราะห์ และนำไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ ไพเราะ สุตธรรม และ ลัดดา ศิลาน้อย (2555) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนสำนัก อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ หน่วยที่ 3 พัฒนาการของมนุษย์ในดินแดนไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.33 ผ่านเกณฑ์ที่

กำหนดไว้ร้อยละ 70 มีระดับในการพัฒนาการที่สูงมากขึ้น และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 มีระดับในการพัฒนาการที่สูงมากขึ้น และ สอดคล้องกับ สุวรรณ วลัยวิเชียร (2553, น.273) ได้วิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่อง การคุ้มครองสิทธิ ผู้บริโภค กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปัญหา เป็นฐาน กับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบหวมกความคิดหกใบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุดมศึกษา แขวงวังทองกลาง เขตตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552 จำนวน 60 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดย วิธีการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบหวมก ความคิดหกใบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .05 และยังสอดคล้องกับ วิสุทธิ ตรีเงิน (2557) ได้ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดขั้นพื้นฐานด้วยการเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นฐาน และเทคนิคการเรียนรู้แบบ K-W-L เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลกและอากาศ พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

5.4.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์ วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้ แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.03 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.33 โดย พบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้แบบ ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้สึกสนใจการเรียนมากขึ้น โดยการกำหนดปัญหาหรือสถานการณ์มาให้ให้นักเรียนได้คิดร่วมกัน คิดวิเคราะห์ถึงปัญหาฝึกทักษะการ สืบค้น ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ทำให้เกิดทักษะการจำแนกเป็นความสามารถในการแยกแยะ ส่วนต่างๆ ของเรื่องราวที่เกิดขึ้นออกเป็นส่วนๆ ทำให้เข้าใจได้ง่าย โดยมีหลักในการแยกส่วนต่างๆ และ บอกรายละเอียดได้ ทักษะการจัดหมวดหมู่เป็นความสามารถในการจัดประเภทเหตุการณ์ กลุ่มสิ่งที่มี ความคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน โดยลักษณะหรือคุณสมบัติที่เป็นประเภทเดียวกัน ทักษะการเชื่อมโยงเป็น ความสามารถในการเชื่อมความสัมพันธ์ของข้อมูลเข้าด้วยกัน ทักษะการสรุปความเป็นความสามารถใน การจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนด และสุดท้าย คือ ทักษะการประยุกต์เป็นทักษะในการนำ ความรู้หลักการทฤษฎีต่างๆ มาใช้ในสถานการณ์ สามารถคาดเดา พยากรณ์ ขยายความสิ่งที่เกิดขึ้นใน อนาคตได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุทธิพงษ์ กันนะนา (2558, น.157) ได้ศึกษาผลการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความพึงพอใจ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของ

นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .05 อาจเนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ มีกระบวนการและขั้นตอนที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น แสวงหาความรู้เพื่อให้ได้คำตอบ และยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนาน มีความสุขในการเรียนรู้ จัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมงาน และสอดคล้องกับ วิชิตา วงษ์เจริญ (2561, น.98) ได้ศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ร่วมกับเทคโนโลยีเสมือนจริงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ร่วมกับเทคโนโลยีเสมือนจริง สูงกว่าก่อนเรียนโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และยังสอดคล้องกับ ไพเราะ สุตธรรม และ ลัดดา ศิลาน้อย (2555) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนสำนัก อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พัฒนาการของมนุษย์ในดินแดนไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2554 มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 79.00 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคิดเป็นร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 ซึ่งมีระดับในการพัฒนาการที่สูงมากขึ้น

5.5 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในสาระการเรียนรู้อื่นๆ เนื่องจากมีกระบวนการและขั้นตอนที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาที่เกิดขึ้น

2) การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในขั้นตอนแรกนักเรียนกำหนดปัญหา ครูควรเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง คอยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสงสัยและตั้งคำถาม โดยการเสริมแรงทางบวกที่หลากหลายให้กับนักเรียน

5.5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นต่างๆ

2) ควรมีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่นๆ เพื่อเพิ่มความหลากหลายในการจัดการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

- กนก จันทรา. (2556). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิราวรรณ สอนสวัสดิ์. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการจัดการเรียนรู้ ด้วยชุดกิจกรรมโครงงานวิทยาศาสตร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ชลกานต์ พิเศษวานิช. (2561). การส่งเสริมการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์โดยการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์).
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). สอนประวัติศาสตร์ให้เด็กมีความสุข สนุกคิด. นนทบุรี: สหมิตรพรินติ้ง แอนพับลิชชิง.
- ฉิชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์. (2557). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ทศนา แคมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หุติยาภรณ์ ภูมิดอนมิ่ง. (2551). ความรู้ความเข้าใจในวิธีการทางประวัติศาสตร์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา [ช่วงชั้นที่ 3 ถึง 4] ในจังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิค พรินติ้ง.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2550). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พัชรี นาคผง. (2562). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคนิค STAD. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2557). คิดวิเคราะห์ : สอนและสร้างได้อย่างไร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพเราะ สุตธรรม และ ลัดดา ศิลาน้อย. (2555). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนสำนัก อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น. [ม.ป.พ.].
- ไพโรจน์ คะเชนทร์. (2563). บทความสาระวิชาการ. สืบค้นจาก <http://priroj.orgfree.com>.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี. (2562). หลักสูตรรายวิชาสังคมศึกษารายวิชาประวัติศาสตร์. ลพบุรี: โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี.
- วรรณภา โรจนะบุรานนท์. (2557). การพัฒนาแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- วัชราน เล่าเรียนดี. (2556). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชุดา วงษ์เจริญ. (2561). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคโนโลยีเสมือนจริงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- วิสุทธิ์ ตรีเงิน. (2557). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดขั้นพื้นฐานด้วยการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และเทคนิคการเรียนรู้แบบ K-W-L (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2562). การวัดผลการศึกษา. กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2020). องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์. สืบค้นจาก http://tishafan-analysisithinking.blogspot.com/p/blog-page_5527.html
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2557). การคิดขั้นสูง. สืบค้นจาก <http://www.royin.go.th/?knowledges=การคิดขั้นสูง-23-เมษายน>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2561). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560). สืบค้นจาก <http://academic.obec.go.th/newsdetail.php?id=75>
- สิริวรรณ ศรีพหล. (2553). การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในสถานศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2555). พัฒนาทักษะการคิดตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: เทคนิค พรินต์ติ้ง.
- สุทธิพงษ์ กัณณะนา. (2558). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความพึงพอใจ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา สุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร).
- สุวรรณ วาษ์วีเชียร. (2553). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน เรื่อง การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานกับวิธีการจัดการเรียนรู้ แบบหมวกความคิดหกใบ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- อเนก พ. อนุกุลบุตร. (2554). สอนให้คิดเป็น Teach to Think. กรุงเทพฯ: อีดีเบส.
- หฤทัย จตุรวัฒนา. (2560). ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักศึกษาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- Barrows, H. S. (1996). *Problem Based Learning in Medicine and Beyond : A Brief Overview*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Bloom, Benjamin S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives Book 1 : cognitive Domain*. London: Longman Group.
- Boud, D., & Feletti, G. (1996). *The Problem-based Learning*. Kogan Page, London: [n.p.].

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Duch, B. J., Groh, S. E., & Allen, D. E. (Eds.). (2001). **The power of problem-based learning**. Sterling, VA: Stylus.
- Gijselaers, W., H. (1996). **Connecting Problem-Based Practices with Educational Theory**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. New York: McGraw-Hill Book.
- Marzano, Robert J. (2001). **Designing a New Taxonomy of Educational Objectives**. Thousand Oaks, California: Press.
- Michael Tomaszewski, CPRW. (2020). **Critical Thinking Skills : Definition, Examples & How to Improve**. [n.p.].
- Nilson, L. B. (2010). **Teaching at its best : A research – based resource for college instructors** (2nd ed.). San Francisco, CA: jossey-Bass.
- Norman, G. R., & Schmidt, H. G. (2000). **Effectiveness of problem learning curriculum**. [n.p.].
- Spinath & Birgit. (2012). **Academic achievement In Encyclopedia of human behavior** (2nd ed.). Edited by Vilanayur S. Ramachandran, 1–8. San Diego, CA: Academic Press.
- Torp, and Sage. (1998). **Problems as Possibilities: Problem-based Learning for K-12 Education**. VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Walker, A., Recker, M., Robertshaw, M., Osen, J., Leary, H., Ye, L., & Sellers, L. (2011). Integrating Technology and Problem-based Learning: A Mixed Methods Study of Two Teacher Professional Development Designs. **Interdisciplinary Journal of Problem-Based Learning**, 5(2).

ภาคผนวก

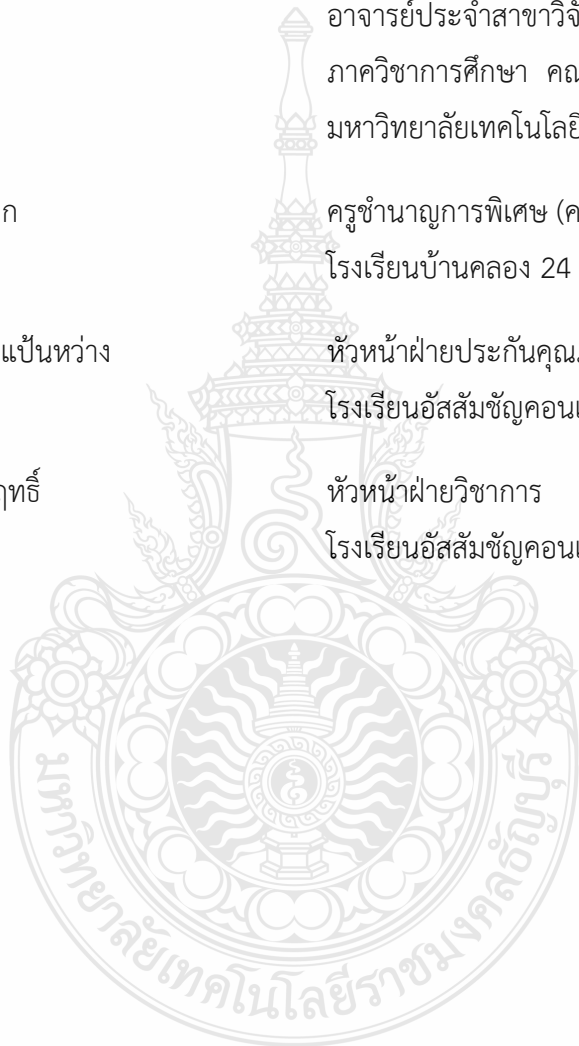

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

2. ผศ.ดร.สุภาพร แพรวพณิต	ข้าราชการบำนาญ
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ดร.สุกัญญา บุญศรี	อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. นางนภาลักษณ์ บุญปลูก	ครูชำนาญการพิเศษ (คศ.3)
โรงเรียนบ้านคลอง 24 จังหวัดนครนายก
4. นางสาวประภัสสร แป้นหว่าง	หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพภายใน
โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี
5. นางสาวเกศวลี พุ่งฤทธิ	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โทร. ๐-๒๕๕๔-๔๗๑๓
ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๐๕๗๔๗ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๓
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.สุกัญญา บุญศรี

เนื่องด้วย นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชา ประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานันท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/ ๐๙๙๒

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๙ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร แพรพพนิต

เนื่องด้วย นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๒ ๕๔๙ ๔๗๑๓

โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๐๕๙๒

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๙ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางนภลัย บุญปลูก

เนื่องด้วย นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๕๙ ๔๗๑๓
โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๐๔๙๒

คณะกรรมการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๙ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวประภัสสร แป้นหว่าง

เนื่องด้วย นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญสูง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอร้องเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐๒ ๕๕๔๙ ๕๗๑๓
โทรสาร ๐๒ ๕๕๗๗ ๕๐๔๙

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๒/๐๕๔๗

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๓๙ หมู่ ๑ ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๓ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวเกศวลี พงษ์ฤทธิ์

เนื่องด้วย นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการสอน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะเป็นพระคุณยิ่ง

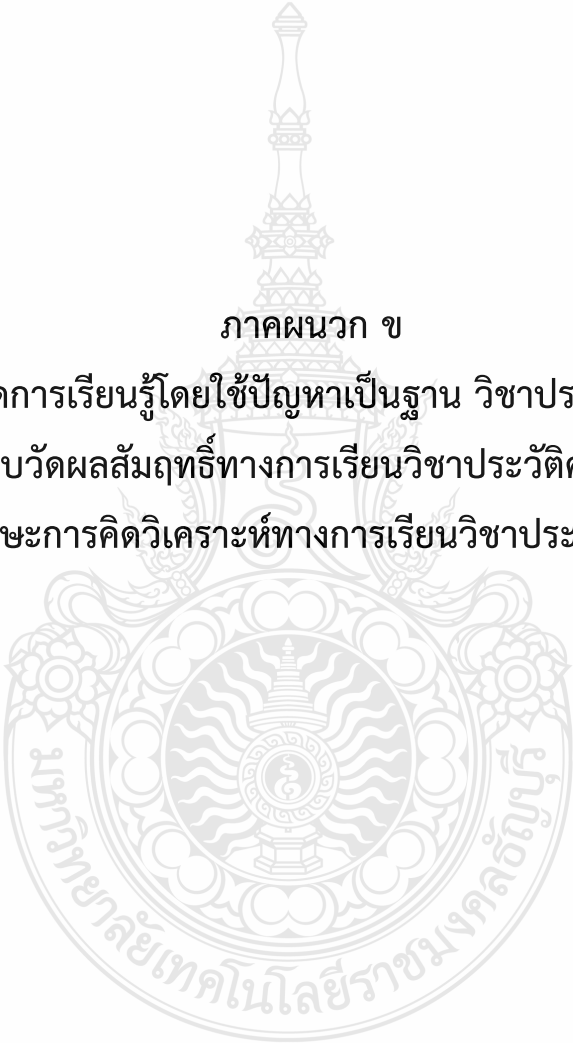
ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๒ ๕๔๙ ๔๗๑๓

โทรสาร ๐๒ ๕๗๗ ๕๐๔๙

ภาคผนวก ข

- แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาประวัติศาสตร์
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์
- แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์

โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา วิชาประวัติศาสตร์ (ส15102)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรี

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ

และอ้างความเป็นไทย

ตัวชี้วัดชั้นปี

ส 4.3 ป.5/1 อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัดชั้นปี

1. อธิบายการกอบกู้เอกราชและการสถาปนาธนบุรี (K)

2. เขียนแผนภาพหรือเค้าโครงการสถาปนาธนบุรี (P)

3. สนใจศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย (A)

3. สาระสำคัญ

กรุงธนบุรีสถาปนาต่อจากสมัยอยุธยา หลังจากที่เสียอยุธยาให้แก่พม่าไปเพียง 7 เดือน โดยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์แรกและพระองค์เดียวของอาณาจักรธนบุรี

4. สาระการเรียนรู้

การกอบกู้เอกราช และการสถาปนาธนบุรี

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

รักความเป็นไทย ตัวชี้วัดชั้นปีที่ 7.1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูกตเวที

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

7. คุณค่าพระวรสาร

- ความซื่อตรง (honesty)
- ความจริง (truth)
- การงาน / หน้าที่ (work / duty)
- ความเป็นหนึ่ง / ความเป็นชุมชน (unity / community)
- การไตร่ตรอง / ภาวนา (reflection / prayer)

8. บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น

- ความสำคัญของท้องถิ่นตนเอง
- เชื่อมโยงสู่สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
- นำสู่การต่อต้านการค้ำมนุษย์
- แทรกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน

9. ค่านิยม 12 ประการ/คุณลักษณะนักเรียนในศตวรรษที่ 21

- มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- รักษาวัฒนธรรมประจำชาติ

10. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

แผนภาพความสำคัญของการสถาปนากรุงธนบุรี

11. คำถามท้าทาย

ถ้าประเทศไทยอยู่ในภาวะสงครามนักเรียนจะเสียสละต่อประเทศชาติอย่างไร

12. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นกำหนดปัญหา

1. ครูนำภาพพระบรมราชานุสาวรีย์ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชให้นักเรียนศึกษา จากนั้นครูใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันสนทนา ดังนี้ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงมีคุณูปการต่อบ้านเมืองอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ ทรงกอบกู้เอกราชให้แก่ประเทศชาติบ้านเมือง ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศเอกราชจนถึงปัจจุบัน)

2. ครูทบทวนการกอบกู้เอกราชของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชให้นักเรียนฟัง และใช้คำถามเพราะเหตุผลใดบ้างที่ทำให้สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงเลือกกรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวงแทนกรุงศรีอยุธยา

ขั้นทำความเข้าใจกับปัญหา

ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาการกอบกู้เอกราชและการสถาปนากรุงธนบุรีของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชใน IPAD จากนั้นครูใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันสนทนา ดังนี้ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงกอบกู้เอกราชกลับคืนจากพม่าได้อย่างไร (ครูสรุปคำตอบของนักเรียนลำดับเหตุการณ์เป็นแผนภาพลงบนกระดาน) หลังจากที่กอบกู้อยุธยาคืนจากพม่าได้สำเร็จเพราะเหตุใดสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชจึงสถาปนารัฐที่แทนอยุธยา (ตัวอย่างคำตอบ อยุธยาถูกพม่าเผาทำลายจนเกิดความเสียหายไม่สามารถกลับมาฟื้นฟูสภาพเดิมได้จึงได้สถาปนารัฐเป็นเมืองหลวงแทน)

ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ครูให้นักเรียนร่วมกันศึกษาค้นคว้าข้อมูลใน IPAD เพื่อหาคำตอบตามหัวข้อต่อไปนี้

- กลับมายึดอยุธยาคืนได้สำเร็จเพียงเวลา 7 เดือน
- รวบรวมกำลังพลที่ระยอง จันทบุรี
- รวบรวมกำลังพลตีฝ่าวงล้อมออกจากอยุธยา
- ทรงเห็นว่าคงเอาชนะพม่าลำบาก
- ถูกเรียกตัวเข้ามาป้องกันอยุธยา
- ขณะที่อยู่อยุธยาแตกทรงดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าเมืองกำแพงเพชร

จากนั้น สรุปคำตอบเป็นแผนภาพลง Application ใน IPAD ดังตัวอย่าง

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นสังเคราะห์ความรู้

1. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาธนบุรีต่อจากอยุธยา และเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์เดียวที่ปกครองธนบุรี
2. ครูอธิบายสรุปเพิ่มเติม และถามคำถาม ดังนี้ การกอบกู้เอกราชกลับคืนจากพม่า และสถาปนาธนบุรีมีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ชาติไทย

ขั้นสรุปผลและประเมินค่าของคำตอบ

1. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาธนบุรีต่อจากอยุธยา และเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์เดียวที่ปกครองธนบุรี
2. นักเรียนทำแบบฝึกหัด

ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน

1. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้ ถ้าประเทศชาติอยู่ในภาวะสงครามนักเรียนจะเสียสละต่อประเทศชาติอย่างไร
2. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้ ชาติไทยเป็นเอกราชได้เพราะคนไทยรักสามัคคีกัน หากคนในชาติขาดความรักความสามัคคี ประเทศชาติจะเป็นอย่างไร

13. การจัดบรรยากาศเชิงบวก

การให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามสรุปความรู้การกอบกู้เอกราชเป็นแผนภาพ

14. สื่อการเรียนรู้

- ภาพพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
- สืบค้นข้อมูลจาก IPAD
- Application imindmap hd ใน IPAD

โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา วิชาประวัติศาสตร์ (ส15102)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และ
ธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดชั้นปี

ส 4.3 ป.5/1 อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ตัวชี้วัดชั้นปี

1. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี (K)
2. จำแนกพัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครอง และด้านเศรษฐกิจของอาณาจักรธนบุรี (P)
3. สนใจศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย (A)

3. สาระสำคัญ

อาณาจักรธนบุรีนำรูปแบบการเมืองการปกครอง และด้านเศรษฐกิจจากอยุธยามาใช้ในการ
พัฒนาบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองสืบเนื่องจนถึงรัตนโกสินทร์

4. สาระการเรียนรู้

พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรีในด้านการเมืองการปกครองและเศรษฐกิจ

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

รักความเป็นไทย ตัวชี้วัดชั้นปีที่ 7.1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม
ไทย และมีความกตัญญูต่อบุคคล

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

7. คุณค่าพระวรสาร

- ความซื่อตรง (honesty)
- ความจริง (truth)
- การงาน / หน้าที่ (work / duty)

- ความเป็นหนึ่ง / ความเป็นชุมชน (unity / community)
- การไตร่ตรอง / ภาวนา (reflection / prayer)

8. บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น

- เศรษฐกิจของท้องถิ่นตนเอง
- เชื้อโยงสู่สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
- นำสู่การต่อต้านการค้ำมนุษย์
- แทรกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน

9. ค่านิยม 12 ประการ/คุณลักษณะนักเรียนในศตวรรษที่ 21

- ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- รักชาติวินัยธรรมประจำชาติ

10. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

ชิ้นงาน เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี

11. คำถามท้าทาย

การสถาปนาอาณาจักรธนบุรีมีความสำคัญต่อชาติไทยอย่างไร

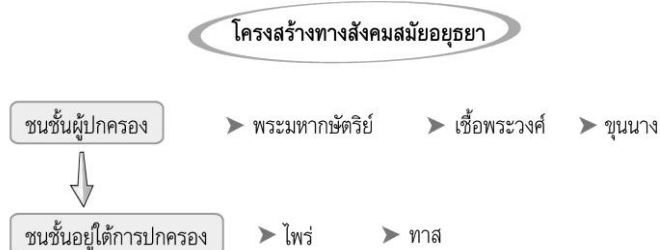
12. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นกำหนดปัญหา

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โดยครูใช้คำถาม ดังนี้ การกอบกู้เอกราชของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมีความสำคัญต่อชาติไทยอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ ทำให้ชาติไทยเป็นชาติเอกราชสืบมาจนถึงปัจจุบัน) นักเรียนจะนำแบบอย่างที่ดีของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเองอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ มีความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว เสียสละต่อชาติบ้านเมือง)

2. ครูให้นักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางด้านสังคมในสมัยอยุธยา โดยเขียนแผนภาพอธิบาย ดังตัวอย่าง

จากนั้นครูอธิบายสรุปว่า “ลักษณะทางสังคมในสมัยธนบุรีก็มีลักษณะเช่นเดียวกับสมัยอยุธยา เพราะพระมหากษัตริย์ ขุนนางก็มาจากอยุธยา เพียงมาสร้างเมืองหลวงใหม่ที่ธนบุรีแทนอยุธยา เท่านั้น รูปแบบกฎหมายและศาลก็ใช้ลักษณะเดียวกันกับอยุธยา”

ขั้นทำความเข้าใจกับปัญหา

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันศึกษาพัฒนาการด้านวัฒนธรรมในสมัยธนบุรี โดยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และตอบคำถาม ดังนี้ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงฟื้นฟูกิจการด้านพระศาสนาอย่างไรบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ ทรงโปรดให้มีการคัดลอกพระไตรปิฎก และรวบรวมคัมภีร์หลักคำสอน เช่น สมุทภาพไตรภูมิพระร่วง เพื่อเป็นหลักปฏิบัติของคนในสังคม) ในสมัยธนบุรีมีการฟื้นฟูวัฒนธรรมทางด้านศิลปะ และวรรณกรรมสืบต่อจากอยุธยาอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ ได้มีการรวบรวมบรรดาช่างฝีมือทางด้านศิลปะและวรรณกรรมมาฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรมขึ้นมาใหม่ เพื่อสืบสานวัฒนธรรมสมัยอยุธยา จนทำให้วัฒนธรรมไทยได้สืบทอดมาถึงสมัยปัจจุบัน)

ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ศึกษาค้นคว้าข้อมูลใน IPAD และบันทึกพัฒนาการของอาณาจักรธนบุรีนำเสนอหน้าชั้นเรียน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 พัฒนาการด้านการเมืองการปกครอง

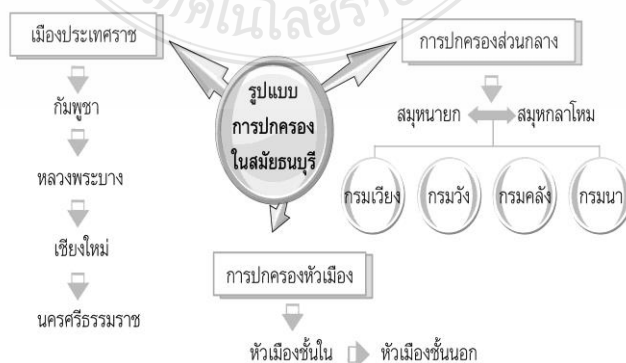
กลุ่มที่ 2 พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ

2. จบการนำเสนอของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ครูใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันสนทนา ดังนี้ การเมืองการปกครองในสมัยธนบุรีมีลักษณะรูปแบบใด (ตัวอย่างคำตอบ นำรูปแบบการปกครองจากสมัยอยุธยาตอนปลายมาใช้) มีรูปแบบการแบ่งการปกครองอย่างไร

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นสังเคราะห์ความรู้

1. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนเป็นแผนภาพลง Application imindmap hd ใน IPAD

2. ครูนำพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชขึ้นบน IPAD ของนักเรียนให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน ดังนี้จากนั้น ครูอธิบายสรุปเป็นความรู้เพิ่มเติม ดังนี้ “พระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ มีความศรัทธาเลื่อมใสพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก จะเห็นว่าแต่ละรัชกาลจะมีวัดประจำพระองค์ พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันหลักของชาติไทยที่เคียงคู่มากับสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่รวมกันก่อร่างสร้างเมืองมาคู่กันจนเกิดเป็นชาติไทยมาจนถึงปัจจุบันนี้ ดังนั้น เราคนรุ่นหลังต้องรักและเทิดทูนสถาบัน ชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ให้ดำรงอยู่คู่กับชาติไทยตลอดไป”

ขั้นสรุปผลและประเมินค่าของคำตอบ

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่ 2 ออกนำเสนอการศึกษาพัฒนาการด้านเศรษฐกิจในสมัยธนบุรีหน้าชั้นเรียน จบการนำเสนอครูใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันสนทนา ดังนี้ เศรษฐกิจในสมัยธนบุรีมีลักษณะอย่างไรบ้าง

2. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ พัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครองและเศรษฐกิจของธนบุรีนำแบบอย่างมาจากอยุธยามาใช้ในการพัฒนาบ้านเมืองสร้างธนบุรีให้เจริญรุ่งเรืองสืบเนื่องจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์

3. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ สภาพสังคมในสมัยธนบุรีมีการจัดสภาพของบุคคลตามระบบศักดินาแบบอยุธยา และมีการฟื้นฟูวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ตามสมัยอยุธยา

4. ให้นักเรียนทำชิ้นงาน เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี

ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน

1. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้ การสถาปนาอาณาจักรธนบุรีมีความสำคัญต่อชาติไทยอย่างไร

2. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้ เพราะเหตุผลใดสมัยธนบุรีจึงมีการสักรูปภาพที่บริเวณขอมือ

13. การจัดบรรยากาศเชิงบวก

การแบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาค้นคว้าและนำเสนอผลการศึกษานำชั้นเรียน

14. สื่อการเรียนรู้

- ชิ้นงาน เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี
- การสืบค้นข้อมูลจาก IPAD
- Application imindmap hd ใน IPAD

ชิ้นงานเรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี

ให้นักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการด้านต่าง ๆ ในสมัยธนบุรีลงในแผนภาพ

พัฒนาการในสมัยธนบุรี

พัฒนาการด้านการเมืองการปกครอง	พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา วิชาประวัติศาสตร์ (ส15102) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องพระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จำนวน 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดชั้นปี

ส 4.3 ป.5/3 บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ตัวชี้วัดชั้นปี

1. อธิบายพระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (K)
2. จำแนกพระราชกรณียกิจที่สำคัญของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (P)
3. สนใจศึกษาประวัติศาสตร์บุคคลสำคัญของชาติไทย (A)

3. สาระสำคัญ

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงกอบกู้เอกราชคืนจากพม่าและทรงสถาปนากรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวง สร้างชาติไทยให้เป็นปึกแผ่นมั่นคงสืบเนื่องจนถึงปัจจุบัน

4. สาระการเรียนรู้

พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจที่สำคัญของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

รักความเป็นไทย ตัวชี้วัดชั้นปีที่ 7.1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูต่อบุคคล

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

7. คุณค่าพระวรสาร

- ความซื่อตรง (honesty)
- ความจริง (truth)
- การงาน / หน้าที่ (work / duty)

- ความเป็นหนึ่ง / ความเป็นชุมชน (unity / community)
- การไตร่ตรอง / ภาวนา (reflection / prayer)

8. บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น

- การสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น
- เชื่อมโยงสู่สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
- นำสู่การต่อต้านการค้ำมนุษย์
- แทรกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน

9. ค่านิยม 12 ประการ/คุณลักษณะนักเรียนในศตวรรษที่ 21

- ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- รักษาวัฒนธรรมประจำชาติ

10. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

ชิ้นงาน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยธนบุรี

11. คำถามท้าทาย

นักเรียนจะนำแบบอย่างความเสียสละกล้าหาญของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมาปฏิบัติกับตนเองอย่างไร

12. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นกำหนดปัญหา

1. ครูนำเพลง เราสู้ ใน Youtube มาเปิดให้นักเรียนได้ร้องเพลงพร้อมกันในชั้นเรียน จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันสนทนาและแสดงความคิดเห็นโดยครูใช้คำถาม ดังนี้ เพลงเราสู้ เนื้อหาเกี่ยวกับอะไร (ตัวอย่างคำตอบ การปกป้องดูแลรักษาบ้านเมืองของบรรพบุรุษ) นักเรียนรู้สึกอย่างไรต่อบรรพบุรุษไทย (ตัวอย่างคำตอบ ภาคภูมิใจในความเสียสละและความกล้าหาญของบรรพบุรุษ)

ขั้นทำความเข้าใจกับปัญหา

1. ครูทบทวนความรู้เกี่ยวกับพระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โดยครูถามคำถาม ดังนี้ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชก่อนที่จะขึ้นครองราชย์เป็นพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงปกครองเมืองใดมาก่อนบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ เมืองตาก และกำแพงเพชร) บุคลิกลักษณะของพระองค์ท่านมีลักษณะอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ เป็นผู้ที่มีความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว มั่นคง รักชาติ ศาสนา มีความเสียสละต่อชาติบ้านเมืองอย่างใหญ่หลวง)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยธนบุรี พร้อมออกนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยใช้ Application Keynote ใน IPAD ดังนี้

กลุ่มที่ 1 พระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

กลุ่มที่ 2 พระราชกรณียกิจ (ผลงาน) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

2. จบการนำเสนอของนักเรียนกลุ่มที่ 1 ครูใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันสนทนา ดังนี้ พระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมีความเป็นมาอย่างไร ครูสรุปคำตอบของนักเรียนเป็นแผนภาพใน Application imindmap hd ใน IPAD ดังนี้

พระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

- พระราชสมภพเมื่อ 22 มีนาคม พ.ศ.2277

- บิดาเป็นชาวจีน ไหฮอง มารดานางนงเอี้ยง

- รับราชการเป็นเจ้าเมืองตาก ในสมัยอยุธยา

- เป็นพระยาวชิรปราการ เจ้าเมืองกำแพงเพชร ช่วงที่อยุธยาเสียกรุงครั้งที่ 2

- ขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์กรุงธนบุรี เป็นเวลา 15 ปี (พ.ศ. 2310-2325)

- สวรรคตตอนพระชนมายุ 48 พรรษา (พ.ศ. 2325)

3. ครูให้นักเรียนร่วมกันศึกษาพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โดยให้กลุ่มที่ 2 ออกนำเสนออภิปรายหน้าชั้นเรียน

ขั้นสังเคราะห์ความรู้

4. จบการนำเสนอของนักเรียนกลุ่มที่ 2 ครูใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันสนทนา ดังนี้ พระราชกรณียกิจที่สำคัญของสมเด็จพระเจ้าตากสินที่สำคัญมีอะไรบ้าง เช่น

- สถาปนากรุงธนบุรีสืบต่อจากกรุงศรีอยุธยา

- อันเชิญพระแก้วมรกตกลับคืนจากเวียงจันทน์

- มีการเขียนภาพและรวบรวมสมุดภาพไตรภูมิพระร่วง

- ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องรามเกียรติ์

- รวบรวมไพร่พลและกองทัพเอกราชคืนจากพม่าสำเร็จ

ขั้นสรุปผลและประเมินค่าของคำตอบ

จากนั้น ให้ครูอธิบายสรุปความรู้จาก Application imindmap hd ใน IPAD เพิ่มเติม ส่วนกลุ่มที่ 2 ครูให้ออกนำเสนออภิปรายเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจในชั่วโมงเรียนต่อไป

1. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรง กอบกู้เอกราชคืนจากพม่า และทรงสถาปนาธนบุรีเป็นราชธานีสืบต่อจากอยุธยาทำให้ชาติไทย เจริญรุ่งเรืองมั่นคงสืบมาจนถึงปัจจุบัน

2. ให้นักเรียนทำชิ้นงาน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยธนบุรี

ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน

1. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้ นักเรียนจะนำ แบบอย่างความเสียสละกล้าหาญของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมาปฏิบัติกับตนเองอย่างไร

13. การจัดบรรยากาศเชิงบวก

แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษานำเสนอพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจที่สำคัญของสมเด็จพระ เจ้าตากสินมหาราชและสรุปความรู้เป็นแผนภาพ

14. สื่อการเรียนรู้

- เพลงเราสู้ ใน Youtube
- Application Keynote ใน IPAD
- Application imindmap hd ใน IPAD

ชิ้นงาน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยธนบุรี

ให้นักเรียนศึกษาประวัติและผลงานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชแล้วตอบคำถาม

1. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชประกอบพระราชกรณียกิจที่สำคัญต่อชาติไทยอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. พระราชกรณียกิจดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชาติไทยอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. นักเรียนจะนำแบบอย่างที่ดีไปปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ (ส15102)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี

จำนวน 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดชั้นปี

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และ
ธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดชั้นปี

ส 4.3 ป.5/4 อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่า
แก่การอนุรักษ์ไว้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัดชั้นปี

1. อธิบายภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี (K)
2. จำแนกภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยธนบุรี (P)
3. สนใจศึกษาประวัติศาสตร์ชาติไทย (A)

3. สาระสำคัญ

ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีประกอบด้วยภูมิปัญญาด้านศิลปกรรม ภูมิปัญญาทางการค้า และ
ภูมิปัญญาด้านวรรณกรรม มีบทพระราชนิพนธ์ทละครเรื่อง รามเกียรติ์ และไตรภูมิพระร่วง

4. สาระการเรียนรู้

ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

รักความเป็นไทย ตัวชี้วัดชั้นปีที่ 7.1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย
และมีความกตัญญูต่อบุคคล

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

7. คุณค่าพระวรสาร

- ความซื่อตรง (honesty)
- ความจริง (truth)

- การงาน / หน้าที่ (work / duty)
- ความเป็นหนึ่ง / ความเป็นชุมชน (unity / community)
- การไตร่ตรอง / ภาวนา (reflection / prayer)

8. บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น

- การสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น
- เชื้อโยงสู่สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
- นำสู่การต่อต้านการค้ามนุษย์
- แทรกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน

9. ค่านิยม 12 ประการ/คุณลักษณะนักเรียนในศตวรรษที่ 21

- ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- รักษาวัฒนธรรมประจำชาติ

10. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

ชิ้นงาน เรื่องภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี

11. คำถามท้าทาย

นักเรียนมีแนวทางอนุรักษ์มรดกที่เป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษได้อย่างไร

12. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นกำหนดปัญหา

1. ครูนำตัวอย่างภาพสมุดไตรภูมิพระร่วง มาให้นักเรียนร่วมกันศึกษา จากนั้นครูใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดังนี้ นักเรียนเข้าใจความหมายภูมิปัญญาว่าอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ ภูมิความรู้) จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมว่า **ภูมิปัญญา** คือ ความรู้ดั้งเดิมที่เป็นภูมิความรู้ในด้านต่าง ๆ ของบรรพบุรุษที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ ได้ เช่น การประกอบอาชีพ

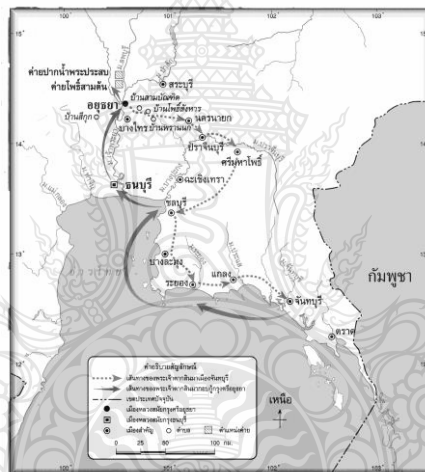
ขั้นทำความเข้าใจกับปัญหา

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันศึกษาภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีใน IPAD
จากนั้น ครูใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดังนี้ ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีมีอะไรบ้างที่เด่นชัดน่าศึกษาและควรอนุรักษ์ไว้ (ตัวอย่างคำตอบ ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรม ภูมิปัญญาด้านการค้า ภูมิปัญญาด้านวรรณกรรม) ภูมิปัญญาด้านศิลปกรรมในสมัยธนบุรีที่สำคัญคือ (ตัวอย่างคำตอบ

สมุดภาพไตรภูมิพระร่วง ซึ่งเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา บรรยายถึงภาพภูมิต่าง ๆ ภูมิินรก ภูมิมนุษย์ ภูมิสวรรค์ สอนเรื่อง ผลของการทำกรรมดี และกรรมชั่ว) ภูมิปัญญาทางการค้าสมัย อนุบุรีมีความสำคัญอย่างไร (ตัวอย่างคำตอบ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงแก้ปัญหาคาความขาดแคลนข้าวโดยการนำพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์มาซื้อข้าวสารราคาแพงจากชาวจีน แล้วนำไปขายให้ราษฎรในราคาถูกลง ทำให้ชาวจีนเดินทางมาทำการค้าเพิ่มมากขึ้น ทำให้ราคาสินค้าลดลง และทรงเก็บภาษีเป็นรูปแบบของเงินหรือของพื้นเมือง ส่งผลให้เศรษฐกิจดีขึ้น) ภูมิปัญญาด้านวรรณกรรมสมัยอนุบุรีที่สำคัญมีอะไรบ้าง (ตัวอย่างคำตอบ มีการพระราชนิพนธ์บทละครเรื่อง รามเกียรติ์)

ขั้นตอนดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ให้นักเรียนศึกษาแผนที่การกอบกู้เอกราชของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชใน google map Application ใน IPAD แล้วเขียนอธิบายเป็นบทความ ดังนี้

แผนที่เส้นทางเดินทัพเรือของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
จากเมืองจันทบุรีจนถึงกรุงศรีอยุธยา

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นสังเคราะห์ความรู้

1. ให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย เป็นแผนภาพลงบน Application imindmap hd ใน IPAD ดังนี้

- สนับสนุนส่งเสริมการสืบต่อภูมิปัญญาดั้งเดิม
- ส่งเสริมและเผยแพร่ภูมิปัญญาดั้งเดิม
- ส่งเสริมภูมิปัญญาทางการศึกษา

- รวบรวมภูมิปัญญาโดยการบันทึกให้คนรุ่นหลังได้ทำการศึกษา
- ไม่ทำลายภูมิปัญญาให้สูญหายไป
- นำภูมิปัญญาไทยกลับมาใช้

ขั้นสรุปผลและประเมินค่าของคำตอบ

1. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี เจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปกรรม ภูมิปัญญาทางการค้า และภูมิปัญญาด้านวรรณกรรม มีบทพระราชนิพนธ์บทละครเรื่อง รามเกียรติ์ และไตรภูมิพระร่วง
2. ให้ครูตรวจและเฉลยแบบกิจกรรมพร้อมอธิบายสรุปเป็นความรู้เพิ่มเติม
3. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงกอบกู้เอกราชให้กับชาติไทยทำให้ชาติไทยเจริญรุ่งเรืองมั่นคงสืบเนื่องจนถึงปัจจุบัน
4. ให้นักเรียนทำชิ้นงาน เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี

ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน

1. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้ นักเรียนมีแนวทางอนุรักษ์มรดกที่เป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษได้อย่างไร
2. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้ สมัยปัจจุบันคนในชาติกำลังแสดงความรักความสามัคคีกัน นักเรียนจะมีส่วนช่วยให้ชาติบ้านเมืองเกิดความสงบสุขได้อย่างไร
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test) เพื่อวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

13. การจัดบรรยากาศเชิงบวก

การให้นักเรียนนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย มาคนละ 1 ข้อ จากนั้นครูสรุปคำตอบของนักเรียนเป็นแผนภาพ

14. สื่อการเรียนรู้

- ภาพสมุดไตรภูมิพระร่วง
- Application imindmap hd ใน IPAD
- google map Application ใน IPAD

ชิ้นงาน เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี

ให้นักเรียนยกตัวอย่างภูมิปัญญาไทยในสมัยธนบุรีมา 1 อย่าง และเสนอแนวทางการอนุรักษ์

ภูมิปัญญาไทยในสมัยธนบุรี

.....

.....

.....

.....

แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาดังกล่าว

.....

.....

.....

.....

การอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยสอดคล้องกับคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อใด

- มีวินัย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย

โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี

แบบทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563
วิชา ประวัติศาสตร์ (ส15102) รหัส 80437 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อ - สกุล ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง : ข้อสอบชนิดเลือกตอบ 30 ข้อ (30 คะแนน)
เวลาในการทำข้อสอบ 60 นาที

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- 1. พระมหากษัตริย์พระองค์ใดเป็นผู้กอบกู้เอกราชและสถาปนาราชบุรี
ก. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ข. สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
ค. สมเด็จพระปิยะมหาราช ง. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
2. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเมื่อปีพ.ศ.ใด
ก. 2210 ข. 2310 ค. 2410 ง. 2510
3. สิ้นสุดอาณาจักรธนบุรีเมื่อปีพ.ศ.ใด
ก. 2210 ข. 2310 ค. 2325 ง. 2535
4. ข้อใด คือการปกครองส่วนกลาง
ก. หัวเมืองชั้นนอก ข. จตุสดมภ์
ค. หัวเมืองชั้นใน ง. หัวเมืองประเทศราช
5. ข้อใดคือลักษณะทางสังคมในสมัยกรุงธนบุรี
ก. การจัดระเบียบการค้า ข. การจัดทำกฎหมายแห่งรัฐ
ค. การลงนามข้อตกลงกับต่างประเทศ ง. การจัดชนชั้นระบบศักดินา
6. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงทำการค้ากับประเทศใด
ก. จีน - ลาว ข. จีน - อินเดีย
ค. จีน - มาเลเซีย ง. จีน - เชียงใหม่

17. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงเลือกกรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวง
- ก. อยู่ใกล้ทะเล
ข. กรุงศรีอยุธยาเสียหายมากเกินไปจนจะบูรณะ
ค. มีแม่น้ำกั้นเป็นป้อมปราการ
ง. มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมได้ดีกว่า
18. นักเรียนคิดว่า การอดทนต่อสู้กับศัตรูด้วยความกล้าหาญตรงกับหลักคุณธรรมข้อใด
- ก. เมตตา
ข. กรุณา
ค. ซันติ
ง. ทมะ
19. จากข้อความที่ว่า “แบบอย่างที่ดีมีค่ามากกว่าคำสอน” ตรงกับข้อใด
- ก. การส่งราชทูตไปเจริญสัมพันธไมตรี
ข. การอบรมสั่งสอน
ค. การทำนุบำรุงศาสนา
ง. การว่ากล่าวตักเตือน
20. ยุทธวิธีทุบหม้อข้าวหม้อแกงมีลักษณะอย่างไร
- ก. ทำลายเสบียงอาหารของศัตรู
ข. หลอกล่อให้ศัตรูหวาดกลัว
ค. เจรจาโดยสันติ
ง. ปลุกใจให้ทหารร่วมกันต่อสู้
21. ข้อใดคือสาเหตุที่กรุงศรีอยุธยาพ่ายแพ้แก่พม่า
- ก. คนไทยขาดความสามัคคี
ข. มีกองทัพที่เข้มแข็ง
ค. มีกองกำลังเพิ่มมากขึ้น
ง. พระมหากษัตริย์ทรงมีพระปรีชาสามารถ
22. ข้อใดคือสาเหตุที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงย้ายราชธานีมาอยู่กรุงธนบุรี
- ก. อนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลาน
ข. กรุงศรีอยุธยาเสียหายมากเกินไปจนจะบูรณะ
ค. ไม่ต้องการใช้เมืองซ้ำกับผู้ใด
ง. มีเงินกองคลังจำนวนมาก
23. เพราะเหตุใดสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชจึงเลือกกรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวง
- ก. พื้นที่เป็นบริเวณที่ดินใหม่เหมาะสมกับการเริ่มต้นเมืองใหม่
ข. ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวธนบุรี
ค. สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของกรุงธนบุรีคล้ายกับกรุงศรีอยุธยา คือมีแม่น้ำล้อมรอบ
ง. มีการติดต่อการค้าได้ดีกว่าพื้นที่เดิม
24. “การสละทรัพย์สินส่วนพระองค์ซื้อข้าวจากต่างชาติแจกราษฎร” นั้นตรงกับหลักคุณธรรมข้อใด
- ก. เมตตา
ข. กรุณา
ค. มุติตา
ง. อุเบกขา
25. ข้อใดไม่ใช่ภูมิปัญญาในการเลือกที่ตั้งเมืองสมัยธนบุรี
- ก. สามารถติดต่อค้าขายกับต่างชาติได้
ข. มีแม่น้ำเป็นปราการธรรมชาติ
ค. มีการรุกรานจากข้าศึก
ง. มีผู้คนตั้งถิ่นฐานอยู่แล้ว
26. ถ้านักเรียนเคยฟังเพลงพระเจ้าตากนักเรียนจะรู้สึกอย่างไร
- ก. ความรู้สึกเศร้า
ข. ความรู้สึกหดหู่ใจ
ค. ความรู้สึกฮึกเหิม
ง. ความรู้สึกท้อแท้

27. ข้อใดคือลักษณะการเป็นผู้นำของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
- ก. กล้าหาญ ข. กรุณา ค. ซันติ ง. ทมะ
28. นักเรียนคิดว่าสิ่งสำคัญที่สุดที่เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชคือข้อใด
- ก. การได้รับยกย่อง ข. การกอบกู้เอกราช
- ค. สร้างพระบรมมหาราชวัง ง. ควบคุมการสักเสกไพร่หลวง
29. ข้อใดเป็นพระราชกรณียกิจด้านเศรษฐกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
- ก. รับซื้อข้าวจากพ่อค้าชาวจีนโดยมีราคาสูง ข. ปราบปรามชุมนุมต่างๆ
- ค. สร้างพระบรมมหาราชวัง ง. ควบคุมการสักเสกไพร่หลวง
30. การศึกษาประวัติศาสตร์สมัยธนบุรีนักเรียนได้รับความรู้เรื่องมากที่สุด
- ก. ได้ทราบถึงการราชทูตไปเจริญสัมพันธไมตรี ข. ได้รู้จักชุมนุมต่างๆ
- ค. ความกล้าหาญ และความรักชาติ ง. ประเพณี

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์
เรื่องอาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1.	ก.	16.	ข.
2.	ข.	17.	ง.
3.	ค.	18.	ค.
4.	ข.	19.	ค.
5.	ง.	20.	ง.
6.	ข.	21.	ก.
7.	ง.	22.	ข.
8.	ก.	23.	ค.
9.	ข.	24.	ข.
10.	ง.	25.	ค.
11.	ค.	26.	ค.
12.	ก.	27.	ก.
13.	ง.	28.	ข.
14.	ค.	29.	ก.
15.	ข.	30.	ค.

โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี

แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์

ภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2563

วิชา ประวัติศาสตร์ (ส15102)

รหัส 34906

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อ - สกุล ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ข้อสอบชนิดเลือกตอบ 30 ข้อ (30 คะแนน)

เวลาในการทำข้อสอบ 60 นาที

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- ใครเป็นผู้ที่ช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย
 - ก. พ่อไถนาด้วยรถแทรกเตอร์
 - ข. บุ่มซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า
 - ค. นุ่งซื้อผ้าฝ้ายทอมือมาตัดเสื้อ
 - ง. แม่อบขนมด้วยเตาอบไมโครเวฟ
- ถ้านักเรียนประทับใจประวัติบุคคลสำคัญในสมัยอาณาจักรธนบุรีในพิพิธภัณฑน์นักเรียนควรทำอย่างไร
 - ก. เก็บรูปภาพไว้ดู
 - ข. แนะนำเพื่อน
 - ค. นำมาเป็นแบบอย่าง
 - ง. บันทึกข้อมูลเก็บไว้
- เราศึกษาประวัติบุคคลสำคัญเพื่อประโยชน์ด้านใดมากที่สุด
 - ก. มีความรู้สะสมมากขึ้น
 - ข. ทราบแหล่งข้อมูลของบุคคล
 - ค. ทราบนิสัยส่วนตัวของบุคคล
 - ง. เป็นแบบอย่างที่ดีของเรา
- ข้อใดคือลักษณะของบุคคลสำคัญในอดีตที่ถูกยกย่อง
 - ก. เป็นผู้ร่ำรวยที่สุด
 - ข. ปกป้องบ้านเมือง
 - ค. เกิดในตระกูลดั่ง
 - ง. สร้างอาณาจักรใหญ่โต
- ประเทศไทยดำรงความเป็นเอกราช มาถึงปัจจุบันได้เพราะข้อใด
 - ก. บรรพบุรุษ ช่วยกันปกป้องประเทศ
 - ข. บรรพบุรุษช่วยกันสร้างความเจริญรุ่งเรือง
 - ค. คนไทยไม่ชอบอยู่ใต้อาณัติของใคร
 - ง. ชาวต่างชาติไม่มารุกรานไทย

6. จากข้อความ “สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสร้างราชธานีใหม่ที่กรุงธนบุรีด้วยเหตุผลหลายประการ” ยกเว้น ข้อใด

ก. มีศาสนสถานหลายแห่ง

ข. มีป้อมปราการหลายแห่ง

ค. มีทำเลที่ตั้ง

ง. อาณาจักรขนาดเล็กดูแลได้ง่าย

7. ข้อใดคือสาเหตุของการเกิดชุมนุมต่าง ๆ มากมาย หลังจากอยุธยาแตกครั้งที่ 2

ก. ต้องการแยกตัวเป็นอิสระ

ข. เพื่อปกป้องอาณาจักร

ค. เพื่อปกครองได้สะดวก

ง. ส่งเสริมการค้าขาย

จากรูปภาพจงตอบคำถามข้อที่ 8 – 10

8. จากรูปภาพเป็นภูมิปัญญาในสมัยใด

ก. อยุธยา

ข. ธนบุรี

ค. รัตนโกสินทร์

ง. ขอม

9. จากรูปภาพเป็นภูมิปัญญาด้านใด

ก. โบราณวัตถุ

ข. การแสดง

ค. โบราณสถาน

ง. ศาสนา

10. จากรูปภาพเป็นภูมิปัญญาใด

ก. สมุดไตรภูมิพระร่วง

ข. สมุดใบลาน

ค. มหาชาติคำหลวง

ง. นิราศภูเขาทอง

เขาบอกกันว่านั่นแลขอบเขต

เป็นประเทศที่.....ทั้งหลาย

ก็ขึ้นเรียงบันเทิงร่ำทำกรวยกราย

บ้างอธิบายบอกเบื่องเรื่องศิริ

อันโหลบานนี้ทวารแต่ชั้นนอก

ที่เข้าออกกว้างตุงกรุงศรี

จำเพาะทางเข้าหว่างศิริมี

ครั้นลมดีก็ได้แล่นเข้าโหลบาน

ขึ้นยืนดูผู้คนมั่งคั่ง

ฝรั่งตั้งเต็มเกาะมะเกาสถาน

เป็นท่วงทีหนีไล่ก็ได้การ

มีกำแพงสามด้านดูดี

จากบทโคลงสี่สุภาพดังกล่าวจงตอบคำถามข้อที่ 11 – 13

11. จากบทโคลงสี่สุภาพเป็นวรรณกรรมเรื่องใด
ก. นิราศเมืองกวางตุ้ง
ข. สังข์ทอง
ค. มหาชาติคำหลวง
ง. นิราศภูเขาทอง
12. จากวรรณกรรมดังกล่าวเกี่ยวข้องกับข้อใด
ก. การท่องเที่ยว
ข. การเจริญสัมพันธไมตรี
ค. การทำศึกสงคราม
ง. การศึกษา
13. จากวรรณกรรมดังกล่าวเกี่ยวข้องกับประเทศใด
ก. จีน
ข. อินเดีย
ค. พม่า
ง. อังกฤษ
14. คำกล่าวที่ว่า “การตั้งธนบุรีเป็นราชธานีเพราะเหมาะแก่การค้ากับต่างประเทศ” คำที่ขีดเส้นใต้
หมายความว่าอย่างไร
ก. ตั้งอยู่ใกล้ปากน้ำเจ้าพระยา เรือสินค้าเข้ามาค้าขายได้สะดวก
ข. มีพ่อค้าจีนที่ชำนาญการค้าทางเรือเข้ามาติดต่อค้าขาย
ค. มีป้อมปราการธรรมชาติมากมาย
ง. มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลางพระนคร
15. เพราะเหตุใด พระยาดากพร้อมพรรคพวกจึงตัดสินใจตีฝ่าวงล้อมพม่าออกจากอยุธยา
ก. กลับไปตั้งหลัก เพื่อมากอบกู้ภายหลัง
ข. หนีสงคราม เพื่อไปสร้างอาณาจักรใหม่
ค. ถูกพระมหากษัตริย์ไล่
ง. เพื่อไปหาเสบียงอาหาร
16. เพราะเหตุใด พระเจ้าตากจึงต้องตัดสินใจย้ายราชธานี
ก. อยุธยาขาดแคลนอาหาร
ข. อยุธยาถูกเผาทำลายมีสภาพทรุดโทรมมาก
ค. อยุธยาเกิดอุทกภัยบ่อยครั้ง
ง. ภูมิประเทศของอยุธยาไม่เอื้อต่อการค้าระหว่างประเทศ
17. หลังเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ 2 สภาพบ้านเมืองของอยุธยามีลักษณะอย่างไร
ก. อยุธยาได้รับความเสียหายมากจนไม่สามารถเป็นราชธานีได้
ข. เขมรเข้ายึดครองหัวเมืองชายฝั่งตะวันออกของไทย
ค. พม่ายึดอยุธยาเป็นเมืองประเทศราช
ง. ลาวตั้งตนเป็นอิสระจากอยุธยา

18. เพราะเหตุใด ศิลปวัฒนธรรมซึ่งเป็นภูมิปัญญาในสมัยธนบุรีจึงมีจำนวนน้อย
- ก. ต้องทำสงครามเป็นส่วนใหญ่จึงไม่มีเวลาฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา
 - ข. พระเจ้าตากชำนาญในการรบมากกว่างานด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา
 - ค. ขาดแคลนกำลังทรัพย์ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา
 - ง. ยังมีศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของอยุธยาหลงเหลืออยู่
19. เหตุผลข้อใดที่พระยาตากัดตัดสินใจเลือกกรุงธนบุรีเป็นราชธานีแห่งใหม่แทนกรุงศรีอยุธยา
- ก. กรุงศรีอยุธยาทรุดโทรมยากที่จะบูรณะ
 - ข. กำลังพลไม่เพียงพอจะรักษากรุงศรีอยุธยา
 - ค. มีป้อมปราการขนาดย่อมพอเพียงกับกำลังพล
 - ง. กรุงธนบุรีอยู่ติดกับทะเล สะดวกในการค้าขาย
20. สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีโปรดให้ข้าราชการทั้งผู้ใหญ่และผู้น้อยทำนาปีละ ๒ ครั้งเพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนอาหาร หากพิจารณาถึงพระราชดำริดังกล่าวมีผลต่อพัฒนาด้านเกษตรกรรมในปัจจุบันอย่างไร
- ก. ทำนาตลอดปีได้ทุกภูมิภาค
 - ข. มีการวิจัยค้นคว้าพันธุ์ข้าวใหม่ขึ้น
 - ค. มีสินค้าข้าวส่งออกเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก
 - ง. ทำให้ข้าราชการปลูกข้าวกันส่วนใหญ่

ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 21

“ก่อนจะเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ใน พ.ศ. 2310 พระยาตากได้นำไพร่พล ราว 500 คน ตีฝាកองทัพพม่าที่ล้อมกรุงออกไปทางทิศตะวันออกเพื่อวันข้างจะกลับมากอบกู้ จึงไปตั้งมั่นที่เมืองจันทบุรีได้รวบรวมผู้คนกลับไปโจมตี กองทัพพม่าจนสามารถกอบกู้ เอกราชของไทยเป็นผลสำเร็จโดยใช้เวลาเพียง 7 เดือนจากนั้นจึงได้ปราบดาภิเษกขึ้น เป็นพระเจ้าแผ่นดิน ทรงพระนามว่าสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีและทรงสถาปนา กรุงธนบุรีเป็นราชธานีแห่งใหม่ เนื่องจากกรุงศรีอยุธยาถูกกองทัพพม่าทำลายโบราณสถาน โบราณวัตถุ จนยับเยินไม่อาจทำการฟื้นฟู ยกแก่การบูรณะให้มี สภาพดั้งเดิมได้และพม่ารู้ลูทางจุดอ่อนของกรุงศรีอยุธยาซึ่งอาจทำให้เสียเปรียบ ต่อการป้องกันพระนครในภายภาคหน้าได้และกรุงธนบุรีตั้งอยู่บนฝั่งตะวันตก ของแม่น้ำเจ้าพระยา ใกล้ปากอ่าวทะเล ที่สำคัญที่สุด คือ เป็นเมืองเล็กสะดวก ต่อการควบคุมกำลังอาวุธและเสบียงในยามสงครามตลอดจนเหมาะแก่การค้าขาย กับต่างชาติ มีป้อมปราการที่สร้างไว้ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชด้วย คือป้อมวิไชยประสิทธิ์และป้อมวิไชยนทร์”

21. จากข้อความข้างต้นกล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. การกอบกู้และการสถาปนาราชธานี
- ข. การกอบกู้และการส่งเสริมเศรษฐกิจ
- ค. การสถาปนาราชธานีและสงครามยุทธหัตถี
- ง. การสถาปนาราชธานีและการส่งเสริมเศรษฐกิจ

ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 22

“ด้านเศรษฐกิจสมัยกรุงธนบุรีนั้น ในช่วงแรกค่อนข้างตกต่ำ เนื่องมาจากการอพยพราษฎรจากการศึกสงครามมีอยู่เนือง ๆ เกิดข้าวยากหมากแพง ความขัดสน ภัยธรรมชาติ ราษฎรล้มตายเป็นจำนวนมาก สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสละทรัพย์ส่วนพระองค์ ในการซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคจากพ่อค้าต่างเมือง และซื้อข้าวจากพ่อค้าชาวจีน นำมาแจกจ่ายแก่ราษฎร ส่งเสริมให้ปลูกข้าวทำมาหากินจนราษฎรเริ่มตั้งตัวได้ในการประกอบอาชีพ เศรษฐกิจเริ่มเจริญรุ่งเรืองขึ้น”

22. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำในต้นรัชกาลอย่างไร

- ก. สละทรัพย์ส่วนพระองค์ซื้อเครื่องอุปโภค บริโภค
- ข. ปล้นข้าวของพม่า
- ค. นำทองคำที่ยึดมาได้ไปแจกชาวบ้าน
- ง. ขอบริจาคข้าวของจากชาวบ้าน

ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23 – 25

“ด้านการเมืองการปกครอง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงพยายาม รวบรวมและขยายอำนาจของอาณาจักรให้เป็นปึกแผ่น และยังคงยึดถือระเบียบการปกครองแบบอยุธยา ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงออกศึก สงครามหลายครั้ง หลายครา ทรงมีความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว เช่น เห็นได้จาก การต่อสู้กับพม่าที่จะเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา พระองค์ได้ชวนเมืองต่าง ๆ ได้แก่ ระยอง ชลบุรี จันทบุรี และตราด เข้าร่วมรบ แต่จันทบุรีเป็นเมืองใหญ่ไม่ยอมร่วมด้วย พระองค์จึงกล่าวว่า “เราจะตีเมืองจันทบุรีในค่ำวันนี้ เมื่อกองทัพ หุงข้าวเย็นกินเสร็จแล้ว ให้เททิ้งอาหารที่เหลือและทูปหม้อเสียให้แตกหมด จุดหมายไปกินข้าวเช้าด้วยกันที่ในเมืองเอาฟุ้งนี้ถ้าตีเอาเมืองไม่ได้ในค่ำวันนี้ ก็จะได้ตายเสียด้วยกันให้หมดทีเดียว” และด้วยความตั้งใจในครั้งนี้นี้สร้าง.....ให้ทหารเป็นอย่างมาก และสามารถยึดเมืองจันทบุรีมาได้”

23. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงยึดรูปแบบการปกครองจากที่ใด

- ก. อาณาจักรสุโขทัย
- ข. กรุงรัตนโกสินทร์
- ค. อาณาจักรอยุธยา
- ง. ขอม

24. ข้อใดคือศึกสงครามที่สำคัญของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

- ก. สงครามยุทธหัตถี
- ข. สงครามช้างเผือก
- ค. การต่อสู้กับเวียดนาม
- ง. การต่อสู้กับพม่าที่จะเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา

25. “เราจะตีเมืองจันทบุรีในคำวันนี้ เมื่อกองทัพ หุงข้าวเย็นกินเสร็จแล้ว ให้เททิ้งอาหารที่เหลือและทูปหม้อเสียให้แตกหมด จุดหมายไปกินข้าวเข้าด้วยกันในเมืองเอาฟุ้งนี้ถ้าตีเอาเมืองไม่ได้ในคำวันนี้ ก็จะได้ตายเสียด้วยกันให้หมดทีเดียว” จากข้อความดังกล่าวจุดประสงค์ตรงตามข้อใด

- ก. สร้างความฮึกเหิม
- ข. สร้างความเสียสละ
- ค. สร้างการอ่อนน้อม
- ง. สร้างกลอุบาย

ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปแล้วตอบคำถามข้อ 26 – 28

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงครองราชย์ได้ 15 ปี จึงเกิดกบฏ พระยาสรรรค์ขึ้น พระองค์ถูกบังคับให้ผนวชและคุมขังไว้สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก (ต่อมาคือ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช) ซึ่งดำรงตำแหน่งทหารเอกของสมเด็จพระเจ้าตากสินขณะนั้น ได้ทรงยกทัพปราบปรามกบฏราบคาบ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเสด็จสวรรคตในวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2325 เมื่อพระชนมายุได้ 48 พรรษา พระองค์ทรงเป็น พระมหากษัตริย์ที่ทรงมีคุณูปการทรงพระปรีชาสามารถกอบกู้ชาติไทย ให้ได้รับเอกราช มาจนตราบเท่าทุกวันนี้ ประชาชนล้วนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ จึงยกย่องถวายพระเกียรติสูงสุดแต่พระองค์ว่า “มหาราช” และพระบรมราชานุสาวรีย์ของพระองค์ท่าน ตั้งอยู่ในจังหวัดจันทบุรี ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

26. ข้อใดคือสาเหตุที่สิ้นสุดของอาณาจักรธนบุรี

- ก. เกิดกบฏ พระยาสรรรค์ขึ้น
- ข. พม่าตีแตก
- ค. การแย่งชิงอำนาจ
- ง. การสละราชสมบัติ

27. การยกย่องถวายพระเกียรติสูงสุดแด่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ยกเว้น ข้อใด
- ก. ยกย่องพระองค์ว่า “มหาราช”
 - ข. สร้างพระบรมราชานุสาวรีย์
 - ค. ถูkBันทึกในตำราเรียนว่าเป็นบุคคลสำคัญ
 - ง. ตั้งชื่อจังหวัดตามพระนามพระองค์
28. นักเรียนมีวิธีการเผยแพร่เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ได้อย่างไร
- ก. อ่านเรื่องราวทางประวัติศาสตร์
 - ข. ตอบคำถามท้ายแบบฝึกหัด
 - ค. สรุปความรู้ลงในแผนภาพความคิดนำเสนอหน้าชั้นเรียน
 - ง. ท่องจำเนื้อหาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์
29. นักเรียนจะมีวิธีการตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ได้อย่างไร
- ก. อ่านหนังสือเรียน
 - ข. ตอบคำถามท้ายแบบฝึกหัด
 - ค. ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากอ่านหนังสือ
 - ง. จดสิ่งที่ครูผู้สอนพูด
30. ข้อใดกล่าวถูกต้อง “ถ้ามีคนกล่าวว่าข้อมูลที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมานั้นผิด นักเรียนจะเชื่อหรือไม่เพราะเหตุใด”
- ก. ไม่เชื่อ เพราะต้องตรวจสอบจากนักวิชาการทางประวัติศาสตร์และค้นคว้าเพิ่มเติม
 - ข. เชื่อ เพราะข้อมูลมาจากผู้ใหญ่ที่เชื่อถือ
 - ค. ไม่เชื่อ เพราะที่เรียนมานั้นถูกต้องแล้ว
 - ง. เชื่อ เพราะตัวเองไม่สามารถหาข้อมูลมาได้

เฉลยแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์
เรื่องอาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1.	ค.	16.	ข.
2.	ค.	17.	ก.
3.	ง.	18.	ก.
4.	ข.	19.	ก.
5.	ก.	20.	ค.
6.	ง.	21.	ก.
7.	ก.	22.	ก.
8.	ข.	23.	ค.
9.	ง.	24.	ง.
10.	ก.	25.	ก.
11.	ก.	26.	ก.
12.	ข.	27.	ง.
13.	ก.	28.	ค.
14.	ก.	29.	ค.
15.	ก.	30.	ก.

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์
- แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
- แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 1
วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรี
โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ และใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนความ
 สอดคล้อง ลงในช่องที่กำหนด โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ด้านสาระสำคัญ				
1.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้				
1.2 เหมาะสมกับผู้เรียน				
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ				
2.2 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านพุทธิพิสัย				
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านทักษะพิสัย				
2.4 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านจิตพิสัย				
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
3.1 จัดการเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์				
3.2 ระบุขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบตาม รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน				
3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตาม รูปแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา เป็นฐาน				
3.4 เวลาที่มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน				

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้				
4.1 ลักษณะของสื่ออุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน				
4.2 สื่อและอุปกรณ์สามารถกระตุ้นความสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
4.3 สื่อและอุปกรณ์มีความทันสมัย				
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
5.1 การวัดและประเมินผลเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้				
5.2 รูปแบบการวัดประเมินผลมีความถูกต้องและเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน				
5.3 การกำหนดเกณฑ์พิจารณาการวัดประเมินผลมีความเหมาะสมกับผู้เรียน				
6. ด้านการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
6.1 มีรูปแบบการบันทึกเข้าใจง่าย				
6.2 รูปแบบการบันทึกครอบคลุม ครบถ้วน				
6.3 รูปแบบการบันทึกสามารถระบุปัญหา/อุปสรรคที่พบเพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งต่อไป				

ลงชื่อ..... ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 2
วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรธนบุรี
โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ และใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนความ
 สอดคล้อง ลงในช่องที่กำหนด โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ด้านสาระสำคัญ				
1.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้				
1.2 เหมาะสมกับผู้เรียน				
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ				
2.2 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านพุทธิพิสัย				
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านทักษะพิสัย				
2.4 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านจิตพิสัย				
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
3.1 จัดการเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์				
3.2 ระบุขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบตาม รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน				
3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตาม รูปแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา เป็นฐาน				
3.4 เวลามีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน				

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้				
4.1 ลักษณะของสื่ออุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน				
4.2 สื่อและอุปกรณ์สามารถกระตุ้นความสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
4.3 สื่อและอุปกรณ์มีความทันสมัย				
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
5.1 การวัดและประเมินผลเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้				
5.2 รูปแบบการวัดประเมินผลมีความถูกต้องและเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน				
5.3 การกำหนดเกณฑ์พิจารณาการวัดประเมินผลมีความเหมาะสมกับผู้เรียน				
6. ด้านการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
6.1 มีรูปแบบการบันทึกเข้าใจง่าย				
6.2 รูปแบบการบันทึกครอบคลุม ครบถ้วน				
6.3 รูปแบบการบันทึกสามารถระบุปัญหา/อุปสรรคที่พบเพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งต่อไป				

ลงชื่อ..... ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 3

วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง พระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
 โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ และใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนความ
 สอดคล้อง ลงในช่องที่กำหนด โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ด้านสาระสำคัญ				
1.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้				
1.2 เหมาะสมกับผู้เรียน				
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ				
2.2 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านพุทธิพิสัย				
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านทักษะพิสัย				
2.4 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านจิตพิสัย				
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
3.1 จัดการเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์				
3.2 ระบุขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบตาม รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน				
3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตาม รูปแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา เป็นฐาน				
3.4 เวลามีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน				

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้				
4.1 ลักษณะของสื่ออุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน				
4.2 สื่อและอุปกรณ์สามารถกระตุ้นความสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
4.3 สื่อและอุปกรณ์มีความทันสมัย				
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
5.1 การวัดและประเมินผลเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้				
5.2 รูปแบบการวัดประเมินผลมีความถูกต้องและเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน				
5.3 การกำหนดเกณฑ์พิจารณาการวัดประเมินผลมีความเหมาะสมกับผู้เรียน				
6. ด้านการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
6.1 มีรูปแบบการบันทึกเข้าใจง่าย				
6.2 รูปแบบการบันทึกครอบคลุม ครบถ้วน				
6.3 รูปแบบการบันทึกสามารถระบุปัญหา/อุปสรรคที่พบเพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งต่อไป				

ลงชื่อ..... ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 4
วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรี
โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ และใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคะแนนความ
 สอดคล้อง ลงในช่องที่กำหนด โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ด้านสาระสำคัญ				
1.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้				
1.2 เหมาะสมกับผู้เรียน				
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ				
2.2 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านพุทธิพิสัย				
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านทักษะพิสัย				
2.4 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านจิตพิสัย				
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
3.1 จัดการเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์				
3.2 ระบุขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบตาม รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน				
3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตาม รูปแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหา เป็นฐาน				
3.4 เวลามีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน				

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้				
4.1 ลักษณะของสื่ออุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน				
4.2 สื่อและอุปกรณ์สามารถกระตุ้นความสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
4.3 สื่อและอุปกรณ์มีความทันสมัย				
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
5.1 การวัดและประเมินผลเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้				
5.2 รูปแบบการวัดประเมินผลมีความถูกต้องและเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน				
5.3 การกำหนดเกณฑ์พิจารณาการวัดประเมินผลมีความเหมาะสมกับผู้เรียน				
6. ด้านการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
6.1 มีรูปแบบการบันทึกเข้าใจง่าย				
6.2 รูปแบบการบันทึกครอบคลุม ครบถ้วน				
6.3 รูปแบบการบันทึกสามารถระบุปัญหา/อุปสรรคที่พบเพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งต่อไป				

ลงชื่อ..... ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวชี้วัด	ข้อที่	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
ส 4.3 ป.5/3	4	การปกครองส่วนกลางเรียกอีกอย่าง คือข้อใด ก. หัวเมืองชั้นนอก ข. จตุสดมภ์ ค. หัวเมืองชั้นใน ง. หัวเมืองประเทศราช เฉลย ข้อ ข.				
ส 4.3 ป.5/3	5	ข้อใดคือลักษณะทางสังคมในสมัยกรุงธนบุรี ก. การจัดระเบียบการค้า ข. การจัดทำกฎหมายแห่งรัฐ ค. การลงนามข้อตกลงกับต่างประเทศ ง. การจัดชั้นระบบศักดินา เฉลย ข้อ ง.				
ส 4.3 ป.5/3	6	ข้อใดไม่ใช่เมืองประเทศราชในสมัยกรุงธนบุรี ก. กัมพูชา ข. มาเลเซีย ค. หลวงพระบาง ง. เชียงใหม่ เฉลย ข้อ ข.				
ส 4.3 ป.5/4	7	สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงทำการค้า กับประเทศใด ก. จีน – ลาว ข. จีน – อินเดีย ค. จีน – มาเลเซีย ง. จีน – เชียงใหม่ เฉลย ข้อ ข.				
ส 4.3 ป.5/3	8	สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงประสูติเมื่อ ปีใด ก. พ.ศ. 2210 ข. พ.ศ. 2310 ค. พ.ศ. 2410 ง. พ.ศ. 2277 เฉลย ข้อ ข.				

ตัวชี้วัด	ข้อที่	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
ส 4.3 ป.5/3	9	ชุมนุมใดสามารถยึดกรุงศรีอยุธยากลับคืนมา ได้สำเร็จ ก. ชุมนุมพระยาตาก ข. ชุมนุมเจ้าพระยาพิชัยโลก ค. ชุมนุมเจ้านครศรีธรรมราช ง. ชุมนุมเจ้าพิมาย เฉลย ข้อ ก.				
ส 4.3 ป.5/4	10	สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงส่งเสริม เศรษฐกิจโดยวิธีใด ก. พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจ ข. จัดเก็บภาษีอากรและส่วยต่างๆ และส่ง ไปขายที่จีนและอินเดีย ค. ส่งเสริมการปลูกข้าว ง. กาส่งเสริมการทำแรงงานต่างประเทศ เฉลย ข้อ ข.				
ส 4.3 ป.5/3	11	สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงส่งราชทูต ไปเจริญสัมพันธไมตรีที่ประเทศใด ก. ประเทศเวียดนาม ข. ประเทศสิงคโปร์ ค. ประเทศไต้หวัน ง. ประเทศจีน เฉลย ข้อ ง.				
ส 4.3 ป.5/3	12	สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเสด็จทรง สถาปนากรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวงแทนกรุงไค ก. กรุงละโว้ ข. กรุงรัตนโกสินทร์ ค. กรุงศรีอยุธยา ง. กรุงสุโขทัย เฉลย ข้อ ค.				

ตัวชี้วัด	ข้อที่	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
ส 4.3 ป.5/3	13	ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยในการกอบกู้เอกราชได้สำเร็จ ก. เจริญโดยสันติ ข. มีกองทัพที่เข้มแข็ง ค. มีกองกำลังเพิ่มมากขึ้น ง. พระปรีชาสามารถของสมเด็จพระเจ้าตาก สินมหาราช เฉลย ข้อ ก.				
ส 4.3 ป.5/4	14	การสมโภชหรือฉลองพระแก้วมรกต มีวัตถุประสงค์อย่างไร ก. ช่วยเสริมการปราบดาภิเษก ข. สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ราษฎร ค. สร้างความมั่นคงให้แก่บ้านเมือง ง. ช่วยแก้ปัญหาข้าวยากหมากแพง เฉลย ข้อ ข.				
ส 4.3 ป.5/3	15	ข้อใดไม่ใช่หลักการปกครองเมืองในสมัย กรุงธนบุรี ก. ปิตาธิปไตย ข. หัวเมืองชั้นนอก ค. หัวเมืองชั้นใน ง. หัวเมืองประเทศราช เฉลย ข้อ ก.				
ส 4.3 ป.5/3	16	ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการกอบกู้เอกราช ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ก. ส่งเสริมการค้ากับจีน ข. เก็บภาษีพาทนะ ค. รวบรวมพล 500 ตีฝ่าวงล้อมพม่า ง. รับซื้อข้าวจากพ่อค้าชาวจีนโดยมีราคาสูง เฉลย ข้อ ค.				

ตัวชี้วัด	ข้อที่	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
ส 4.3 ป.5/4	22	ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับภูมิปัญญาด้าน วรรณกรรมสมัยธนบุรี ก. นิราศภูเขาทอง ข. นิราศเมืองตรัง ค. นิราศเมืองกวางตุ้ง ง. นิราศพระบาท เฉลย ข้อ ค.				
ส 4.3 ป.5/4	23	ข้อใดคือภูมิปัญญาในการเลือกที่ตั้งเมืองสมัย ธนบุรีเพื่อป้องกันข้าศึก ก. สามารถติดต่อค้าขายกับต่างชาติได้ ข. มีแม่น้ำเป็นปราการธรรมชาติ ค. มีการทำนุบำรุงศาสนา ง. มีผู้คนตั้งถิ่นฐานอยู่แล้ว เฉลย ข้อ ข.				
ส 4.3 ป.5/4	24	ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการแตงนิราศเมือง กวางตุ้ง ก. แต่งเมื่อส่งราชทูตไปเจริญสัมพันธไมตรี ข. แต่งเพื่อความบันเทิง ค. มีการทำนุบำรุงศาสนา ง. มีผู้คนตั้งถิ่นฐานอยู่แล้ว เฉลย ข้อ ก.				
ส 4.3 ป.5/4	25	ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยที่สมเด็จพระเจ้าตากสิน มหาราชทรงเลือกกรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวง ก. อยู่ใกล้ทะเล ข. กรุงศรีอยุธยาเสียหายมากเกินกว่าจะบูรณะ ค. มีแม่น้ำกั้นเป็นป้อมปราการ ง. มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมได้ดีกว่า เฉลย ข้อ ง.				

ตัวชี้วัด	ข้อที่	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
ส 4.3 ป.5/3	30	สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชสถาปนา ธนบุรีเป็นเมืองหลวงแทนอยุธยาเพราะ เหตุใด ก. อยุธยาเกิดปัญหาน้ำท่วม ข. มีประชาชนเหลือจำนวนน้อย ค. ธนบุรีมีอาณาเขตกว้างกว่าอยุธยา ง. อยุธยาชำรุดเสียหายยากเกินบูรณะ เฉลย ข้อ ง.				
ส 4.3 ป.5/3	31	ข้อใดคือสาเหตุที่กรุงศรีอยุธยาแพ้แก่พม่า ก. คนไทยขาดความสามัคคี ข. มีกองทัพที่เข้มแข็ง ค. มีกองกำลังเพิ่มมากขึ้น ง. พระมหากษัตริย์ทรงมีพระปรีชาสามารถ เฉลย ข้อ ก.				
ส 4.3 ป.5/4	32	ข้อใดคือสาเหตุที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงย้ายราชธานีมาอยู่กรุงธนบุรี ก. อนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลาน ข. กรุงศรีอยุธยาเสียหายมากเกินกว่าจะบูรณะ ค. ไม่ต้องการใช้เมืองซ้ำกับผู้ใด ง. มีเงินกองคลังจำนวนมาก เฉลย ข้อ ง.				
ส 4.3 ป.5/4	35	ข้อใดไม่ใช่ภูมิปัญญาในการเลือกที่ตั้งเมือง สมัยธนบุรี ก. สามารถติดต่อค้าขายกับต่างชาติได้ ข. มีแม่น้ำเป็นปราการธรรมชาติ ค. มีการรุกรานจากข้าศึก ง. มีผู้คนตั้งถิ่นฐานอยู่แล้ว เฉลย ข้อ ค.				

ตัวชี้วัด	ข้อที่	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
ส 4.3 ป.5/3	36	เพลงพระเจ้าตาก ผู้แต่งมีวัตถุประสงค์ให้เกิด ความรู้สึกอย่างไร ก. ความรู้สึกเศร้า ข. ความรู้สึกหดหู่ใจ ค. ความรู้สึกอีกheim ง. ความรู้สึกท้อแท้ เฉลย ข้อ ค.				
ส 4.3 ป.5/3	37	ข้อใดคือลักษณะการเป็นผู้นำของสมเด็จพระเจ้า ตากสินมหาราช ก.กล้าหาญ ข.กรุณา ค.ขันติ ง.ทมะ เฉลย ข้อ ก.				
ส 4.3 ป.5/3	38	พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสิน มหาราชที่สำคัญที่สุดคือข้อใด ก. การได้รับยกย่อง ข. การกอบกู้เอกราช ค. สร้างพระบรมมหาราชวัง ง. ควบคุมการสักเสกไพร่หลวง เฉลย ข้อ ข.				
ส 4.3 ป.5/4	39	ข้อใดเป็นพระราชกรณียกิจด้านเศรษฐกิจของ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ก. รับซื้อข้าวจากพ่อค้าชาวจีนโดยมีราคาสูง ข. ปราบปรามชุมนุมต่าง ๆ ค. สร้างพระบรมมหาราชวัง ง. ควบคุมการสักเสกไพร่หลวง เฉลย ข้อ ก.				
ส 4.3 ป.5/3	40	เหตุการณ์ ทูบหม้อข้าวหม้อแกง เป็นการแสดง ถึงสิ่งใด ก. การเจริญสัมพันธไมตรี ข. การติดต่อกับชุมนุมต่าง ๆ ค. สร้างขวัญและกำลังใจให้ทหาร ง. ประเพณี เฉลย ข้อ ค.				

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง : โปรดพิจารณารายการในแบบทดสอบแต่ละข้อว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนดแล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนด โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามข้อนั้น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามข้อนั้น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามข้อนั้น ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนด

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอนะ
ทักษะการจำแนก เป็นความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยต่าง ๆ ทั้งเหตุการณ์ เรื่องราวสิ่งของ ออกเป็นส่วนย่อยๆ ให้เข้าใจง่ายอย่างมีหลักเกณฑ์สามารถบอกรายละเอียดของสิ่งต่างๆ ได้	1	นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลประวัติบุคคลสำคัญจากแหล่งต่างๆ ยกเว้นข้อใด ก. ห้องสมุด ข. อินเทอร์เน็ต ค. หอสมุดแห่งชาติ ง. หนังสือพิมพ์ เฉลย ข้อ ง.				
ทักษะการจำแนก เป็นความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยต่าง ๆ ทั้งเหตุการณ์ เรื่องราวสิ่งของ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ให้เข้าใจง่ายอย่างมีหลักเกณฑ์สามารถบอกรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ ได้	2	ใครเป็นผู้ที่ช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย ก. พ่อไถนาด้วยรถแทรกเตอร์ ข. บุ่มซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า ค. นุ่งซื้อผ้าฝ้ายทอมือมาตัดเสื้อ ง. แม่อบขนมด้วยเตาอบไมโครเวฟ เฉลย ข้อ ค.				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
การประยุกต์เป็นความสามารถในการนำความรู้หลักการและทฤษฎีมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถคาดการณ์กะประมาณ พยากรณ์ ขยายความ คาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้	3	ถ้านักเรียนประทับใจประวัติบุคคลสำคัญในสมัยอาณาจักรธนบุรีในพิพิธภัณฑสถานนักเรียนควรทำอย่างไร ก. เก็บรูปภาพไว้ดู ข. แนะนำเพื่อน ค. นำเรื่องราวความดีมาปรับใช้ในชีวิต ง. บันทึกข้อมูลเก็บไว้ เฉลย ข้อ ค.				
ทักษะการสรุปความเป็นความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนดให้	4	เราศึกษาประวัติบุคคลสำคัญเพื่อประโยชน์ด้านใดมากที่สุด ก. มีความรู้สะสมมากขึ้น ข. ทราบแหล่งข้อมูลของบุคคล ค. ทราบนิสัยส่วนตัวของบุคคล ง. เป็นแบบอย่างที่ดีของเรา เฉลย ข้อ ง.				
ทักษะการจำแนก เป็นความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยต่าง ๆ ทั้งเหตุการณ์เรื่องราวสิ่งของ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ให้เข้าใจง่ายอย่างมีหลักเกณฑ์สามารถบอกรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ ได้	5	ข้อใดคือลักษณะของบุคคลสำคัญในอดีตที่ถูกยกย่อง ก. เป็นผู้ร่ำรวยที่สุด ข. ปกป้องบ้านเมือง ค. เกิดในตระกูลดัง ง. สร้างอาณาจักรใหญ่โต เฉลย ข้อ ข.				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
ทักษะการเชื่อมโยง เป็นความสามารถใน การเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของ ข้อมูลต่าง ๆ ว่า สัมพันธ์กันอย่างไร	6	ประเทศไทยดำรงความเป็นเอกราช มาถึงปัจจุบันได้เพราะเหตุใด ก. บรรพบุรุษ ช่วยกันปกป้อง ประเทศ ข. บรรพบุรุษช่วยกันสร้าง เจริญรุ่งเรือง ค. คนไทยไม่ชอบอยู่ใต้อาณัติ ของใคร ง. ชาวต่างชาติไม่มารุกรานไทย เฉลย ข้อ ก.				
ทักษะการจำแนกเป็น ความสามารถในการ แยกแยะส่วนย่อยต่าง ๆ ทั้งเหตุการณ์เรื่อง ราวสิ่งของออกเป็น ส่วนย่อยๆ ให้เข้าใจ ง่ายอย่างมีหลักเกณฑ์ สามารถบอกรายละเอียด ของสิ่งต่างๆ ได้	7	จากข้อความ “สมเด็จพระเจ้าตาก สินมหาราชทรงสร้างราชธานีใหม่ที่ กรุงธนบุรีด้วยเหตุผลหลาย ประการ” ยกเว้น ข้อใด ก. มีศาสนสถานหลายแห่ง ข. มีป้อมปราการหลายแห่ง ค. มีทำเลที่ตั้ง ง. อาณาจักรขนาดเล็กดูแลได้ง่าย เฉลย ข้อ ง.				
ทักษะการเชื่อมโยง เป็นความสามารถ ในการเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของ ข้อมูลต่าง ๆ ว่า สัมพันธ์กันอย่างไร	8	ข้อใดคือสาเหตุการเกิดชุมนุมต่าง ๆ มากมายหลังจากอยุธยาแตกครั้งที่ 2 ก. ต้องการแยกตัวเป็นอิสระ ข. เพื่อปกป้องอาณาจักร ค. เพื่อปกครองได้สะดวก ง. ส่งเสริมการค้าขาย เฉลย ข้อ ก.				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
ทักษะการจัดหมวดหมู่ เป็นความสามารถ ในการจัดประเภท จัดลำดับ จัดกลุ่ม ของสิ่งที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกันเข้า ด้วยกัน โดยยึด โครงสร้างลักษณะหรือ คุณสมบัติที่เป็น ประเภทเดียวกัน	9	ข้อใดเป็นพระราชกรณียกิจสำคัญ ด้านเศรษฐกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสิน ก. บริจาคของให้วัด ข. แต่งหนังสือ ค. ส่งทูตไปจีน ง. วางรูปแบบการปกครอง เฉลย ข้อ ค.				
ทักษะการจัดหมวดหมู่ เป็นความสามารถ ในการจัดประเภท จัดลำดับ จัดกลุ่ม ของสิ่งที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกันเข้า ด้วยกัน โดยยึด โครงสร้างลักษณะหรือ คุณสมบัติที่เป็น ประเภทเดียวกัน	10	จากภาพจงตอบคำถามข้อที่ 10-12 จากภาพเป็นภูมิปัญญาในสมัยใด ก. อยุธยา ข. ธนบุรี ค. รัตนโกสินทร์ ง. ขอม เฉลย ข้อ ข.				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
ทักษะการจัดหมวดหมู่เป็นความสามารถในการจัดประเภทจัดลำดับ จัดกลุ่มของสิ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน โดยยึดโครงสร้างลักษณะหรือคุณสมบัติที่เป็นประเภทเดียวกัน	11	จากรูปภาพเป็นภูมิปัญญาด้านใด ก. โบราณวัตถุ ข. การแสดง ค. โบราณสถาน ง. ศาสนา เฉลย ข้อ ง.				
ทักษะการจัดหมวดหมู่เป็นความสามารถในการจัดประเภทจัดลำดับ จัดกลุ่มของสิ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเข้าด้วยกัน โดยยึดโครงสร้างลักษณะหรือคุณสมบัติที่เป็นประเภทเดียวกัน	12	จากรูปภาพเป็นภูมิปัญญาใด ก. สมุดไตรภูมิพระร่วง ข. สมุดใบลาน ค. มหาชาติคำหลวง ง. นิราศภูเขาทอง เฉลย ข้อ ก.				
ทักษะการสรุปความเป็นความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนดให้	13	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <p>เขบถกันวานันเลอบเขต เป็นประเทศที่ทั้งหลาย ก็ขึ้นเรือนหิงรำทำกรวยราย บ้างอธิบายบอกเบื่องเรื่องศรี อันไหลบานน้หาวเสชั้นนอก ที่เข้าอกกวางคู่กรุงศรี จำเพาะทางเข้าพวงศรีมี ครั้นสมตักได้แล่นเข้าไหลบาน ขึ้นยืนคู่ค้อมมิ่งคัง ฝรั่งเศสตั้งเดิมเกาะมะเสภาสถาน เป็นท่งพินนี้เลิกได้การ มีกำแพงสามด้านคูตี</p> </div> <p>จากบทโคลงสี่สุภาพดังกล่าวจงตอบคำถามข้อที่ 13 - 15</p> <p>จากบทโคลงสี่สุภาพเป็นวรรณกรรมเรื่องใด ก. นิราศเมืองกวางตุ้ง ข. สังข์ทอง ค. มหาชาติคำหลวง ง. นิราศภูเขาทอง เฉลย ข้อ ก.</p>				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
ทักษะการสรุปความเป็นความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนดให้	17	<p>เพราะเหตุใด พระยาตากพร้อมพรรคพวกจึงตัดสินใจตีฝ่าวงล้อมพม่าออกจากอยุธยา</p> <p>ก. กลับไปตั้งหลัก เพื่อมากอบกู้ภายหลัง</p> <p>ข. หนีสงครามเพื่อไปสร้างอาณาจักรใหม่</p> <p>ค. ถูกพระมหากษัตริย์ไล่</p> <p>ง. เพื่อไปหาเสบียงอาหาร</p> <p>เฉลย ข้อ ก.</p>				
ทักษะการสรุปความเป็นความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนดให้	18	<p>เพราะเหตุใด พระเจ้าตากจึงต้องตัดสินใจหนีย้ายราชธานี</p> <p>ก. อยุธยาขาดแคลนอาหาร</p> <p>ข. อยุธยาถูกเผาทำลายมีสภาพทรุดโทรมมาก</p> <p>ค. อยุธยาเกิดอุทกภัยบ่อยครั้ง</p> <p>ง. ภูมิประเทศของอยุธยาไม่เอื้อต่อการค้าระหว่างประเทศ</p> <p>เฉลย ข้อ ข.</p>				
ทักษะการสรุปความเป็นความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนดให้	19	<p>หลังเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ 2 สภาพบ้านเมืองของอยุธยามีลักษณะอย่างไร</p> <p>ก. อยุธยาได้รับความเสียหายมากจนไม่สามารถเป็นราชธานีได้</p> <p>ข. เขมรเข้ายึดครองหัวเมืองชายฝั่งตะวันออกของไทย</p> <p>ค. พม่ายึดอยุธยาเป็นเมืองขึ้น</p> <p>ง. ลาวตั้งตนเป็นอิสระจากอยุธยา</p> <p>เฉลย ข้อ ก.</p>				

Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอนะ
ทักษะการสรุปความเป็นความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนดให้	20	<p>เพราะเหตุใด ศิลปวัฒนธรรมซึ่งเป็นภูมิปัญญาในสมัยธนบุรีจึงมีจำนวนน้อย</p> <p>ก. ต้องทำสงครามเป็นส่วนใหญ่จึงไม่มีเวลาฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา</p> <p>ข. พระเจ้าตากข่านานในการรบมากกว่างานด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา</p> <p>ค. ขาดแคลนกำลังทรัพย์ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา</p> <p>ง. ยังมีศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของอยุธยาหลงเหลืออยู่</p> <p>เฉลย ข้อ ก.</p>				
ทักษะการเชื่อมโยงเป็นความสามารถในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ ว่าสัมพันธ์กันอย่างไร	21	<p>เหตุผลข้อใดที่พระยาตากตัดสินใจเลือกกรุงธนบุรีเป็นราชธานีแห่งใหม่แทนกรุงศรีอยุธยา</p> <p>ก. กรุงศรีอยุธยาทรุดโทรมยากที่จะบูรณะ</p> <p>ข. กำลังพลไม่เพียงพอจะรักษากรุงศรีอยุธยา</p> <p>ค. มีป้อมปราการขนาดย่อมพอเพียงกับกำลังพล</p> <p>ง. กรุงธนบุรีอยู่ติดกับทะเล สะดวกในการค้าขาย</p> <p>เฉลย ข้อ ก.</p>				
ทักษะการสรุปความเป็นความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนดให้	22	<p>สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีโปรดให้ข้าราชการทั้งผู้ใหญ่และผู้น้อยทำนาปีละ ๒ ครั้งเพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนอาหาร หากพิจารณาถึงพระราชดำริดังกล่าวมีผลต่อการพัฒนาด้านเกษตรกรรมในปัจจุบันอย่างไร</p> <p>ก. ทำนาตลอดปีได้ทุกภูมิภาค</p> <p>ข. มีการวิจัยค้นคว้าพันธุ์ข้าวใหม่ขึ้น</p> <p>ค. มีสินค้าข้าวส่งออกเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก</p> <p>ง. ทำให้ข้าราชการปลูกข้าวกันส่วนใหญ่</p> <p>เฉลย ข้อ ค.</p>				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอนะ
ทักษะการสรุปความเป็นความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนดให้	23	<p>ข้อใดกล่าวถึงการเตรียมการกอบกู้เอกราชของพระเจ้าตากสินได้ถูกต้องที่สุด</p> <p>ก. ใช้กรุงธนบุรีเป็นที่มั่นในการกอบกู้เอกราช</p> <p>ข. ใช้เวลาในการกอบกู้เอกราชยาวนานถึง15 ปี</p> <p>ค. เจ้าตากจะยกทัพเข้าโจมตีที่พม่าที่กรุงศรีอยุธยาเป็นครั้งแรก</p> <p>ง. เตรียมต่อเรือรบที่จันทบุรี และยกทัพไล่ตามชายฝั่งทะเล</p> <p>เฉลย ข้อ ง.</p>				
ทักษะการสรุปความเป็นความสามารถในการจับประเด็นและสรุปผลจากสิ่งที่กำหนดให้	24	<p>ให้นักเรียนหาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบข้อ 24</p> <div data-bbox="662 1093 1018 1339" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>“ก่อนเสด็จสวรรคตที่ 2 ใน พ.ศ. 2310 พระยาตากได้นำพลราว 500 คน สืบจากทัพแม่ทัพกรุงธนบุรีไปทางทิศตะวันออกที่จังหวัดตาก กอบกู้จึงได้ตั้งมั่นตั้งรับที่บริเวณบ้านค่ายในปัจจุบันนี้ คอยทัพมาจนสามารถกอบกู้เอกราชของไทยเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด 7 เดือนจากนั้นก็ได้ปราบดาภิเษกขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดิน พระปณมหาราชองค์พระเจ้ายุทธนา และทรงสถาปนา กรุงธนบุรีเป็นราชธานีใหม่ เนื่องจากกรุงศรีอยุธยาถูกกองทัพพม่าทำลาย โบราณสถาน โบราณวัตถุ จนถึงอันไม่อาจทำการได้ สถานการณ์การรบครั้งนี้ ลากตึงตึงได้และหนักผู้สุดท้ายของกรุงศรีอยุธยาทำให้สิ้นสมัยอยุธยา คือการป้องกันพระนครในมาฆบูชาในคืนแรม 15 ค่ำ เดือน 12 ปีระกาของแม่น้ำเจ้าพระยา ไบ่มีอีกอย่างทะเล หัส “ศึกที่สุด คือ อนุเมธและเสนา ศัตรูความจงใจและละอายในชายสงครามตลอดจนหม่อมราชวงศ์ชาย กัณฑ์ชาติ มีจอมบราหมีที่สร้างไว้ในวัดสมเด็จพระนารายณ์มหาราชวัด คือ ไซอิ๋ว โขงโขนและโขนที่เขมร”</p> </div> <p>24. จากข้อความข้างต้นกล่าวถึงเรื่องใดสำคัญ</p> <p>จากข้อความข้างต้นกล่าวถึงเรื่องใด</p> <p>เป็นสำคัญ</p> <p>ก. การกอบกู้และการสถาปนาราชธานี</p> <p>ข. การกอบกู้และการส่งเสริมเศรษฐกิจ</p> <p>ค. การสถาปนาราชธานีและสงครามยุทธหัตถี</p> <p>ง. การสถาปนาราชธานีและการส่งเสริมเศรษฐกิจ</p> <p>เฉลย ข้อ ก.</p>				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอนะ
ทักษะการจำแนก เป็นความสามารถ ในการแยกแยะ ส่วนย่อยต่าง ๆ ทั้ง เหตุการณ์ เรื่องราว สิ่งของออกเป็น ส่วนย่อย ๆ ให้เข้าใจ ง่ายอย่างมี หลักเกณฑ์สามารถ บอกรายละเอียดของ สิ่งต่าง ๆ ได้	25	ข้อใดกล่าวถูกต้อง ก. นายเอศึกษาประวัติพระเจ้าตากสิน จากพิพิธภัณฑ์ ข. นางบีเอาหนังสือประวัติศาสตร์สมัย ธนบุรีมาเก็บไว้ ค. อตัมบิดเบือนเรื่องจริงเกี่ยวกับ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ง. สิริทุบหม้อหม้อแกงเพื่อสร้าง กำลังใจให้ตัวเอง เฉลย ข้อ ก.				
ทักษะการจัดหมวดหมู่ เป็นความสามารถใน การจัดประเภท จัด ลำดับ จัดกลุ่มของสิ่งที่ มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เข้าด้วยกัน โดยยึด โครงสร้างลักษณะ หรือคุณสมบัติที่เป็น ประเภทเดียวกัน	26	การกระทำใดเป็นการแสดงถึงการเห็น ความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมสมัย ธนบุรี ก. นำโบราณวัตถุไปดูแลรักษาที่บ้าน ข. ชมสารคดีเกี่ยวกับวัฒนธรรมสมัย ธนบุรีเป็นประจำ ค. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ แหล่งวัฒนธรรมสมัยธนบุรี ง. จัดแบ่งเวรยามกับเพื่อนตรวจสอบ ความเรียบร้อยบริเวณแหล่ง วัฒนธรรมสมัยธนบุรี เฉลย ข้อ ค.				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอนะ
การประยุกต์เป็นความสามารถในการนำความรู้หลักการและทฤษฎีมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถคาดการณ์ผลกระทบ ความ ขยายความ คาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้	27	ผู้ใดเป็นผู้เห็นความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรม ก. สมหมาย นำโบราณวัตถุจากพิพิธภัณฑ์สมัยกรุงธนบุรีไปประดับบ้าน ข. นะโม พบว่าหม้อดินเผาสมัยกรุงธนบุรีแตกหักจึงรีบไปแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ดูแล ค. ญาญา ทิ้งขยะในบริเวณพิพิธภัณฑ์สมัยกรุงธนบุรี ง. สุรี เชิญชวนคนไทยไปเที่ยวต่างประเทศให้มากขึ้น เฉลย ข้อ ข.				
การประยุกต์เป็นความสามารถในการนำความรู้หลักการและทฤษฎีมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถคาดการณ์ผลกระทบ ความ ขยายความ คาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้	28	เพราะเหตุใดในการศึกษาประวัติศาสตร์ เราจึงต้องค้นคว้าข้อมูลจากหลายแหล่ง หรืออ่านหนังสือหลาย ๆ เล่ม ก. เพื่อให้เป็นคนรอบรู้ทางประวัติศาสตร์ ข. เพื่อจับผิดแหล่งอ้างอิงหรือหนังสือที่ให้ข้อมูลเท็จ ค. เพื่อตรวจสอบข้อมูลว่าเรื่องใดเป็นความจริงหรือเท็จ ง. เพื่อทราบแหล่งสืบค้นหรือหนังสือที่มีคุณภาพ เฉลย ข้อ ค				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
<p>ทักษะการสรุป ความเป็น ความสามารถใน การจับประเด็นและ สรุปผลจากสิ่งที่ กำหนดให้</p>	29	<p>ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 29 - 31</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p>ด้านเศรษฐกิจสมัยกรุงธนบุรีนั้น ในช่วงแรกค่อนข้างตกต่ำ เนื่องมาจากการอพยพราษฎร จากการศึกษา สงครามเมื่ออยู่นอง ๆ เกิดข้าวยากหมากแพง ความขัดสน มีธรรมเนียมที่ราษฎรลี้ภัยเป็นจำนวนมาก สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสละทรัพย์ส่วนพระองค์ ในการซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค จากพ่อค้าต่างเมือง และซื้อข้าวจาก พ่อค้าชาวจีน นำมาแจกจ่ายแก่ราษฎร ส่งเสริมให้ปลูกข้าวทานกิน จนราษฎรเริ่มตั้งตัวได้ในการประกอบอาชีพ เศรษฐกิจเริ่มเจริญรุ่งเรืองขึ้น</p> </div> <p>สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรง แก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำในต้นรัชกาล อย่างไร</p> <p>ก. สละทรัพย์ส่วนพระองค์ซื้อเครื่องอุปโภค บริโภค</p> <p>ข. ปล้นข้าวของพม่า</p> <p>ค. นำทองคำที่ยึดมาได้ไปแจกชาวบ้าน</p> <p>ง. ขอบริจาคข้าวของจากชาวบ้าน</p> <p>เฉลย ข้อ ก.</p>				
<p>ทักษะการสรุป ความเป็นความ สามารถในการจับ ประเด็นและ สรุปผลจากสิ่งที่ กำหนดให้</p>	30	<p>ข้อใดคือการส่งเสริมเศรษฐกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช</p> <p>ก. ส่งเสริมการปล้นชิงจากพม่า</p> <p>ข. ส่งเสริมการปลูกข้าว</p> <p>ค. นำทองคำที่ยึดมาได้ไปแจกชาวบ้าน</p> <p>ง. ขอบริจาคข้าวของจากชาวบ้าน</p> <p>เฉลย ข้อ ข.</p>				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอนะ
ทักษะการสรุป ความเป็น ความสามารถใน การจับประเด็นและ สรุปผลจากสิ่งที่ กำหนดให้	31	สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงรับซื้อ ข้าวจากที่ใด ก. เชียงใหม่ ข. พ่อค้าชาวจีน ค. ซื้อจากเจ้าเมืองต่าง ๆ ง. ซื้อจากชาวบ้าน เฉลย ข้อ ข.				
ทักษะการเชื่อมโยง เป็นความสามารถ ในการเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของ ข้อมูลต่าง ๆ ว่า สัมพันธ์กันอย่างไร	32	ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 32 – 34 <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: fit-content;"> <p>ด้านการเมืองการปกครอง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงพยายามรวบรวมและขยายอำนาจของอาณาจักรให้เป็นปึกแผ่น และอภัยโทษขบวนกบฏกรมมบอชญา ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงออกศึก สงครามหลายครั้ง หลายครา ทรงมีความกล้าหาญ เด็ดเดี่ยว เช่น เห็นได้จาก การต่อสู้กับพม่าที่จะข้ามศึกกรุงศรีอยุธยา พระองค์ได้ชวนเมืองต่าง ๆ ได้แก่ ระยอง ชลบุรี จันทบุรี และตราด เข้าร่วมรบ แต่จีนปฏิเสธเป็นเมืองไมยอมร่วมด้วย พระองค์จึงกล่าวว่า "เราจะตีเมืองจีนเป็นวันหนึ่ง เมื่อกองทัพ พม่าข้ามสันปันน้ำแล้ว ให้ทิ้งข้าวสารที่เหลือและหุบมือเสียให้แตกหมด จุดหมายเป็นข้าราชบริพารที่เมืองอาฟุจนี้ ถ้าตีเอาเมืองนี้ได้ในวันนี้ ก็จะได้อายุเสียดายกันให้หมดทีเดียว" และด้วยความเป็นจริงในครั้งนั้น สร้าง...ให้ทหารเป็นอย่างมาก และสามารถยึดเมืองจันทบุรีมาได้</p> </div> <p>สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงยึด รูปแบบการปกครองจากที่ใด ก. อาณาจักรสุโขทัย ข. กรุงรัตนโกสินทร์ ค. อาณาจักรอยุธยา ง. ขอม เฉลย ข้อ ค.</p>				
ทักษะการสรุป ความเป็นความ สามารถในการจับ ประเด็นและ สรุปผลจากสิ่งที่ กำหนดให้	33	ข้อใดคือศึกสงครามที่สำคัญของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ก. สงครามยุทธหัตถี ข. สงครามช้างเผือก ค. การต่อสู้กับเวียดนาม ง. การต่อสู้กับพม่าที่จะเข้ามาตีอยุธยา เฉลย ข้อ ง.				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
ทักษะการสรุป ความเป็นความ สามารถในการจับ ประเด็นและ สรุปผลจากสิ่งที่ กำหนดให้	34	<p>“เราจะตีเมืองจันทบุรีในค่ำวันนี้ เมื่อกองทัพ หุงข้าวเย็นกินเสร็จแล้ว ให้เททิ้งอาหารที่ เหลือและทุบหม้อเสียให้แตกหมด จุดหมาย ไปกินข้าวเข้าด้วยกันที่ในเมืองเอาพุงนี้ถ้าตี เอาเมืองไม่ได้ในค่ำวันนี้ ก็จะได้ตายเสีย ด้วยกันให้หมดทีเดียว” จากข้อความ ดังกล่าวจุดประสงค์ตรงตามข้อใด</p> <p>ก. สร้างความฮึกเหิม ข. สร้างความเสียสละ ค. สร้างการอ่อนน้อม ง. สร้างกลอุบาย</p> <p>เฉลย ข้อ ก.</p>				
ทักษะการสรุป ความเป็นความ สามารถในการจับ ประเด็นและ สรุปผลจากสิ่งที่ กำหนดให้	35	<p>ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 35 - 37</p> <div data-bbox="592 1122 1070 1350" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงครองราชย์ได้ 15 ปี จึงเกิดกบฏ พระยาสุรศรีขึ้น พระองค์ถูกบังคับ ให้ผนวชและคุมขังไว้สมเด็จพระนันทกษัตริย์ศึก (ต่อมาคือ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก มหาราช) ซึ่งดำรงตำแหน่งพระเอกของสมเด็จพระเจ้าตากสินขณะนั้น ได้ทรงยกทัพปราบปรามกบฏราบคาบ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเสด็จสวรรคตในวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2325 เมื่อพระชนมายุได้ 48 พรรษา พระองค์ทรงเป็น พระมหากษัตริย์ที่ทรงมีคุณูปการทรงพระปรีชาสามารถกบฏชกไทย ให้ได้รับเอกราช มาจน ครานี้เท่าทุกวันนี้ ประชาชนล้วนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ จึงยกย่องถวายพระเกียรติสูงสุดแก่พระองค์ว่า “มหาราช” และ พระบรมราชานุสาวรีย์ของพระองค์ท่าน ตั้งอยู่ในจังหวัดจันทบุรี ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน มหาราช</p> </div> <p>ข้อใดคือสาเหตุที่สิ้นสุดของอาณาจักรธนบุรี</p> <p>ก. เกิดกบฏ พระยาสุรศรีขึ้น ข. พม่าตีแตก ค. การแย่งชิงอำนาจ ง. การสละราชสมบัติ</p> <p>เฉลย ข้อ ก.</p>				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอแนะ
ทักษะการเชื่อมโยง เป็นความสามารถ ในการเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของ ข้อมูลต่าง ๆ ว่า สัมพันธ์กันอย่างไร	36	สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกซึ่งต่อมาคือ บุคคลใด ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก มหาราช ข. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ค. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ง. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เฉลย ข้อ ก.				
ทักษะการจำแนก เป็นความสามารถ ในการแยกแยะ ส่วนย่อยต่าง ๆ ทั้ง เหตุการณ์ เรื่องราว สิ่งของออกเป็น ส่วนย่อย ๆ ให้ เข้าใจง่ายอย่างมี หลักเกณฑ์สามารถ บอกรายละเอียด ของสิ่งต่าง ๆ ได้	37	การยกย่องถวายพระเกียรติสูงสุดแต่สมเด็จพระ เจ้าตากสินมหาราช ยกเว้น ข้อใด ก. ยกย่องพระองค์ว่า “มหาราช” ข. สร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ ค. ถูกบันทึกในตำราเรียนว่าเป็นบุคคล สำคัญ ง. ตั้งชื่อจังหวัดตามพระนามพระองค์ เฉลย ข้อ ง.				
การประยุกต์เป็น ความสามารถในการ นำความรู้หลักการ และทฤษฎีมาใช้ใน สถานการณ์ต่าง ๆ สามารถคาดการณ์ กะประมาณ พยากรณ์ ขยายความคาดเดาสิ่ง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ได้	38	นักเรียนมีวิธีการเผยแพร่เรื่องราวทาง ประวัติศาสตร์ให้ผู้อื่นได้อย่างไร ก. อ่านเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ข. ตอบคำถามท้ายแบบฝึกหัด ค. จัดทำหนังสือใน Application i-book ลงสื่อ social ต่าง ๆ ง. ท่องจำเนื้อหาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ เฉลย ข้อ ค.				

ตามแนวคิดของ Marzano	ข้อที่	แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์	-1	0	+1	ข้อเสนอนะ
การประยุกต์เป็นความสามารถในการนำความรู้หลักการและทฤษฎีมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถคาดการณ์กะประมาณพยากรณ์ ขยายความคาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้	39	นักเรียนจะมีวิธีการตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ได้อย่างไร ก. อ่านหนังสือเรียน ข. ตอบคำถามท้ายแบบฝึกหัด ค. ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากอ่านหนังสือ ง. จดสิ่งที่ครูผู้สอนพูด เฉลย ข้อ ค.				
การประยุกต์เป็นความสามารถในการนำความรู้หลักการและทฤษฎีมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถคาดการณ์กะประมาณพยากรณ์ ขยายความคาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้	40	ข้อใดกล่าวถูกต้อง “ถ้ามีคนกล่าวว่าข้อมูลที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมานั้นผิด นักเรียนจะเชื่อหรือไม่เพราะเหตุใด” ก. ไม่เชื่อ เพราะต้องตรวจสอบจากนักวิชาการทางประวัติศาสตร์และค้นคว้าเพิ่มเติม ข. เชื่อ เพราะข้อมูลมาจากผู้ใหญ่ที่เชื่อถือ ค. ไม่เชื่อ เพราะที่เรียนมานั้นถูกต้องแล้ว ง. เชื่อ เพราะตัวเองไม่สามารถหาข้อมูลมาได้ เฉลย ข้อ ก.				

ลงชื่อ..... ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ง

- ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
- ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
- ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 1 วิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนากรงธนบุรีโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.2 เหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.2 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านพุทธิพิสัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านทักษะพิสัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.4 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านจิตพิสัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
3.1 จัดการเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.2 ระบุขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตามรูปแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
3.4 เวลา มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 1 วิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรีโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้								
4.1 ลักษณะของสื่ออุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.2 สื่อและอุปกรณ์สามารถกระตุ้นความสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.3 สื่อและอุปกรณ์มีความทันสมัย	1	1	1	0	1	4	0.8	สอดคล้อง
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้								
5.1 การวัดและประเมินผลเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5.2 รูปแบบการวัดประเมินผลประเมินผลมีความถูกต้องและเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5.3 การกำหนดเกณฑ์พิจารณาการวัดประเมินผลมีความเหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	0	0	3	0.6	สอดคล้อง
6. ด้านการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
6.1 มีรูปแบบการบันทึกเข้าใจง่าย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
6.2 รูปแบบการบันทึกครอบคลุมครบถ้วน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 1 วิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนารัฐธรรมนูญโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
6. ด้านการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
6.3 รูปแบบการบันทึกที่สามารถ ระบุปัญหา/อุปสรรคที่พบเพื่อใช้ในการ พัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียน การสอนในครั้งต่อไป	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 2 วิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรีโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

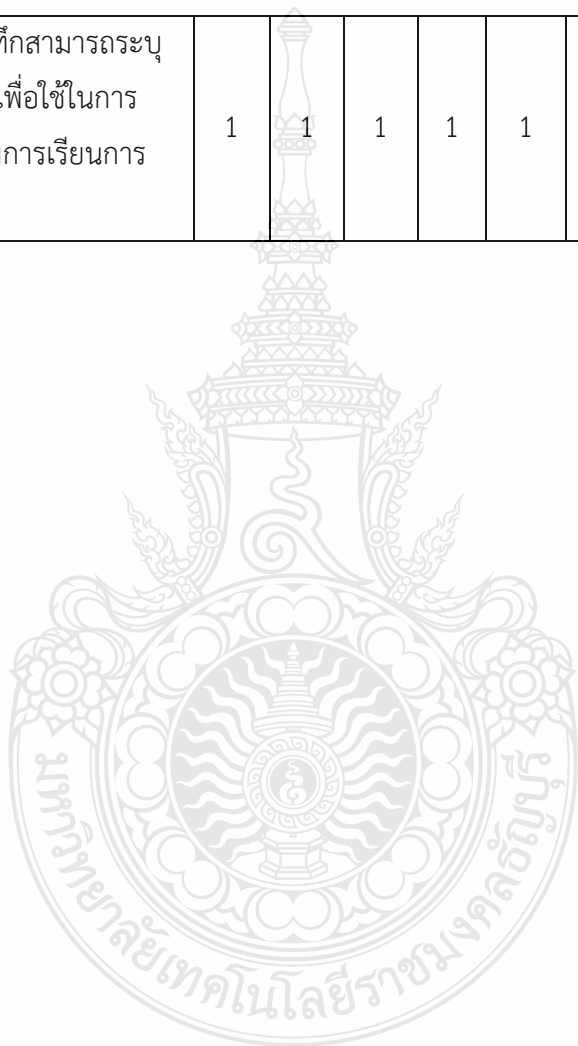
รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.2 เหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.2 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านพุทธิสัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านทักษะพิสัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.4 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านจิตพิสัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
3.1 จัดการเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.2 ระบุขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตามรูปแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
3.4 เวลาที่มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 2 วิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรีโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้								
4.1 ลักษณะของสื่ออุปกรณ์ มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.2 สื่อและอุปกรณ์สามารถ กระตุ้นความสนใจและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.3 สื่อและอุปกรณ์มีความทันสมัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้								
5.1 การวัดและประเมินผล เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5.2 รูปแบบการวัดประเมินผล ประเมินผลมีความถูกต้องและเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	0	1	4	0.8	สอดคล้อง
5.3 การกำหนดเกณฑ์พิจารณา การวัดประเมินผลมีความเหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	0	0	3	0.6	สอดคล้อง
6. ด้านการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
6.1 มีรูปแบบการบันทึกเข้าใจง่าย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
6.2 รูปแบบการบันทึกครอบคลุมครบถ้วน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 2 วิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนารัฐธนบุรีโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
6. ด้านการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
6.3 รูปแบบการบันทึกที่สามารถระบุ ปัญหา/อุปสรรคที่พบเพื่อใช้ในการ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนในครั้งต่อไป	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 3 วิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรีโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

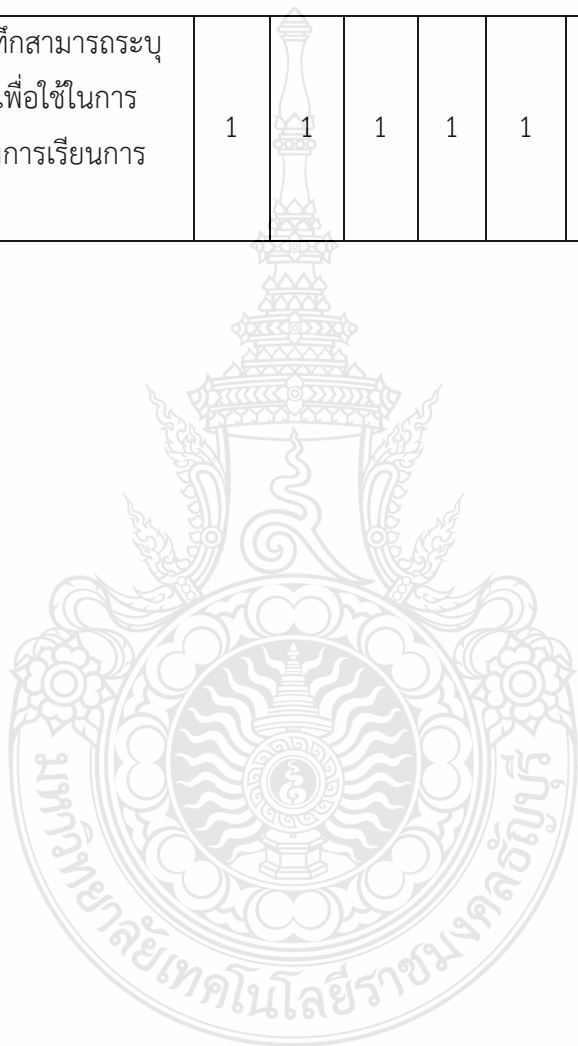
รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.2 เหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.2 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านพุทธิสัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านทักษะพิสัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.4 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านจิตพิสัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
3.1 จัดการเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.2 ระบุขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตามรูปแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
3.4 เวลาที่มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 3 วิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรีโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้								
4.1 ลักษณะของสื่ออุปกรณ์มีความ เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.2 สื่อและอุปกรณ์สามารถกระตุ้น ความสนใจและเหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.3 สื่อและอุปกรณ์มีความทันสมัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้								
5.1 การวัดและประเมินผลเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของแผนการ จัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5.2 รูปแบบการวัดประเมินผล ประเมินผลมีความถูกต้องและ เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	0	1	4	0.8	สอดคล้อง
5.3 การกำหนดเกณฑ์พิจารณา การวัดประเมินผลมีความเหมาะสมกับ ผู้เรียน	1	1	1	0	0	3	0.6	สอดคล้อง
6. ด้านการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
6.1 มีรูปแบบการบันทึกเข้าใจง่าย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
6.2 รูปแบบการบันทึกครอบคลุม ครบถ้วน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 3 วิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนารัฐธนบุรีโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
6. ด้านการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
6.3 รูปแบบการบันทึกที่สามารถระบุ ปัญหา/อุปสรรคที่พบเพื่อใช้ในการ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนในครั้งต่อไป	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 4 วิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรีโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

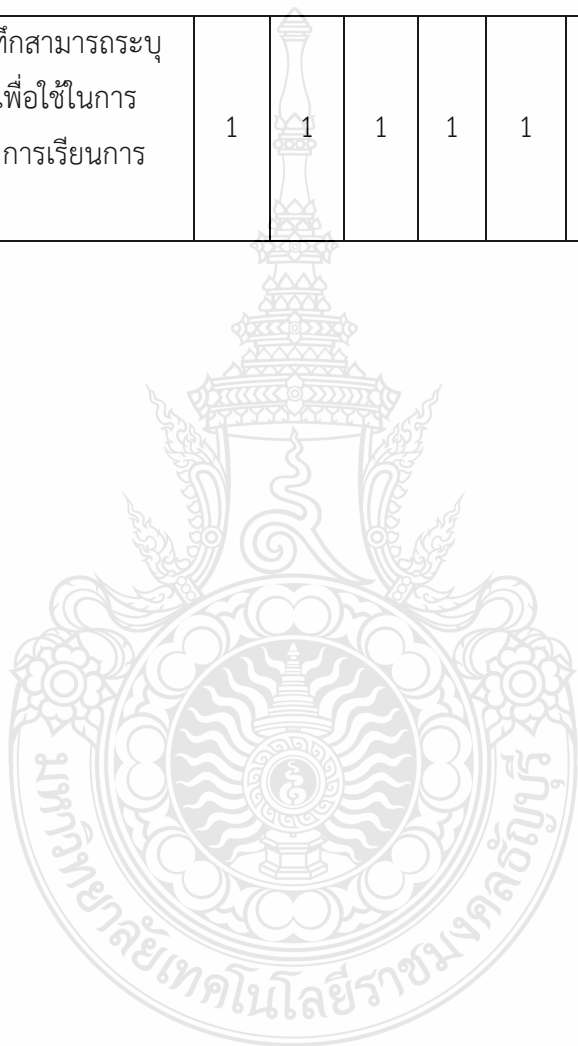
รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
1.2 เหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.2 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านพุทธิพิสัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านทักษะพิสัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2.4 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการที่วัดด้านจิตพิสัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
3.1 จัดการเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.2 ระบุขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตามรูปแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	0	4	0.8	สอดคล้อง
3.4 เวลาที่มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 4 วิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรีโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้								
4.1 ลักษณะของสื่ออุปกรณ์มีความ เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบใช้ ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.2 สื่อและอุปกรณ์สามารถกระตุ้น ความสนใจและเหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4.3 สื่อและอุปกรณ์มีความทันสมัย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้								
5.1 การวัดและประเมินผล เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของ แผนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5.2 รูปแบบการวัดประเมินผล ประเมินผลมีความถูกต้องและ เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	1	1	1	0	1	4	0.8	สอดคล้อง
5.3 การกำหนดเกณฑ์พิจารณาการ วัดประเมินผลมีความเหมาะสมกับ ผู้เรียน	1	1	1	0	0	3	0.6	สอดคล้อง
6. ด้านการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
6.1 มีรูปแบบการบันทึกเข้าใจง่าย	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
6.2 รูปแบบการบันทึกครอบคลุม ครบถ้วน	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ 4 วิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนารัฐธนบุรีโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
6. ด้านการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
6.3 รูปแบบการบันทึกที่สามารถระบุ ปัญหา/อุปสรรคที่พบเพื่อใช้ในการ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนในครั้งต่อไป	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์
เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
2	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
4	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
6	-1	1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง
7	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
8	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
9	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
10	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
11	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
12	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
13	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
14	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
15	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
16	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
17	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
18	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
19	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
20	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
21	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
22	-1	1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง
23	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
24	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
25	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
26	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
27	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
28	-1	1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง
29	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
30	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
31	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
32	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
33	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
34	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
35	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
36	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
37	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
38	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
39	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
40	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ความหมาย ค่า (p)	อำนาจจำแนก (r)	ความหมาย ค่า (r)	คุณภาพข้อสอบ
1	0.9	ง่ายมาก	0.4	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
2	0.9	ง่ายมาก	0.3	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
3	0.87	ง่ายมาก	0.4	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
4	0.63	ง่าย	0.6	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
5	0.4	ปานกลาง	0.8	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
6	0.7	ง่าย	0.8	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
7	0.57	ปานกลาง	0.7	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
8	0.53	ปานกลาง	0.6	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
9	0.75	ง่าย	0.6	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
10	0.9	ง่ายมาก	0.1	จำแนกได้ไม่ดี	ใช้ไม่ได้
11	0.82	ง่ายมาก	0.4	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
12	0.7	ง่าย	0.6	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
13	0.68	ง่าย	0.6	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
14	0.57	ปานกลาง	0.7	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
15	0.65	ง่าย	0.3	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
16	0.78	ง่าย	0.3	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
17	0.57	ปานกลาง	0.6	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
18	0.57	ปานกลาง	0.5	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
19	0.47	ปานกลาง	0.8	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
20	0.5	ปานกลาง	0.5	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
21	0.8	ง่ายมาก	0.7	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
22	0.81	ง่ายมาก	0.5	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
23	0.75	ง่าย	0.4	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
24	0.53	ปานกลาง	0.7	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
25	0.57	ปานกลาง	0.8	จำแนกได้ดี	ใช้ได้

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ความหมายค่า (p)	อำนาจจำแนก (r)	ความหมายค่า (r)	คุณภาพข้อสอบ
26	0.9	ง่ายมาก	0.3	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
27	0.85	ง่ายมาก	0.18	จำแนกได้ดี	ใช้ไม่ได้
28	0.82	ง่ายมาก	0.18	จำแนกได้ดี	ใช้ไม่ได้
29	0.8	ง่ายมาก	0.3	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
30	0.7	ง่าย	0.09	จำแนกได้ดี	ใช้ไม่ได้
31	0.86	ง่ายมาก	0.47	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
32	0.79	ง่าย	0.53	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
34	0.73	ง่าย	0.41	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
35	0.79	ง่าย	0.34	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
37	0.85	ง่ายมาก	0.09	จำแนกได้ดี	ใช้ไม่ได้
38	0.45	ปานกลาง	0.09	จำแนกได้ดี	ใช้ไม่ได้
39	0.76	ง่าย	0.63	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
40	0.59	ปานกลาง	0.66	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน = .88					

ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์
เรื่อง อาณาจักรธนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	-1	1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง
2	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
3	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
4	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
5	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
6	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
7	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
8	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
9	0	1	1	1	0	3	0.6	สอดคล้อง
10	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
11	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
12	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
13	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
14	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
15	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
16	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
17	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
18	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
19	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
20	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
21	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
22	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
23	-1	1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง
24	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
25	-1	1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
26	-1	1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง
27	-1	1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง
28	-1	1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง
29	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
30	-1	1	1	1	1	3	0.6	สอดคล้อง
31	-1	1	1	1	-1	1	0.2	ไม่สอดคล้อง
32	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
33	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
34	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
35	0	1	1	1	1	4	0.8	สอดคล้อง
36	-1	1	1	1	0	2	0.4	สอดคล้อง
37	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
38	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
39	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง
40	1	1	1	1	1	5	1	สอดคล้อง

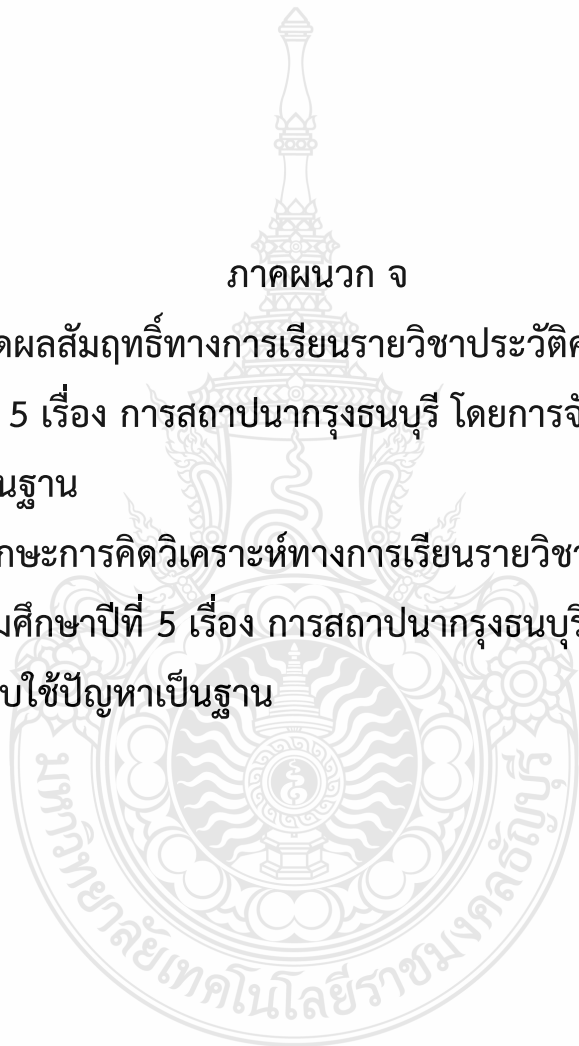
ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ของ
นักเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ความหมาย ค่า (p)	อำนาจจำแนก (r)	ความหมาย ค่า (r)	คุณภาพข้อสอบ
1	0.88	ง่ายมาก	0.45	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
2	0.76	ง่าย	0.36	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
3	0.78	ง่าย	0.45	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
4	0.88	ง่ายมาก	0.36	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
5	0.78	ง่าย	0.36	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
6	0.56	ปานกลาง	0.55	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
7	0.83	ง่ายมาก	0.09	จำแนกได้ไม่ดี	ใช้ได้
8	0.34	ยาก	0.27	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
9	0.93	ง่ายมาก	0.18	จำแนกได้ไม่ดี	ใช้ไม่ได้
10	0.78	ง่าย	0.64	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
11	0.83	ง่ายมาก	0.27	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
12	0.83	ง่ายมาก	0.55	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
13	0.93	ง่ายมาก	0.27	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
14	0.85	ง่ายมาก	0.27	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
15	0.83	ง่ายมาก	0.27	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
16	0.8	ง่ายมาก	0.55	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
17	0.83	ง่ายมาก	0.45	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
18	0.56	ปานกลาง	0.73	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
19	0.73	ง่าย	0.55	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
20	0.32	ยาก	0.36	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
21	0.71	ง่าย	0.73	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
22	0.71	ง่าย	0.64	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
23	0.83	ง่ายมาก	0.36	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
24	0.56	ปานกลาง	0.55	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
25	0.5	ปานกลาง	0.64	จำแนกได้ดี	ใช้ได้

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ความหมายค่า (p)	อำนาจจำแนก (r)	ความหมายค่า (r)	คุณภาพข้อสอบ
26	0.7	ง่าย	0.82	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
27	0.63	ง่าย	0.82	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
28	0.59	ปานกลาง	0.45	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
29	0.8	ง่ายมาก	0.36	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
30	0.61	ง่าย	0.64	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
31	0.78	ง่าย	0.18	จำแนกได้ดี	ใช้ไม่ได้
32	0.35	ยาก	0.69	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
33	0.81	ง่ายมาก	0.3	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
34	0.87	ง่ายมาก	0.18	จำแนกได้ดี	ใช้ไม่ได้
35	0.74	ง่าย	0.53	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
36	0.8	ง่ายมาก	0.18	จำแนกได้ดี	ใช้ไม่ได้
37	0.48	ปานกลาง	0.5	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
38	0.78	ง่าย	0.25	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
39	0.81	ง่ายมาก	0.31	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
40	0.73	ง่าย	0.41	จำแนกได้ดี	ใช้ได้
ค่าความเชื่อมั่นของทักษะการคิดวิเคราะห์ = .86					

ภาคผนวก จ

- คณะนวัตผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนารุงธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
- คณะนวัตทักษะการคิดวิเคราะห์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การสถาปนารุงธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง	
	คะแนน (40 คะแนน)	คะแนน (40 คะแนน)	D	D^2
1	9	17	8	64
2	12	23	11	121
3	8	19	11	121
4	11	16	5	25
5	9	18	9	81
6	13	28	15	225
7	9	20	11	121
8	6	30	24	576
9	12	30	18	324
10	8	17	9	81
11	10	12	2	4
12	10	16	6	36
13	17	27	10	100
14	19	26	7	49
15	13	23	10	100
16	2	23	21	441
17	10	15	5	25
18	11	19	8	64
19	9	16	7	49
20	11	19	8	64
21	7	16	9	81
22	6	14	8	64
23	14	28	14	196
24	5	22	17	289
25	17	29	12	144

คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (ต่อ)

เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D^2
	คะแนน (40 คะแนน)	คะแนน (40 คะแนน)		
26	12	29	17	289
27	10	22	12	144
28	11	20	9	81
29	15	29	14	196
30	10	16	6	36
31	12	18	6	36
32	12	30	18	324
33	13	22	9	81
34	12	26	14	196
35	12	21	9	81
36	8	19	11	121
37	12	24	12	144
38	8	15	7	49
39	12	21	9	81
40	11	19	8	64
รวม	428	854	426	5368
ค่าเฉลี่ย	10.7	21.35	10.65	134.2
S.D.	3.28	5.16		

คะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาประวัติศาสตร์
เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน

เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง	
	คะแนน (40 คะแนน)	คะแนน (40 คะแนน)	D	D^2
1	13	21	8	64
2	23	25	2	4
3	10	19	9	81
4	6	26	20	400
5	8	24	16	256
6	12	22	10	100
7	8	13	5	25
8	6	25	19	361
9	13	23	10	100
10	14	28	14	196
11	20	27	7	49
12	6	25	19	361
13	16	23	7	49
14	18	23	5	25
15	5	11	6	36
16	11	16	5	25
17	13	20	7	49
18	11	19	8	64
19	7	23	16	256
20	9	30	21	441
21	12	21	9	81
22	10	19	9	81
23	16	28	12	144
24	8	17	9	81
25	21	27	6	36

คะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาประวัติศาสตร์
เรื่อง การสถาปนากรุงธนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (ต่อ)

เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D^2
	คะแนน (40 คะแนน)	คะแนน (40 คะแนน)		
26	18	25	7	49
27	18	26	8	64
28	13	22	9	81
29	12	26	14	196
30	4	24	20	400
31	9	14	5	25
32	12	29	17	289
33	16	23	7	49
34	16	21	5	25
35	13	28	15	225
36	9	19	10	100
37	15	27	12	144
38	9	17	8	64
39	13	19	6	36
40	8	18	10	100
รวม	481	893	412	5212
ค่าเฉลี่ย	12.03	22.33	10.3	130.3
S.D.	4.57	4.55		

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นายเกษมสันต์ พุ่มกล้า
วัน เดือน ปีเกิด	20 มกราคม พ.ศ.2535
ที่อยู่	43/2 ตำบลสีบัวทอง อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง 14150
การศึกษา	
พ.ศ.2550	มัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนวัดสีบัวทอง
พ.ศ.2553	มัธยมศึกษาตอนปลาย สาขาภาษา – สังคม จากโรงเรียนแสวงหาวิทยาคม
พ.ศ.2558	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
พ.ศ.2563	ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาลัทธิสุทธและนวัตกรรมการสอน ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ.2558 – ปัจจุบัน	หัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลพบุรี
โทรศัพท์	082 2303051
อีเมล	kasemsan_p@mail.rmutt.ac.th

